

Protokół nr III

Sesji Rady Miejskiej Wrocławia

6 czerwca 2024 roku

Sala im. Jana Ignacego Paderewskiego

Sukiennice 9 we Wrocławiu

Sesja trwała od godziny 10:00 do 18:40.

W sesji wzięło udział 36 Radnych. Nieobecny był Radny Jakub Nowotarski.

Szczegółowe wyniki głosowań stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, wybiła godzina 10:00, mamy osiągnięte kworum, otwieram zatem III sesję Rady Miejskiej Wrocławia. Witam serdecznie wszystkich Państwa. Witam Pana Prezydenta. Witam Panie Radne i Panów Radnych, Dyrektorów departamentów i wydziałów Urzędu Miejskiego.

I przede wszystkim witam Mieszkańców Wrocławia. Stwierdzam kworum niezbędne do rozpoczęcia i prowadzenia obrad. Przechodzimy zatem do realizacji porządku obrad dzisiejszej sesji. Porządek obrad jest zgodny z wersją przekazaną Państwu w dniu 29 maja bieżącego roku wraz z projektami uchwał.

I. Informacje i komunikaty Przewodniczącego Rady i Prezydenta Miasta

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak: Jak co roku, Szanowni Państwo, w dniu 24 czerwca odbędą się uroczystości związane z obchodami Święta Wrocławia. Do Państwa rąk trafiło już

oficjalne zaproszenie wraz z programem obchodów. Tradycyjnie o godzinie 11:00 złożymy kwiaty w Kaplicy Rajców w Bazylice św. Elżbiety i wysłuchamy krótkiego koncertu organowego na odbudowanych organach Englera.

O godzinie 11:30 z towarzyszeniem orkiestry we wspólnym pochodzie przejdziemy przez rynek do Sali Wielkiej Ratusza, gdzie o godzinie 12:00 rozpocznie się uroczysta sesja. Zachęcam wszystkich Państwa do pojawienia się na uroczystościach w szarfach, które będzie można odebrać 21 czerwca w sekretariacie Biura Rady Miejskiej. W związku z uroczystościami przypadającymi właśnie na 24 czerwca, częściowej zmianie będzie musiał ulec harmonogram obrad komisji zaplanowanych na poniedziałek. Biuro Rady Miejskiej przygotowało propozycje zmian tego harmonogramu, szczegóły zostaną uzgodnione z przewodniczącymi komisji, których dotyczy proponowana zmiana. Chodzi tutaj o komisje, które planowo powinny się odbyć w poniedziałek. Dziękuję Państwu za zgłoszenia na dyżury radnych. W przypadku, jeśli z jakiejś przyczyny nie są Państwo w stanie przyjść na dyżur, bardzo proszę o każdorazowe wskazanie zastępstwa. Przypominam też, że dzisiaj mija ostateczny termin składania oświadczeń majątkowych. Bardzo proszę o zabranie głosu Pana Prezydenta Jacka Sutryka i przedstawienie informacji o otwarciu Bastionu Sakwowego.

Prezydent Wrocławia Jacek Sutryk: [red. w trakcie wystąpienia Prezydent posiłkował się prezentacją] Bardzo dziękuję Pani Przewodniczącej. Szanowni Państwo, tak rzeczywiście, zbliża się Święto Wrocławia, święto naszego patrona, św. Jana, to 24-ego i też w jakiś szczególny sposób się do tego przygotowujemy pokazując i udostępniając kolejne zrewitalizowane przestrzenie naszego miasta. Chciałem Państwa tym samym zaprosić wszystkich na 8 czerwca, na otwarcie Bastionu Sakwowego, czyli wracamy do – powiedzmy- historycznej nazwy, choć tych nazw to akurat wzgórze miało co najmniej kilka. Wzgórze Liebicha –

najmniej rozumiała czy była ta ostatnia nazwa, przez lata używana powiedzmy w czasach słusznie minionych, czyli Wzgórze Partyzantów. Tak czy owak mówimy oczywiście o elemencie starych, jeszcze niemieckich umocnień, fortyfikacji wrocławskich, które, jak Państwo doskonale wiecie, na początku XIX wieku, kiedy młodszy Bonaparte wybrał się na Prowincję Śląską i udało się wojskom francuskim, wcześniej pokonując wojska pruskie, zdobyć Wrocław, znaczna część tych fortyfikacji uległa zniszczeniu. W to miejsce Francuzi wymyślili to wzgórze - takie rekreacyjne, mówiąc językiem współczesnym. Dlaczego ja w ogóle w tej sprawie, w informacjach Prezydenta? Ponieważ wydaje mi się, że to jest po pierwsze, mówiąc tak kolokwialnie, kawał historii Wrocławia, miejsce, do którego szczególnie urodzeni wrocławianie - odwołuję się do urodzonych wrocławian, bo oni po prostu pamiętają, jak to miejsce wyglądało jeszcze w latach 80-tych i 90-tych, może lepiej w 80-tych, odwoływać się do 80-tych niż 90-tych, chociaż także z tym wiążą się bardzo trudne historie. Ale to wszystko za nami. Udało się to miejsce odzyskać chcemy zaprosić na wydarzenie, na którym chcielibyśmy wspólnie po prostu z Państwem, z wrocławiankami, z wrocławianami ucieszyć się tym miejscem ponownie, wiedząc, że jest ono dla nas niezwykle, niezwykle ważnym miejscem i wywołującym taki bardzo dobry, pozytywny sentyment. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego został wyłoniony także operator, który będzie tam już obecny w sobotę, a docelowo będzie także gospodarzem tych dwóch miejsc gastronomicznych, to jest kawiarni, a także znajdującej się poniżej restauracji. Tutaj na tym slajdzie historyczny wygląd tego miejsca, czyli nieistniejąca już dzisiaj Glorietta Belweder, wysadzona w czasie oblężenia Festung Breslau przez komendanta twierdzy. Do tego wątku jeszcze zaraz nawiążę. Natomiast tutaj te wszystkie atrakcje, które przygotowaliśmy dla tych wszystkich, którzy będą chcieli w tym dniu tam do nas przyjść. Stroje i grupy rekonstrukcyjne, stroje z epoki, tym razem to będą pasjonaci, którzy są zrzeszeni w grupie Krynolina, która działa od 2014 roku. Będą

także wątki muzyczne - Echo Wrocławia, to są z kolei muzycy, absolwenci, a także studenci Akademii Muzycznej we Wrocławiu, w ogóle muzycy silnie związani z Wrocławiem. Będzie wystawa i wideo-przewodnik, będą także tablice z kodami QR do wideo-wycieczki, za pomocą której uczestnicy dowiedzą się dużo więcej niż ja przed chwilą powiedziałem, oczywiście o historii tego niezwykłego, niezwykłego miejsca. Kilka obrazków: po prawej budynek, po prawej ta słynna, tu nakładam duży cudzysłów „Reduta”, w której będzie prowadzona restauracja. To jest w ogóle tak, że zarówno otwarcie tej kawiarni, jak i restauracji planujemy jesienią. Wiąże się to po prostu z koniecznością zaadoptowania jeszcze tych przestrzeni przez operatora, który został wyłoniony w tym przetargu. W ogóle w ramach tego pierwszego etapu tak, to jest, myślę zdjęcia nocą będą na wszystkich robiły takie największe wrażenie, tak to będzie na co dzień, na co dzień podświetlone. W ramach pierwszego etapu, żeby to trochę uporządkować, zagospodarowania całego Bastionu Sakwowego, co zrobiliśmy? Zrobiliśmy właśnie ten tutaj wyeksponowany na pierwszej pozycji pawilon perystylowy, w którym znajdują się bardzo ciekawie odtworzone jakby ściany wraz z sufitem. Kolumnada - to zdjęcie widzieliśmy - o właśnie, widzimy je ponownie. Kolumnada i znajdująca się przed kolumnadą, także widoczna na tym zdjęciu, fontanna. Na marginesie, udało nam się także w toku prac odnaleźć pewne artefakty historyczne, a także starej fontanny, nie tylko starej fontanny, one zostaną w pewnym momencie także wyeksponowane, a te, które nie zostaną wyeksponowane, zostaną zdeponowane w Muzeum Architektury pana dyrektora Dudy. Co jeszcze? Została właśnie zrobiona fontanna, oświetlenie, zieleń, schody, to wszystko w ramach tego pierwszego etapu, to i tak 30 000 000 zł. Tak, to jest ten taras, który jest jednocześnie stropem tego pawilonu, pawilonu perystylowego. Kolory wszystkie zostały jakby wiernie odtworzone na podstawie prowadzonych przez ekspertów badań stratygraficznych, w wyniku których właśnie udało się ustalić, jaki ten kolor poszczególnych fragmentów był wcześniej. I teraz tak, to jest

jeszcze bez takiego, bez oświetlenia. Natomiast to jest to, co udało nam się zrobić w ramach pierwszego etapu. Teraz tak, można powiedzieć, że jesteśmy już w trakcie drugiego etapu, do września zostanie zamontowana taka platforma przyschodowa, która pomoże dostać się osobom z niepełnosprawnościami na ten taras z fontanną, ale także do kolumnady. No to miejsce ma pewne wyzwania, jeżeli chodzi oczywiście o dostępność, no na tyle, na ile to jest możliwe, także nie naruszając jakby historycznego układu, a także stosując się do wytycznych konserwatorskich, chcemy jednak, żeby to miejsce w jakimś stopniu było dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Stąd właśnie ten montaż platformy przyschodowej - to się odbędzie do września. O otwarciu kawiarni i restauracji jesienią już mówiłem. W czerwcu Zarząd Inwestycji Miejskich, bo on był gospodarzem tych prac, będzie ogłaszał przetarg na szalek zabytkowy. To jest tak: jak stoimy przed bastionem po lewej stronie, przy tej ścieżce prowadzącej na ten pierwszy taras, tam jest taki zabytkowy szalek, ale także w ramach tego przetargu wrześniowego zostanie uporządkowany szczyt wzgórza, czyli ta płyta, na której kiedyś wznosiła się wspomniana przeze mnie właśnie Glorietta. Zostaną uporządkowane kolejne dwie alejki prowadzące do wzgórza, bo do tego wzgórza można dojść właściwie od strony zachodniej. Te dostępności od strony zachodniej będą zrobione. Można dojść także od strony południowej, ale także można się dostać na wzgórze od strony wschodniej. W związku z tym kolejne alejki prowadzące na wzgórze będą także robione. Zieleń, dalej zieleń, kolejne oświetlenia, kolejny monitoring. I to wszystko planujemy zrealizować po ogłoszeniu tych przetargów w III, IV kwartale przyszłego roku. Jesienią też, bo należy popatrzeć także na otoczenie tego miejsca, jesienią tego roku będziemy mieli już dokumentację projektową, to się w tej chwili realizuje, promenady staromiejskiej, na tym odcinku od Skargi do Przedmieścia Oławskiego, gdzie docelowo, także jak Państwo wiecie, planowana jest kładka. Na wysokości tej wyspy, która tam znajduje się na fosie, planowana jest

kładka prowadząca na Przedmieście Oławskie, tak aby z tamtej strony dostępność tego niezwykłego miejsca była lepsza. Szacujemy, że koszt tego zadania, tzn. rewitalizacji Promenady Staromiejskiej, to może być 20 000 000 zł. Tych pieniędzy jeszcze nie mamy, będziemy się o nie starać, liczymy na środki zewnętrzne. Dalej - do końca 2024 roku - zostanie także zakończone projektowanie na zlecenie, tym razem Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta rozwiązań komunikacyjnych. Chcemy bowiem, aby idąc Promenadą Miejską od strony Teatru Lalek, wejść, jeżeli tak można powiedzieć, wprost na Bastion Sakwowy, na wysokość właśnie tej pokazywanej Państwu „Reduty” czy pawilonu perystylowego - będąc bardziej precyzyjnym. Co to oznacza? To oznacza, że będziemy chcieli przenieść i to podlega właśnie dzisiaj także projektowaniu, będziemy chcieli przenieść przystanek tramwajowy, który dzisiaj znajduje się po północnej stronie skrzyżowania, patrząc na mapę, na wysokość starej Eureka, tak, aby nie było żadnej kolizji. Tak że w tym momencie będziemy wchodzić wprost na cały bastion. Dokumentację będziemy mieli w tym roku, w ramach tej dokumentacji - przejście dla pieszych, dla rowerzystów, oczywiście stojaki rowerowe. A realizacja tego zadania - do wiosny przyszłego roku. No i co jeszcze przed nami? Trzeci - umownie trzeci - etap. W ramach tego trzeciego etapu chcielibyśmy zrewitalizować znajdujące się na tym ostatnim tarasie obserwatorium astronomiczne. Bardzo ciekawe, z otwieranym jeszcze na korbkę dachem, do oglądania nieba. Chcielibyśmy tą przestrzeń zrewitalizować. Są kazamaty - niektórzy mogą pamiętać to miejsce. Widzę po twarzach i uśmiechach, że nawet z całą pewnością. Wielu inicjowało tam, że tak powiem swoje jakieś takie powiedzmy przygody towarzyskie w szkołach średnich czy później w czasach studenckich. To jest duża przestrzeń - prawie 1000 metrów. To jest schron - mówiąc wprost - w związku z tym się wiążą pewne wyzwania. Dzisiaj Zarząd Zasobu Komunalnego zlecił projekt zinwentaryzowania tej przestrzeni, a także jej sparametryzowania, czyli dowiemy się czym ta przestrzeń jest, ale z tego dokumentu będą wynikać

też pewne wytyczne techniczne, które pozwolą nam to miejsce jakoś zaplanować. Nie mamy jeszcze dzisiaj pomysłu, mówiąc wprost, czym to miejsce powinno być, jaką funkcję pełnić. Właśnie z uwagi na to, że to jest schron, to spektrum tych funkcji może być ograniczone. Ale stanowi pewne fajne wyzwanie na przyszłość. Dlatego mówimy o tym umownym trzecim etapie, bo chcielibyśmy zarówno to obserwatorium astronomiczne, jak i właśnie kazamaty zrobić. Ostatnim wątkiem - już kończę - jest, oczywiście wątek samej Glorietty przeze mnie wspomnianej, czyli dyskusja, czy warto, czy należałoby ją kiedyś w przyszłości odbudować, czy nie. Jeżeli odbudować, to w jakim kształcie. Dzisiaj mamy tam czynny plan, otwarty plan miejscowy. Będziemy chcieli podjąć dyskusję, debatę z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, z którym należałoby określić, powiedzmy warunki brzegowe tego Belwederu, tej Glorietty. Gdybyśmy uznali kiedyś, że to powinno zostać odbudowane, no to z całą pewnością należałoby przeprowadzić wówczas jakiś - oprócz tego, że mieć jakieś tam drobne 30 000 000 zł - pewnie międzynarodowy konkurs architektoniczny, w wyniku którego udałoby się właśnie na podstawie tych określonych warunków brzegowych zaprojektować coś, co by tak, jak kiedyś ta stara Glorietta po prostu górowało nad tym wzgórzem. Tak że pozwoliłem sobie zabrać Państwu trochę czasu, ale wydaje mi się, że miejsce i temat jest wyjątkowo ważny dla naszej wrocławskiej tożsamości. Długo to wzgórze było zaniedbane, dzisiaj mam nadzieję, że będzie takim punktem obowiązkowym na tych wszystkich szlakach, nie tylko turystycznych, ale po prostu będzie to miejsce chętnie odwiedzane przez wrocławianki i przez wrocławian. Będzie to miejsce także stale monitorowane i tam powiedzmy te końcówki monitoringu -mówiąc kolokwialnie - u Pana Komendanta Kościelnego też będą się znajdować, to będzie miejsce, które będzie 24 godziny na dobę strzeżone przez firmę ochroniarską, bo różnie to bywa. W związku z tym, żeby „chuchać na zimne”, a mam nadzieję, że nikomu nie będą takie dziwne jakieś głupie pomysły przychodziły do głowy, żeby niszczyć to coś, co jest po prostu wyjątkowe. Stanowi ono,

jest takim ważnym miejscem dla wspólnoty. Czyli sobota, od godziny 10:00 otwieramy, zapraszamy na te wszystkie atrakcje. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Bardzo dziękuję Panie Prezydencie za przedstawienie obszernych informacji o tym wyjątkowym miejscu. Myślę, że wszyscy możemy być dumni, że odzyskało ono swój blask i stanie się miejscem, jak sądzę, licznie odwiedzanym przez wrocławian i turystów. Bardzo dziękuję.

Zapraszam teraz Pana prof. Jerzego Korczaka do przeprowadzenia wykładu szkoleniowego, który poświęcony będzie tematyce praw i obowiązków radnych. Zachęcam do wysłuchania wszystkich radnych, szczególnie tych, którzy są po raz pierwszy radnymi, ale nie tylko. Dlatego też, że pana profesora zawsze warto posłuchać, a po zakończeniu będzie możliwość zadawania pytań. Także bardzo proszę.

[red. Prof. Jerzy Korczak wygłosił wykład na temat praw i obowiązków radnych, wykładowca posiłkował się w trakcie wystąpienia prezentacją, która stanowi załącznik nr 2 do protokołu].

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Panie Profesorze, bardzo dziękuję w imieniu wszystkich radnych za przybliżenie tematyki związanej z prawami i obowiązkami radnego i funkcjonowania samorządu. I widzę dwie osoby zgłoszone do zadawania pytań, jak sądzę, więc oddaję głos.

Radny Andrzej Kilijanek: Bardzo dziękuję Panie Profesorze, za ten wykład, uważam za bardzo ciekawy i pouczający, bo choć radnym jestem drugą kadencję, to tutaj w bardzo przystępnej formie zostało wszystko przedstawione. Natomiast mnie zaciekał wątek tego rozwoju naszych kompetencji o kluby, który Pan skrytykował dosyć jednoznacznie i faktycznie to implikuje takie problemy czasami w przypadku partii

politycznych, jak łamanie na tej sali tajności głosowania, no ale mniejsza o to. W każdym razie ja się zastanawiam, czy nie wynika to po prostu z czystej praktyki i pewnego naturalnego rozwoju procesów demokratycznych, które zadzieją się ze względu na naszą specyfikę, bo naturalnym jest, że szukamy większości, naturalnym jest, że szukamy stabilności pewnej i w ten sposób ustawodawca przewidział, jak rozumiem, dojście do pewnego sformalizowania naturalnych procesów.

Profesor Jerzy Korczak: Zgadzam się z Panem co najmniej w dwóch kwestiach. Po pierwsze, że to jest oczywiste, że w ciele kolegalnym uzyskać wynik głosowania jest trudno, ponieważ każdy z członków tego ciała ma bardzo różną ocenę pewnego przedmiotu sprawy, a także różną koncepcję jego, jej rozwiązania, jeżeli to jest jakiś problem, który trzeba rozwiązać. Więc dochodziłoby do takich sytuacji, gdzie praktycznie ciało to kolegalne byłoby nawet wręcz niezdolne do podjęcia takiej uchwały. Stąd oczywiście, jak Pan słusznie podkreśla, no od niemal zarania chyba wręcz istniały tego typu formy organizowania się wewnątrz radnych, nie jako komisji, jako ciał kolegalnych, quasi organów, tak naprawdę, tylko jako zrzeszeń radnych jako takich. Kiedyś one miały inne podłoża, np. związane z zajęciem zawodowym, reprezentowali różne grupy zawodowe, rajcy miejscy tu Wrocławia przecież reprezentowali, a to piekarzy, a to szewców, a to krawców, a to jeszcze innych, więc to między innymi na tym to się opierało. Tego typu partyjne powiązania to jest jednak troszeczkę późniejszy produkt. I z drugiej strony absolutnie zgadzam się z Panem - to jest pewien proces, tego się nie zatrzyma. Ja nie jestem na tyle zadufany w sobie, żeby wzywać Państwa do zaprzestania uczestniczenia w tym procesie. To byłoby z mojej strony brakiem z jakiegokolwiek rozsądku, nie na tym to polega. Bardziej chodziłoby o pewną przyzwoitość, żeby w tym procesie uczestnicząc nie ulegać jego patologicznym odcieniom. To jest większy problem. Nie jestem wrocławianinem, jestem mieszkańcem miejscowości w odległość stąd 25 km - Oławy, z urodzenia i zamieszkania. Choć przez jakiś czas byłem

wrocławianinem, też prawda. Ale idzie o to, że w mojej radzie miejskiej, która nie jest zbyt wielka w porównaniu z wami, bo ma tylko 21 radnych, ale wyobraźcie Państwo sobie, że jest aż 6 klubów. Dlaczego? Dlatego, że statut przewiduje że przewodniczący klubu nie ma limitów wystąpienia. Zatem doszli do wniosku, że jeżeli chcą mocno akcentować swoją obecność to sobie porobią klubiki, część klubików po trzech radnych. Oni nawet bardzo politycznie się od siebie czasami nie różnią, bo są z tego samego ugrupowania, ale dwa kluby. Nie będą się zwalczać, jak domyślam się, ale będą korzystać z tego uzusu tak, że w tym statucie dano temu klubowi taki handicap, no to czemu nie skorzystać? Polak potrafi. To jest smutne, ja powiem Panu, natomiast chcę Państwu, powiedzieć, jestem autorem takiej publikacji *Polityka komunalna*, którą popełniłem w roku 90-tym. Wtedy, kiedy właśnie tworzył się samorząd, jeszcze pracując jako ekspert w Sejmie. Zostałem zaproszony przez zrzeszenie prawników polskich do tego, żeby taką publikację napisać. Recenzentem jej był pan prof. Ludwik Bar, już nieżyjący, wybitny profesor prawa, głównie raczej cywilnego, ale w każdym razie on to recenzował i napisał: "nie publikować, autor wzywa do upolitycznienia samorządu". Ja zaś tam pisałem o wynikach swoich badań nad samorządem niemieckim, bo znałem go, bo tam prowadziłem już badania wcześniej i napisałem, że pewnie w Polsce, podobnie jak w Niemczech, wykształcą się - nie używałem terminu klubu, bo nie znałem nawet tego terminu. Znaczący poza pozaparlamentarnym, oczywiście tak frakcje, bo tak w Niemczech to są frakcje, to się nie nazywa klub, tylko frakcje. Ja tam obserwowałem, jak frakcje funkcjonują. To były bardzo burzliwe sesje rad, gdzie frakcje rzeczywiście manifestują swoje opozycyjne postawy wobec burgermajstra. To tam bardzo, bardzo gwałtownie, nieraz wygląda, jak np. zasłanianie bigermajstra jakimś potężnym banerem. Gdzie wyszło dwóch radnych, zasłonili go, żeby nie chcemy go oglądać. No więc można i tak. Barwne życie polityczne. Ale wtedy ja powiedziałem o tej ewolucji wie Pan, dlaczego? Dlatego że wtedy ustawa milczała. Klub pojawił się, drodzy

Państwo, wtedy, kiedy w 94 roku, kiedy zmieniano ustawę w noweli wrześniowej. Stabilizowano zarząd, ponieważ myśmy na początku stworzyli zarząd gminy. Przypominam Państwu, że kiedyś był zarząd, nie jednoosobowy organ. Stworzyliśmy zarząd, który nie był w ogóle chroniony, nie był stabilizowany, więc można było go odwoływać w każdej chwili. Niestety tak się działo w Polsce, że w wielu gminach zarządy były takie parutygodniowe, paromiesięczne, potrafiło w jednym roku być dwóch, trzech burmistrzów czy wójtów, więc tak się działo i zaczęto to spowalniać. Wtedy pojawiły się po raz pierwszy kluby - niech Pan zwróci uwagę - dopiero w 1994 roku. Czy one nie istniały wcześniej? Oczywiście, że istniały tylko tyle, że nie były przewidziane ustawowo. Ustawodawca już po prostu ugiął się pod praktyką. Dobrze, niech będą kluby, ale na początku to taki klub czysta woda, zielone niebo, prawda? Okazało się, że to jest klub taki i taki prawda? I bardziej mnie martwi to, że radni w tych klubach zrzeszeni częściej reprezentują jednak interesy tej partii politycznej, z której pochodzą, a mniej mnie jako wyborcę. Przepraszam Państwa, ale ja jestem wyborcą i ja patrzę się na to i powiem szczerze, że mnie to trochę martwi. Niech mi Pan wybaczy, że teoretyzuję - w końcu jestem profesorem, to mogę poteoretyzować, ale ja bym bardzo chciał, żebyście Państwo te kluby wykorzystywali sposób taki raczej, i zgodnie z ustawą, i też z jej duchem jak to się mówi. I też jednak z tym interesem ogółu, prawda? A niekoniecznie tych właśnie instytucji, z których pochodzicie. Przyznam Państwu, że pierwszą ustawą, jaką pisałem w życiu, była ustawa, która do dziś obowiązuje właśnie o partiach politycznych w 88 roku, jeszcze pod koniec, kiedy już się zanosilo na to, że będzie i wtedy poproszono taką grupę. Nas tam specjalnie nas zgromadzono, w pewnym miejscu, żebyśmy przygotowali ten projekt i rzeczywiście myśmy go przygotowali, chociaż nie było szans na to, że będą w ogóle te partie, ale wiedzieliśmy, że jest ta szansa. Już niedługo okazało się, że bardzo niedługo, bo za pół roku już prawda. Te wybory czerwcowe pozwoliły na to, że partie polityczne się pojawiły w tym

Państwie, bo wcześniej, była tylko partia i stronnictwa, nic więcej. Więc to inaczej troszkę miało wyglądać, to troszkę inaczej. Dziękuję bardzo.

Radny Łukasz Kasztelowicz: Panie Doktorze, jedna errata, bo ochrona trwałości stosunku pracy radnego rozciąga się na wszystkie przypadki rozwiązania umowy o pracę, nie tylko wypowiedzenia, a chyba Pan doktor tak starał się zawęzić tę ochronę.

Profesor Jerzy Korczak: Ja jej nie zawężyłem, tylko powiedziałem tyle, że w przypadku rozwiązania bez wypowiedzenia ona będzie mniej skuteczna w tym znaczeniu, że trudno tutaj mówić o zgodzie wobec sytuacji opisanej dosyć, chyba jednoznacznie w treści przepisu kodeksu pracy.

Radny Łukasz Kasztelowicz: No tak, nie do końca się pozwolę z tym zgodzić, natomiast wydaje mi się też troszeczkę za dużo publicystyki, bo ta ocena działań wojewodów sprzed ostatnich ośmiu lat. Ja mam troszkę inną. Pan doktor tak skrytykował działalność wojewodów dolnośląskich w ostatnich ośmiu latach, można było troszeczkę mniej.

Profesor Jerzy Korczak: Dolnośląskich akurat nie, powiem Panu szczerze, nie miałem pretensji do wojewodów dolnośląskich, akurat to dotyczyło zupełnie innego wojewody, jeżeli już chodzi o ścisłość. Ale wiecie Państwo, jeżeli wojewoda mazowiecki powiedział, że skieruje projekt uchwały pod obrady Rady Miasta Wrocławia, to powiem Państwu szczerze, że *o tempora o mores*. W jakim trybie? Bardzo przepraszam, na podstawie czego? Ale był przekonany o tym, i upierał się, że ma prawo. Więc jeżeli wojewoda, który jest organem nadzoru, twierdzi, że ma prawo przedstawić wniosek, projekt uchwały no to... Ja wiem, Drodzy Państwo. Wojewoda ma prawo wezwać radę do podjęcia uchwały np. o stwierdzenie wygaśnięcia mandatu, gdy rada się z tym ociąga. Na podstawie tej słynnej ustawy antykomunistycznej ma prawo wezwać do zmiany nazwy placu przy ulicy, którą IPN uznał za komunistyczną. Ale Drodzy Państwo, to nie

jest projekt uchwały, rozumiecie Państwo? To jest zupełnie inna czynność. Tutaj nawet nie chodziło o to, że on chciał wzywać do podjęcia uchwały, on po prostu chciał przedłożyć projekt uchwały i przyzna Pan, że takie zachowanie jednak powinno być skrytykowane. To nie jest polityczne ani publicystyczne, wie Pan, to jest po prostu zwyczajny konflikt prawny, normatywny. To jest organ władzy publicznej, który ma działać na podstawie i w granicach, to tylko o to chodzi. A jeżeli wojewoda wzywa radę gmin i zachęca je do podejmowania uchwał o strefach i wręcz je propaguje, podczas gdy dziś, jak Państwo wiecie, żadna z tych uchwał się nie ostała, bo wszystkie sądy stwierdziły, że są niezgodne z prawem, były niezgodne z prawem, bo to jest oczywiste. Żadna Rada Gminy nie miała do tego podstaw prawnych, żeby podejmować tego typu uchwałę, to zamiast podjąć działania, które stwierdzały nieważność, powiedzieć krótko, tak się nie bawimy, to on do tego zachęcał. Tutaj - Pan wybaczy - to jest publicystyka, to jest po prostu ocena pewnego stanu faktycznego, którego się nie da po prostu ukryć. Udać, że go nie było, nazwać go inaczej, jakoś eufemistycznie nie umiem powiedzieć, w jaki sposób. Nie chcę obrażać Państwa poglądów politycznych - broń, Panie Boże, ale tego rodzaju zachowanie wojewodzie raczej nie przystoi.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Bardzo serdecznie dziękujemy, nie widzę więcej osób chętnych do zadawania pytań, a jeszcze raz bardzo, bardzo duże podziękowania.

II. Rozpatrzenie wniosków w sprawie zmiany porządku obrad.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Informuję, że nie wpłynęły żadne wnioski dotyczące zmiany porządku. Ponieważ minęły dwie godziny naszej pracy, zatem ogłaszam przerwę do godziny 13:00.

[red. po przerwie]

III. Sprawozdania i Informacje:

- 1. Sprawozdanie z pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2023 rok**
- 2. Sprawozdanie z realizacji Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej” za 2023 rok**
- 3. Sprawozdanie z realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2023**
- 4. Sprawozdanie z realizacji zadań w 2023 roku Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Wrocławiu na lata 2021 - 2023**
- 5. Sprawozdanie z realizacji Gminnego programu wspierania osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych za 2023 rok**
- 6. Sprawozdanie za rok 2023 z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2024**
- 7. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej**

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Andrzej

Mańkowski: [red. w trakcie wystąpienia Dyrektor posiłkował się prezentacją] Pani Przewodnicząca, Szanowne Panie Radne, Panowie Radni, Szanowni Państwo. Przypadło mi w udziale siedem sprawozdań. Państwo je wszystkie otrzymaliście w formie elektronicznej. Ja nie chciałbym Państwu zajmować bardzo dużo czasu, więc zostałem poproszony o taką „pigułkę”. Te wszystkie dokumenty się ze sobą przenikają, czasami powielają. W związku z tym postaram się opowiedzieć o tych najważniejszych rzeczach. W moim przekonaniu natomiast jeżeli Państwo, będziecie mieli jakieś pytania, jesteśmy do dyspozycji, jestem ja, moja zastępczyni, Pani Anna Dudek od spraw finansowych, Pan Michał

Szydłowski od spraw pomocy społecznej i osób z niepełnosprawnością i będziemy się starali odpowiedzieć. Jeżeli te pytania będą głębsze, to oczywiście też przygotujemy się do nich i odpowiemy na piśmie. Jeżeli chodzi o marzec i kwiecień, to właśnie są takie miesiące, kiedy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ma obowiązek, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, zgodnie z uchwałami naszej Rady, Państwa Rady sprawozdać się z pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2023, pokazać Państwu dokument ocenę zasobów pomocy społecznej i sprawozdać się z Gminnego programu wspierania osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych. Programu pomocy dla rodzin wielodzietnych „dwa, trzy plus jeszcze więcej”, Gminny program wspierania rodziny we Wrocławiu na lata 2021-23, Miejski programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019-2024 i Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej we Wrocławiu na lata 2021-2023. Chciałbym chwilę Państwu zająć naszymi planami na rok 2024. Jeżeli chodzi o Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, tu będzie trochę o zasobach pomocy społecznej. W moim przekonaniu największym zasobem pomocy społecznej są ludzie, którzy pracują w tej pomocy społecznej. My we wrocławskim ośrodku pomocy społecznej zatrudniamy 782 pracowników. To pracownicy socjalni, pedagodzy, psychologowie, socjologowie, urzędnicy, którzy wypłacają świadczenia. To są ludzie, którzy na pierwszym froncie, starają się wesprzeć tych najbardziej potrzebujących wrocławian, bo Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej to taka instytucja, która z założenia i mam nadzieję, że nie tylko z założenia, wspiera tych wrocławian, którzy z różnych przyczyn znaleźli się w bardzo trudnej sytuacji życiowej. Przyczyny tej sytuacji życiowej to: doświadczenie ubóstwa, niewystarczająco kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, kryzys bezdomności, niepełnosprawność, trudność, wynikające z wieku senioralnego, doświadczenie wykluczenia społecznego, doświadczenie przemocy czy pobyt w pieczy zastępczej. 7530 osób skorzystało ze świadczeń pomocy

społecznej. To są takie klasyczne, nasze świadczenia, które przypadają tym najuboższym wrocławianom. Te kryteria są bardzo niskie i ta liczba nam się nie zmienia. Jakbym miał określać problem, to dużym problemem w ogóle - nie tylko we Wrocławiu, ale w Polsce - są takie osoby, które nie mogą skorzystać naszych świadczeń, bo nie spełniają tego kryterium, a nie za bardzo starcza im na życie od pierwszego do pierwszego. Staramy się w innych sposobach, w jakiś programach, tych ludzi wspierać. Natomiast jeżeli chodzi o taką stricte pomoc społeczną, to 7530 naszych klientów może korzystać ze świadczeń celowych, świadczeń stałych. 3653 osoby otrzymało dodatek do wydatków mieszkaniowych. To takie świadczenie dla ludzi, którzy nie radzą sobie albo potrzebują wsparcia w opłaceniu czynszów i różnych opłat związanych z mieszkaniem. 9239 rodzin otrzymało świadczenia rodzinne - tu już jest nieco wyższe kryterium, dlatego możemy więcej osób wspierać. 168 rodzin skorzystało ze świadczenia wychowawczego. To jeszcze pozostałość po naszym zadaniu, które realizowaliśmy w poprzednich latach, to jest świadczenie wychowawcze, czyli program 500 plus, teraz 800 plus. Do roku 2022 realizował to Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tej chwili Zakład Ubezpieczeń Społecznych. 1596 osób otrzymało wypłaty z funduszu alimentacyjnego. Wspieramy osoby, które nie otrzymują alimentów od swoich współmałżonków a muszą jakoś utrzymać swoje dzieciaki. Siedem osób skorzystało ze świadczenia dla żołnierzy. To takie drobne wsparcie dla ludzi, którzy są wezwani do wojska i w związku z tym przez ten okres tej służby, także już po powołaniu, muszą zrezygnować na chwilę z pracy. 68 dzieci otrzymało świadczenie „za życiem” - to dla dzieci z niepełnosprawnością, z taką dużą niepełnosprawnością. 340 osób skorzystało ze świadczenia w ramach Karty Polaka i 74 rodziny skorzystały z pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów. Te ostatnie lata dla wszystkich, ale też dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, to były ciężkie lata, bo najpierw COVID, później wojna. Myśmy, można powiedzieć, nasi współpracownicy, moi współpracownicy byli na

pierwszym froncie, ale pojawiły nowe świadczenia, które realizowaliśmy takie nowe świadczenia, związane później już z podwyżkami różnymi, energetycznymi. To dodatek elektryczny. Nowych 568 klientów, dodatek węglowy, który wypłacaliśmy 10 457 takich dodatków. 208 osób skorzystało z refundacji podatku. 1545 osób skorzystało z dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepłych. 50 241 obywateli Ukrainy otrzymało świadczenie 300 zł - wypłacaliśmy to pierwsze świadczenie. Jak wybuchła wojna, zaraz po tym, jak otrzymali PESEL, to zgłaszali się do nas obywatele Ukrainy i mogliśmy im wypłacać to pierwsze świadczenia 300 zł. To ciekawe, wciąż je wypłacamy. Wciąż zgłaszają się do nas obywatele, którzy przyjeżdżają do Polski i mają taką formalną możliwość to świadczenie otrzymać. 1207 opiekunów tymczasowych. Sprawowaliśmy nad nimi nadzór. Bardzo dużo dzieci do Polski przyjechało bez swoich rodziców biologicznych, sądy wtedy określały opiekunów tymczasowych, my się tymi rodzinami zajmujemy, coraz mniej tych rodzin jest, ale w tym takim piku było 1207 rodzin. Nasz budżet na rok 2023 to 298 286 862 zł. Jak mówimy o tych zasobach, jak mówimy o ludziach, którzy pracują - często w niebezpiecznych sytuacjach, często w bardzo trudnych sytuacjach - to drugim takim zasobem, na który chciałem zwrócić uwagę, to organizacje pozarządowe. Ja sobie nie wyobrażam realizacji pomocy społecznej, polityki społecznej bez współpracy instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi. My we Wrocławiu - mam takie wrażenie - mamy o tą szczęśliwą sytuację, że te organizacje pozarządowe to bardzo profesjonalne organizacje, które nie tylko są dla nas realizatorem naszych zadań, bo to taka podstawa tych umów zawartych z nimi, ale też są organizacjami, które wskazują nam kierunki, wspólnie z nimi planujemy działania dla osób wykluczonych, które są trochę też barometrem tego, co dzieje się w środowisku. Na przykład w przypadku osób z niepełnosprawnościami większość organizacji pozarządowych, które powstaje czy powstawało, to są organizacje, które są założone albo przez same osoby z niepełnosprawnością, albo przez ich

najbliższe otoczenie. Tak że te informacje, które dostajemy od tychże organizacji, są dla nas bardzo istotne i powodują, jakby wspólnie we wspólnych gremiach te nasze działania. Nadzorowaliśmy. 123 umowy z 52 organizacjami na łączną kwotę 53 926 576 zł. Staramy się też, żeby nie korzystać tylko z budżetu gminy, udaje nam się pozyskiwać różne środki zewnętrzne i środki z ministerstwa. Tutaj nie mamy wypisanych unijnych projektów z racji tego, że te unijne projekty w 2023 roku zakończyliśmy. Natomiast co roku udaje nam się na działalność, na rzecz osób wykluczonych pozyskiwać pieniądze i ze środków centralnych z Ministerstwa Polityki Społecznej. I w tym roku pojawiły się możliwości, jeżeli chodzi o UNICEF i o działania skierowane do obywateli Ukrainy. I takie środki w wysokości 500 500 000 udało nam się pozyskać, a z ministerstwa polityki społecznej 3 000 578. Jeżeli chodzi o program wspierania osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnym, ja może tylko opowiem o tych najważniejszych rzeczach, żeby tu już Państwu nie zajmować zbyt dużo czasu. Tak, jak mówiłem, odpowiem jeżeli będą jakieś pytania. Znowu wracamy do zasobów domy pomocy społecznej - 13 takich domów, 1116 miejsc, w tej chwili odrobinę miejsc wolnych. Tak że od tego czasu przedcovidowego, kiedy mieliśmy kolejkę 150 osób w domach pomocy społecznej, w tej chwili ta sytuacja się już poprawia, ale był taki moment, w którym mieliśmy około 70 wolnych miejsc, co powodowało, zwłaszcza... tutaj też mamy domy pomocy społecznej prowadzone przez naszą instytucję Miejskie Centrum Usług Socjalnych, ale mamy też domy pomocy społecznej prowadzone przez organizacje pozarządowe i te miały wielki problem, bo wolne miejsca to problemy finansowe dla nich. Natomiast staramy się w pierwszej kolejności tu przy współpracy z MCUS-em, obsadzać te miejsca w organizacjach pozarządowych, tak, żeby mogli zamknąć budżety i dobrze funkcjonować. Dienne domy pomocy społecznej to taki rodzaj wsparcia dziennego dla seniorów, ale także osób z chorobami otępiennymi. Takich domów mamy 11, 394 miejsca, 7 z nich

proceedzi MCUS, 2 my i 2 organizacje pozarządowe nas wspierają w tym zadaniu. Środowiskowe domy pomocy - 225 miejsc, 7 takich domów to prowadzone przez organizacje pozarządowe wsparcie dla osób z niepełnosprawnością psychiczną. Warsztaty terapii zajęciowej - 269 miejsc, 5 takich placówek, też prowadzone przez organizacje pozarządowe. Pensjonat dla osób starszych to dom prowadzony przez nas, to takie miejsce dla seniorów samodzielnych, którzy mają tam własne, swoje, niezależne mieszkania, a na dole wsparcie w postaci tanich obiadów, panie pielęgniarki, rehabilitacji. W moim przekonaniu jedno z optymalniejszych rozwiązań jeżeli chodzi o wiek senioralny. Ten pensjonat powstał 30 lat temu, staramy się go teraz rozwijać. Udało nam się dostosować kilka mieszkań do potrzeb osób z niepełnosprawnych, poszerzyć jego działalność. Współpraca z TBS-em - 44 mieszkania w zupełnie wydzielone z TBS-ów, wynajmowane na naszych zasadach dla 96 osób z niepełnosprawnością. Też optymalne rozwiązanie dla samodzielnych osób z niepełnosprawnością. Te mieszkania nie są w jednym miejscu, tylko na osiedlu w Stabłowicach, ale w różnych budynkach. Natomiast bardzo to wspiera samodzielność i daje możliwość normalnego życia osobom z niepełnosprawnością. Z takich rzeczy, którymi się chciałem Państwu pochwalić, to są to są nasze projekty realizowane. Jeżeli chodzi o - teraz bardzo popularne słowo, działanie deinstytucjonalne - to są programy asystenckie czy opieki wytchnieniowej, realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, finansowane właśnie ze środków zewnętrznych, z funduszu solidarnościowego. Tutaj nie ma wymienionego tego programu, który się kończy z EFS-ów z RPO wtedy, a teraz FEDŚ-u 152 osoby, 29 000 godzin wsparcia, jeżeli chodzi o asystencję. Opieka wytchnieniowa to z kolei zadania, których beneficjentem nie są osoby z niepełnosprawnością czy osoby niesamodzielne, ale beneficjentami, są opiekunowie. Opiekujemy się osobami z niepełnosprawnością, a opiekunowie mają czas dla siebie, zająć się swoimi sprawami, zająć się swoim zdrowiem, swoim wolnym czasem.

Tak że bardzo potrzebne zadanie. Zwłaszcza jak ktoś z Państwa wie, kiedy gdzieś w rodzinie pojawia się osoba niesamodzielna, ile to energii i czasu i zdrowia kosztuje, żeby się dobrze taką osobą zaopiekować. Mamy cztery mieszkania wytnieniowe. Jedno prowadzone przez MOPS, trzy inne finansowane przez MOPS, realizowane przez organizacje pozarządowe. Tu z kolei osoby niesamodzielne mogą liczyć na turnusy takie już tygodniowe lub dwutygodniowe, osób niesamodzielne, ze znacznymi stopniami niepełnosprawności. Bardzo dobra forma wsparcia, kiedy osoba opiekująca się osobą niesamodzielną, potrzebuje chociażby iść na do szpitala albo pojechać na urlop. To są bardzo dobre miejsca, gdzie profesjonalnie zajmujemy się tymi osobami 1 do 1, bo często to są takie osoby, które potrzebują takiego rodzaju wsparcia. Mieszkanie wspomagane to jest coś, co nam się udało stworzyć w tym roku, też we współpracy z organizacją pozarządową - miejsce usamodzielnienia dla 7 osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi, sprzężonymi. Udało nam się połączyć 2 mieszkania, zrobić dla nich takie miejsca, gdzie mamy nadzieję, że rozpoczną normalne, samodzielne życie. Kolejnymi etapami chcielibyśmy, żeby to już były samodzielne mieszkania czy na Stabłowicach, czy z zasobu miejskiego. Program pomocy dla rodzin wielodzietnych *2 plus 3 jeszcze więcej*. Drugi program mamy, wspieramy rodziny, to jest można taka karta rodzina, która daje możliwość rodzinom, w której są dwójka lub trójka lub więcej dzieci, skorzystać z różnego rodzaju ulg. Mamy takich partnerów, którzy takie ulgi nam oferują 120. Cały czas podpisujemy nowe porozumienia, staramy się zwiększać tę ofertę dla wrocławian. 8749 rodzin uczestniczy w tym programie, te rodziny się przekładają na 53 877 osób. 586 rodzin w tym roku przyłączyło się do tego programu. Tu są cele i ewaluacja. I informacja dla Pana Radnego Kilijanka, bo faktycznie wyłapał w naszym sprawozdaniu taką sytuację, że bo my robimy ewaluację tego programu i w tej ewaluacji jest napisane, że jedną z takich rzeczy, którą cenią sobie osoby korzystające z tej karty, to jest bilety do Capitolu [red. Teatr Muzyczny

Capitol], a w sprawozdaniu jest napisane, że Capitol mówi nam, że nikt nie skorzystał z tych biletów. Faktycznie sprawdziliśmy to. Ten wydruk kasowy, który daje nam Capitol, nie daje nam tej informacji, ale będziemy tak pracowali, już się umówiliśmy na to, żeby inaczej to ewidencjonowali, tak, żebyśmy mogli te liczby znaleźć. Bardzo dziękuję za uwagę na komisji i to naprawiamy. Ulga komunikacyjna - najbardziej popularna w tej naszej karcie oferta rekreacyjno-sportowa. Tu wszystkie nasze miejskie jednostki nas wspierają. Oferta kulturalna to są te rzeczy, na które zwracają nasi klienci największą uwagę i cieszą się, że mogą z tego skorzystać. Gminny program wspierania rodziny we Wrocławiu na lata 2021-23. Tutaj wspieramy rodziny, które mają jakieś problemy w celu główny rozwijania systemu wsparcia dla wrocławskich rodzin, sprzyjającemu, prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przeżywających, trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ich pierwszy cel to promowanie wartości rodziny i jej integracyjnej funkcji oraz prowadzenia działań edukacyjnych na temat problemów współczesnej rodziny. To kampanie społeczne, to działania środowiskowe to akcja „Wrośnij we Wrocław”, w którą się włączamy wraz z rodzinami. Akcja informacyjna „Wrocław bez przemocy”, „Biała wstążka”. To są te kampanie, w których staramy się mówić głośno o tym, co się dzieje złego w rodzinach i jak to zmieniać, żeby tym rodzinom żyło się łatwiej i dobrze. I rozwijanie systemu wsparcia rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin bezradnych opiekuńczo i wychowawczo. I tu są porady specjalistyczne, współpracujemy z poradniami, bo też chciałem podkreślić, że te sprawozdania to nie tylko działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ale też partnerstwa i z Wydziałem Zdrowia, i z CUS-em, i z wszystkimi instytucjami miejskimi, które starają się wspierać osoby w trudnej sytuacji we Wrocławiu. To są poradnictwo, usługi psychologiczne, usługi specjalistyczne i przede wszystkim nasza praca związana z asystentami rodziny i wsparcie środowiskowe. W tych

rodzinach, gdzie jest kłopot, pojawiają się asystenci i rodziny, pojawiają się psychologowie, pedagodzy i staramy się te rodziny wspierać, żeby w kolejnym etapie nie były naszymi klientami jeżeli chodzi o projekt, o program, o którym będę za chwilę mówił. To cała sekcja dotycząca świadczeń, o których mówiłem w tym pierwszym punkcie świadczenia za życiem, dożywianie w szkole i w przedszkolu, zasiłki rodzinne. Te wszystkie rzeczy staramy się wypłacać, najpierw praca socjalna, czyli przychodzimy do tych rodzin, informujemy o tych zasiłkach, staramy się wytłumaczyć, pomóc w złożeniu wniosku, a później staramy się te pieniądze wypłacać. Wzmacnianie kompetencji zawodowych i podnoszenie jakości usług świadczonych na rzecz rodzin. Zajmujemy się też sobą, staramy się doszkalać superwizję dla naszych pracowników szkolenia, tak, żeby stawać się bardziej profesjonalnymi, żeby ta pomoc była jeszcze lepsza. Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrony ofiar przemocy to kolejny program, który realizujemy. To tak naprawdę większość działań związanych z tym, żeby zapobiegać przemocy domowej. W statystykach to wygląda w ten sposób. Mamy ośrodki interwencji kryzysowej, ośrodki wsparcia w tych ekstremalnych sytuacjach. 80 miejsc w OIK.-U ośrodek wsparcia 62 miejsca, a jak to wyglądało w zeszłym roku? 2350 liczb rodzin objętych procedurą niebieskiej karty, liczba wszystkich czynnych procedur 2404. Wszczętych nowych w 2023 roku ponad 1446, kontynuowanych 958, liczba osób doznających przemocy kobiety 1931, dzieci 1700, mężczyźni 592, stosujących przemoc kobiety 439, mężczyźni 1767. My też staramy się pracować, udało nam się, żeby nasi pracownicy zdobyli certyfikaty i robimy szkolenia, pozyskujemy na to też drobne środki, żeby pracować z ludźmi stosującymi przemoc i żeby jakoś wyprowadzać ich, to też czasami daje dobre skutki. Program rozwoju pieczy zastępczej to wsparcie wszelakie tych dzieciaków, które w moim przekonaniu są w najcięższej sytuacji, bo to nie są te dzieci, które mogą trafić do adopcji, to są te dzieci, które są w takiej sytuacji prawnej, że mają swoich biologicznych rodziców ale mówiąc kolokwialnie, ci rodzice

nie dają rady i one trafiają wtedy do naszej pieczy. Takich dzieciaków we Wrocławiu mamy 1169, 753 w pieczy rodzinnej, 416 w naszych placówkach. I teraz mamy taką sytuację, że te placówki mamy przepełnione, staramy się, żeby pozyskiwać jak najwięcej rodzin zastępczych, to jest ogromny problem. Szukamy rozwiązań, udaje nam się jakieś nowe rozwiązania wprowadzić. Szukamy partnerów pozarządowych i to też nam daje skutki, przyglądamy się temu co się dzieje w ogóle w Polsce i staramy się też gdzieś tam być otwartym na rozwiązania nowe. Prowadzimy szkolenia dla rodzin zastępczych, przy czym staramy się odchodzić od takiego modelu, który był stosowany w Polsce zawsze, że pokazuje się te piękne dzieci uśmiechnięte i rodziców uśmiechniętych, którzy się opiekują tymi dzieciakami, bo to naprawdę jest ciężka misja. To najpierw trzeba być świadomym, że ktoś na co się decyduje rodzina zastępcza, to to jest poważna misja, staramy się te rodziny później, jak już się zdecydują na to, oczywiście po szkoleniu, które też przeprowadzamy, uświadomić tego kroku, uświadomić, co to jest za krok, jakie to jest wyzwanie. Bardzo rzadko się zdarza, że dzieciaki z pieczy zastępczej są w normie, one po swoich przejściach, a te dzieciaki w większości przypadkach są po jakichś przejściach nefajnych w swoich domach rodzinnych, to są dzieci, które dysfunkcyjne, które potrzebują jeszcze więcej miłości jeszcze więcej wsparcia, bardzo często usług specjalistycznych. Z tym sobie zaczynamy radzić, bo podpisujemy umowy z organizacjami i z instytucjami, które wspierają nas w tej kwestii. Ale to jest temat, który jest dla nas wyzwaniem poważnym, jako że te placówki mamy przepełnione, jako że mamy już postanowienia sądowe o dzieciach, które trzeba umieścić w placówkach, a nie mamy na to miejsce. Oczywiście, dopychamy, jak tylko możemy zgodnie, też z przyzwoitością i tu Pan Wojewoda kiwa nam palcem, ale jeżeli już widzimy, że sytuacja jest tak ciężka, że to dziecko nie może być w swojej rodzinie, staramy się zapewnić mu bezpieczeństwo. Nie możemy tworzyć nowych placówek zgodnie z nowymi zasadami deinstytucjonalizacji, więc piecza rodzinna

jest dla nas jedynym ratunkiem. Bardzo mocno się staramy, żeby tych rodzin nowych było jak najwięcej. To jest to, o czym mówiłem, szkolenia i działania, które próbujemy zrobić, żeby zachęcić nowe rodziny. Ale w zeszłym roku 42 osoby tylko albo i aż ukończyły szkolenia, z tego 12 otrzymało kwalifikacje i to tylko i te osoby mogą zostać rodzinami zastępczymi i te osoby, które dostają kwalifikacje, to na ogół po praktykach się takimi rodzinami stają. To, co nam się udało, bo mówiłem dużo i jeżeli chodzi o dzieci z pieczy pozyskać partnera, który nie zawsze jest tak, że to organizacje pozarządowe potrzebują pieniądze na realizację działań. Często bywa tak, że to organizacje pozarządowe chcą nam coś dać i chcą naszego wsparcia merytorycznego. I tak się zadziało w przypadku mieszkania dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Udało nam się pozyskać wspólnie z naszymi placówkami, takiego partnera w postaci z jednej z fundacji, która przekazała dla dzieci z naszych placówek 4 mieszkania gdzieś tak myślę, że w granicach wartości z wyposażeniem to jest na 2 500 000 dla 11 dzieciaków, którzy będą się usamodzielniać w tych mieszkaniach. I mamy poumawiane, że to jest początek tej naszej współpracy. Organizacja chce działać, jest związana z jedną dużą firmą, która po prostu chce pomagać i bardzo się cieszymy, że udało nam się pozyskać takiego partnera. Coś, co bardzo dużo nam energii i czasu zajmuje i mam nadzieję, że robimy to dobrze. To wsparcie osób w kryzysie bezdomności, to nie jest objęte tymi programami, ale naszą działalnością ustawową. We Wrocławiu żyje około 900 osób w kryzysie bezdomności, 30 wspieramy ich w 13 ośrodkach wsparcia. 22 mieszkania usamodzielniające. Te wszystkie akcje zimowe, współpraca ze służbami, bo te nasze działalności, wszystkie w zasadzie w większości obszarów, o których Państwu mówię, to współpraca i ze Strażą Miejską, kłaniam się Panu Komendantowi i z Wydziałem Zdrowia, i z wszystkimi jednostkami z Policją. Bez nich te nasze działania były nieskuteczne. W zimie mamy współpracę z MPK i street bus, który jest taką ogrzewalnią. Jesteśmy zawsze umówieni, mamy to w takim

odwodzie, że jeżeli ta temperatura spadnie jeszcze bardziej, to otwieramy tramwaj zwany ogrzewalnią. W tym roku to nie było potrzebne, ale w poprzednich latach to nam się udawało. Osoby w kryzysie bezdomności znajdują tam ciepły posiłek, wsparcie medyczne, no i moment, gdzie mogą się ogrzać, street bus jeździ do ogrzewalni. Te osoby, które mogą tam zostać, które są w stanie, że mogą tam przez noc spędzić to tam ten noc spędzają. Mamy taką sytuację, że chyba w tym roku udało nam się ograniczyć do zera osoby, które z przyczyn mrozowych odeszły z tego świata, po prostu udało nam się to jakoś zabezpieczyć w tym roku. Plany na 2024 rok - udało nam się pozyskać budynek, w którym chcemy stworzyć centrum i pieniądze na to stworzyć centrum wsparcia osób doświadczających przemocy domowej na Owsianej 46. Nie wiem, czy Państwo kojarzycie, w jaki budynek, który kiedyś należał do Floriana i mieszkali tam i pracowali. Pracowali tam kominiarze na Morawskiej 14, a otworzyliśmy przetargi bardzo się z tego cieszymy. Tworzymy pierwszy chyba w Polsce ośrodek dla osób ze spektrum autyzmu, tzw. centrum opiekuńczo-mieszkalne. Tam będzie wsparcie dzienne, ale też 5 mieszkań, w których będą osoby autystyczne czy ze spektrum autyzmu mogły funkcjonować - na ulicy Popielskiego. I tutaj udało nam się pozyskać na razie, czy mamy zabezpieczony budżet gminnych na to, 3 000 000 udało nam się uzyskać z funduszu solidarnościowego, ale będziemy jeszcze walczyli w trakcie realizacji o środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i chcielibyśmy jeszcze 2 - 3 000 000 zł na ten cel pozyskać, bo różnica w planach, kiedy planowaliśmy Morawską, a było to trzech lata temu, to był plan na 6 000 000 zł, skończyło się na 17 000 000. Tylko ze względu na wahnięcia cenowe i projekt, który się pojawił. Ulica Popielskiego 8, tu jesteśmy bardziej zaawansowani. Nowy ośrodek wsparcia dla osób z w kryzysie bezdomności. Pierwsze roboty i łopaty zostały wbite. I mamy nadzieję, że w 2025 roku będziemy mieli nowy ośrodek wsparcia z ogrzewalnią, z noclegownią, taki, który już odpowiada wszelakim normom europejskim,

jeżeli chodzi o wsparcie osób w kryzysie bezdomności. Projekty, które chcemy realizować w przyszłym roku udało nam się pozyskać 8 000 000 zł ZIT-u na projekt asystencki i taki projekt z naszym partnerem pozarządowym, którego wybraliśmy w konkursie. Będziemy realizować projekt, który czeka na rozstrzygnięcie też mogę, 3 000 939, trzymamy mamy za siebie kciuki, żeby uzyskać to dofinansowanie. Zadanie: "Korpus wsparcia seniora" - mikro zadanie, ale bardzo istotne. Często oprócz usług opiekuńczych, o których nie mówiłem, ale takich usług realizujemy też we współpracy z naszymi partnerami pozarządowymi około 1 000 000 godzin o 900 000 godzin rocznie. Siedemset pań opiekunek te usługi opiekuńcze realizuje. Mamy taki mikro projekt, „Korpus wsparcia seniora” dla takich seniorów, którzy po prostu potrzebują z kimś pogadać. Wolontariusze, którzy przychodzą do seniorów, rozmawiają z nimi, wychodzą na spacer, żadnych takich specjalistycznych usług im nie oferują, natomiast często to jest bardzo, bardzo ważna sytuacja, że te osoby nie mają z kim po prostu porozmawiać i z kimś się podzielić swoimi troskami i radościami. Dolnośląski program pomocy uczniom z niepełnosprawnością. Tu już też mamy informację, że uzyskaliśmy to dofinansowanie w granicach 1 000 000 zł (ponad trochę 1 000 000 zł) i będziemy wypłacać, stypendia dla uczniów z niepełnosprawnością „Samodzielni III”. Dwa projekty w poprzednich latach realizowaliśmy na usługi asystenckie. W tym roku na razie jesteśmy pod kreską, jeżeli chodzi o listę rankingową, ale staramy się gdzieś tam protesty składać. Bardzo byśmy chcieli, żeby samodzielnych dalej realizować, realizujemy razem łatwiej, ale jeżeli chodzi o próg potrzeb, o usługi asystenckie, to wydaje mi się, że drugi projekt jeszcze nie zabezpieczy wszystkich potrzeb, które są we Wrocławiu, jeżeli chodzi o asystenturę. Bardzo dziękuję za uwagę. Jeżeli są jakieś pytania, to z przyjemnością odpowiem.

Radna Dorota Pędziwiatr: Panie Dyrektorze, ja mam dwa pytania. Jedno pytanie dotyczy tutaj tego, o czym Pan wspominał, że takim

największym atutem opieki społecznej są właśnie ludzie, którzy sprawują te funkcje. I tak jak Pan mówi, jest to praca bardzo trudna, w trudnych warunkach, czasem nawet niebezpieczna. I my jako radni otrzymaliśmy taki list otwarty od, nie wiem czy Pan dyrektor widział ten list otwarty, ale od osoby, która sprawuje funkcję opiekuna i która odnosi się do tego, że to, co jest oferowane w zamian przez miasto Wrocław, to są umowy na zlecenie na minimalną stawkę za te umowy. Tam nie jest wliczany czas dojazdu do klienta etc. etc. No i jakby daje znać, że taki problem istnieje, więc chciałabym się od Pana Dyrektora dowiedzieć, czy ten problem jest rozeznany w MOPS i co my z tym problemem robimy, czy też zamierzamy zrobić? To jedna rzecz. A druga, jeszcze odnosząc się do tych programów, które oferujemy rodzinom wielodzietnym 2+3 i więcej, tam zauważyłam w tych rozpiskach, że no jakby oferta jest dosyć bogata, natomiast nie ze wszystkiego te rodziny korzystają, a wskazują przede wszystkim, że te ulgi komunikacyjne to jest dla nich naprawdę duży benefit i też dają znać, że rozszerzenie w sumie tych kwestii poruszania się komunikacją zbiorową byłyby dla nich istotne. Czy to też jest planowane w 2024 roku? Jakież kroki w tą stronę?

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Andrzej

Mańkowski: Tak, miałem okazję dzisiaj przeczytać pismo, list to jest list od pań i panów opiekunów zajmujących się usługami opiekuńczymi. Oni są nie zatrudniani ani przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ani też Wydział Zdrowia, który zleca to zadanie organizacji pozarządowej. Są zatrudniani przez ekumeniczną stację, która dla nas to zadanie realizuje. Jako że to zadanie jest bardzo szerokie, Miasto 0 jakbym coś źle powiedział, to mnie proszę poprawić - ale 30 000 000 na rok, około 100 000 000 na trzy lata przeznaczyło na to zadanie. Jest to takie, podstawowe zadanie. Myśmy wybrali nowego realizatora tych usług lat temu kilka, mieliśmy ogromne problemy z w ogóle od klientów, dużo więcej skarg na realizację tych usług. W tej chwili w tej masie 900 000 godzin wydaje nam się, że to spadło do minimum, natomiast trzeba

by było, jeżeli oczywiście, by pokazały się na te środki, zastanowić się nad tym, czy Panie i Panowie opiekunowie, ale głównie Panie nie powinny lepiej zarabiać, bo to tylko się rozbija o pieniądze. Oczywiście, to nie my ich zatrudniamy, ale nie zwalnia nas z rozmowy o tym, bo pieniądze te Państwo przekazujecie na ten cel. W konkursie Wydział Zdrowia wybiera naszego partnera i na realizację tych usług. Tak że pewnie można by było. Jesteśmy umówieni na spotkanie w tej sprawie i będziemy o tym rozmawiać. Dzisiaj się pojawiło to pismo, tak że pewnie to trzeba przeanalizować i zaproponować. Nie wiem co na to Pan Skarbnik, ale te pieniądze są dość duże, jeżeli będzie taka wola zwiększyć te środki i po prostu więcej tym ludziom zapłacić. No, ale to tylko i wyłącznie się rozbija o pieniądze, które my możemy przeznaczyć na to zadanie.

Dyrektor Wydziału Zdrowia Joanna Nyczak: Dzień dobry, witam Państwa. Ja tylko uzupełniając to, co Dyrektor powiedział, bo rzeczywiście Wydział Zdrowia właściwie wspólnie z DSS-em zleca to zadanie. Rzeczywiście tam podstawą do wyliczenia jest te najniższe wynagrodzenie, natomiast to nie jest tak, że wszyscy opiekunowie mają takie same stawki. To też zależy od zakresu czynności, jakie u poszczególnych osób te osoby realizują i ich kwalifikacji. Czyli jeśli to są takie bardzo proste czynności związane z zakupami, to mogą być rzeczywiście bliżej tej stawki najniższej. Natomiast jeśli to są takie wymagające bardziej czynności, już np. higieniczne te stawki są wyższe i ten podmiot efektywnie te stawki, w zależności też od długości świadczenia tych usług, po prostu są różne. Tak że to nie do końca jest tak, że wszyscy mają tę najniższą stawkę, aczkolwiek no rzeczywiście można tutaj zawsze rozmawiać o tym. W tej chwili jesteśmy w trakcie realizacji umowy kilkuletniej, która obowiązuje do 2026 roku, zdaje się, tak że to tyle tytułem uzupełnienia.

Radna Magdalena Razik-Trziszka: Panie Dyrektorze, przez ostatnie pięć i pół roku miałam niebywałą przyjemność przewodniczyć Komisji Polityki Społecznej i praktycznie co miesiąc spotykaliśmy się, rozmawiając

na tematy polityki społecznej, o problemach MOPS-u. O działalności, którą Państwo prowadzą na co dzień dla wrocławian, tych potrzebujących w kryzysach, ale również dla tych wrocławian, którzy sprawiają właśnie, że MOPS jest potrzebny w coraz większym zakresie. I chciałam bardzo podziękować za tę pracę, którą Państwo wykonują na co dzień, bo nie jest to praca łatwa, przyjemna, przynosząca spektakularne sukcesy. Tylko to jest często taka praca u podstaw, która wymaga wyjątkowych kwalifikacji, empatii, wielkiego serca, wyrozumiałości i takiej niebywałej mądrości, którą musicie Państwo się odznaczać. Każdy by sobie życzył tego, żeby liczby, które Pan Dyrektor nam prezentuje, były mniejsze i żeby Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej był teraz mniej potrzebny. Ale niestety wszyscy żyjemy w takiej rzeczywistości, że wiemy, że prawdopodobnie nigdy tak się nie stanie. Dlatego ze swojej strony bardzo mocno trzymam kciuki, żeby założenia, które Pan przedstawił na 2024 rok, spotkały się z realizacją. Tego sobie wszyscy na pewno życzymy. Jeżeli będzie potrzebna jakakolwiek pomoc z naszej strony, to na pewno wszyscy ją służymy.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Andrzej

Mańkowski: Bardzo dziękuję, Pani Przewodnicząca. Zwłaszcza w imieniu moich współpracowników, dzięki serdecznie.

Radny Jakub Janas: Panie Dyrektorze, ja bym chciał jeszcze dopytać o to, jaką ofertę jako miasto Wrocław kreujemy dla osób, które są w przejściowym kryzysie bezdomności, a przede wszystkim myślę tutaj o osobach młodych, które z różnych powodów niestety są czasami wyrzucane ze swoich rodzinnych domów zaraz po skończeniu 18 roku życia, a czasami i przed tym wiekiem. W prezentacji było mówione tutaj tych 22 mieszkaniach o ośrodkach wsparcia prowadzonych przez organizacje pozarządowe. I chciałem właśnie dopytać o to, jak dokładnie ta oferta wygląda i czy możemy coś zrobić, żeby ona była bogatsza albo lepiej odpowiadająca na te potrzeby.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Andrzej

Mańkowski: Faktycznie nie zatrzymałem się na tych mieszkaniach, które stanowią takie ośrodki wsparcia, powiedziałbym już, które mają trochę zastąpić mieszkania. Oprócz tego programu housing first, czyli takiego wstawienia tych takich stricte osób, nazwijmy to w kryzysie bezdomności. Realizujemy projekty, które wcześniej były realizowane ze środków Unii Europejskiej, a w tej chwili finansujemy już je z naszych środków. To są takie mieszkania, usamodzielniane mieszkanie. Bezpieczeństwa dla różnych rodzajów osób, które z różnych przyczyn znalazły się właśnie młodych też w kryzysie bezdomności, czy to przez jakąś przemoc w domu, czy to przez odmienne poglądy, czy przez inne orientacje seksualne. Takie mieszkania mamy, staramy się udzielić wsparcia tym osobom poprzez też takie specjalne, psychologiczne wsparcie, które to nie są tylko mieszkania, tam są asystenci, którzy pracują z tymi ludźmi, to nie są też mieszkania na stałe, my pracujemy z tymi osobami po to, żeby kolejne osoby, one mogły się jakoś usamodzielnąć, nabrać pewności znowu i sensu życia. I kolejne osoby można przyjąć w tych mieszkaniach. Staramy się szukać projektów nowych i takie pewnie będziemy też realizowali. To dosyć drogie wsparcie, ale też nie widzę, czy są przedstawiciele Wydziału Lokali Mieszkaniowych, a ta nasza współpraca przez ostatnie dwa lata się bardzo poprawiła. Dostajemy oferty fajne mieszkań, współpracujemy, żeby wyremontować je i na takie cele przeznaczać nie tylko dla osób w kryzysie bezdomności, ale też mieszkania usamodzielniane dla dzieci wychodzących z pieczy, a także dla osób z niepełnosprawnością.

Radny Michał Kurczewski: Wysoka Rado, Panie Dyrektorze, ja także tutaj chciałem jeszcze wrócić do kwestii warunków zatrudniania tych opiekunów. Interweniowaliśmy w tej sprawie w 2019 roku. A no widać, że kwestia nadal jest, no pozostawiająca pewien niedosyt, czy też no jest problem. Generalnie więc tutaj też zwracamy uwagę na to, że te warunki powinny być bardziej korzystne. Nie wiem, być może mowa o pracę, to nie jest idealne rozwiązanie dla każdego, bo jeśli godzin jest mało, no to też

trudno otworzyć umowę o pracę, ale stawka powinna być na pewno relatywnie atrakcyjna, bo musi mieć pracowników, którzy są w stanie po prostu dostarczyć usługi wysokiej jakości, a nie oczekiwać, że no za te stawki, które są nieuwzględniające dojazd będziemy mieli fachowców jakiś no to trudno, trudno, wszystkie te osoby z powołaniem pracowały, jak mają takie warunki, a nie inne, więc my też ten problem zauważamy. Chciałbym zapytać jeszcze jedną rzecz, czy jest Pan Dyrektor tutaj w stanie coś powiedzieć na temat statystyk, jeśli chodzi o korzystanie z tych usług, bo też podnosi się kwestię tego, że nie wszystkich stać na te usługi. Czy obserwujemy jakiś trend, znaczy stagnacja, wzrost, spadek zapotrzebowania na te usługi? Bo te usługi są przeważnie odpłatne, tylko w określonych warunkach się nie płaci za te usługi opiekuńcze.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Andrzej

Mańkowski: Tak jak mówiłem, jeżeli chodzi, oczywiście o, tak jak ja nie dyskutuję z tym, wydajemy tyle pieniędzy, około 34 000 000 rocznie, w sumie ta umowa opiewa na 112 000 000, większość tej kwoty to te umowy i uposażenie pań i panów opiekunów, to jest szeroka dyskusja w ogóle, jeżeli chodzi o wynagrodzenie ludzi pracujących w pomocy społecznej w ogóle. To znaczy panie opiekunki, to jest jedno, pracownicy socjalni. My bardzo mocno staramy się od dwóch lat, żeby ta sytuacja naszych współpracowników trochę się polepszyła. Wydaje mi się, że mimo to, że jesteśmy w czołówce w kraju, jeżeli chodzi o wynagrodzenia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, to i tak dużo jeszcze przed nami pracy i pracy nad prestiżem tego zawodu i tego, żeby ci ludzie byli szanowani, bo tak jak tutaj wiele osób mówiło, to jest niebezpieczna praca czasami. My bardzo często, kilka razy w roku mamy takie sytuacje, że nasi pracownicy są w niebezpieczeństwie. Mamy oczywiście jakieś systemy ochrony ich, ale często bywa tak, że są narażeni na jakiś tam rodzaj niebezpieczeństwa. Panie opiekunki też, to są wszyscy ci ludzie, którzy pracują z najbardziej potrzebującymi wrocławianami i pewnie

należy się im za to godne wynagrodzenie. Jeżeli chodzi o statystyki to 900 000 godzin w tym roku, w zeszłym roku bardzo podobnie, w poprzednich latach więcej tych usług dawaliśmy. Jeżeli chodzi o koszty, to w tej chwili około 27 zł jedna godzina kosztuje. W zależności od dochodu danej osoby, ta opłata się zmniejsza. To są kryteria z pomocy społecznej, to są kryteria też wyznaczone przez Państwa w uchwale. W związku z tym faktycznie, jeżeli chodzi o zmniejszenie tej opłaty, to tylko dla najbardziej potrzebujących ludzi. Ale nie widzimy trendu, że opłata powoduje zmniejszenie chęci korzystania z tych usług. Mamy bardzo dużo, tak jak pokazywałem, wsparcia innego, które udaje nam się pozyskać ze środków europejskich i trochę odciążamy usługi opiekuńcze, czy to projektami asystenckimi, czy usługami opiekuńczymi w formie opieki wytchnieniowej. Natomiast niewątpliwie sytuacja jest taka, że ogólnie, jeżeli chodzi o pomoc społeczną, te pieniądze są nie najwyższe i myślę, że te trendy, które są teraz w, zmiany dopłat do wynagrodzeń dla pracowników socjalnych, bardzo na nie czekamy i zmienią tą sytuację trochę.

Radny Michał Kurczewski: Jeszcze jedną rzecz tylko proszę, prosiłbym o doprecyzowanie, chociaż nie wiem, czy Dyrektor tutaj ma dokładną, jakby wiedzę. W jakim stopniu te koszty są pokrywane? Miasto, założmy 30 milionów wydaje, jaka część mniej więcej tej kwoty wraca w postaci tych opłat?

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Andrzej

Mańkowski: Wraca, ja nie chciałbym teraz strzelać, ale wydaje mi się, że w granicach 20-30% wraca do nas.

IV. Dyskusja i głosowanie nad projektami uchwał w sprawach:

1. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr LXXVI/1969/23 Rady

**Miejskiej Wrocławia w sprawie budżetu Miasta na 2024 rok -
druk nr 43/24 (wraz z autopoprawką)**

Skarbnik Miasta Marcin Urban: [red. – W swoim wystąpieniu Skarbnik posiłkował się prezentacją multimedialną]. Pani Przewodnicząca, Pani Prezydent, Wysoka Rado. Pierwsze dość duże zmiany z uwagi na kalendarz wyborczy i to, że zazwyczaj faktycznie od samego początku, przy tak dużej skali budżetu, pracujemy nad zmianami. Szanowni Państwo, już trochę skarbnikiem jestem. Zarządzam finansami od 2007 roku i proszę mi wierzyć, że nie było takiej sytuacji, żeby na początku udało nam się kiedykolwiek uchwalić taki budżet, z którego wszyscy byliby zadowoleni. Żeby były wszystkie pieniądze na wszystkie zgłaszane słusznie skądinąd potrzeby. To jest po prostu niemożliwe. To jest tak, że w ciągu roku bardzo często uzupełniamy te budżety. Oczywiście mając na uwadze to, że na część zadań częściowo mamy pewne oszczędności, mamy też kwestie przesunięć i staramy się tym zarządzać w czasie i szukać różnych możliwości dofinansowania. Tak jak przed chwilą rozmawialiśmy o tym, że chcielibyśmy wszyscy, żeby te osoby zarabiały godnie i więcej. I mimo tego, że co roku praktycznie jesteśmy w czołówce tych miast, które przeznaczają na te wzrosty wynagrodzeń największe środki. W tym roku, to jest średnio na etat 700 zł plus pochodne. To są naprawdę niemałe środki. W skali budżetu, to jest ponad 130 000 000 zł, jak dobrze pamiętam. To są ogromne środki, więc staramy się w miarę możliwości, w różnych obszarach, bo tu rozmawialiśmy tylko o jednym, ale proszę mi wierzyć, że tych wyzwań jest bardzo wiele, w różnych obszarach. W oświacie, czy często mówimy o bezpieczeństwie, więc jest bardzo wiele miejsc i mam tego świadomość. Te zmiany, które Państwu prezentowałem na posiedzeniach poszczególnych komisji, rozmawialiśmy w tych obszarach, dzisiaj jeszcze raz krótko Państwu zaprezentuję. Mówiłem też, bo rozmawialiśmy o sprawozdaniu, że szczęśliwie ten deficyt na koniec 2023 roku jest o 280 000 000 zł większy. Ale są takie momenty, szczególnie w pierwszej połowie roku, kiedy faktycznie ten deficyt też

bardzo często zwiększamy, po to, żeby faktycznie reagować na bieżąco i móc sięgać po środki europejskie, czy inne dochody. Zwiększamy szczęśliwie o 22 000 000 zł, ale ten deficyt przejściowo zwiększamy. Mam nadzieję, że rzeczywiście pod koniec roku podobnie, jak i w tym roku będę miał dobrą informację, że rzeczywiście to wykonanie jest niższe.

Przechodząc już do konkretnych pozycji. Dodatkowe środki z tytułu wpłat deweloperów w różnych inwestycjach, z tytułu partycypacji ponad 8 200 000 zł. Mamy dodatkowe środki ulica Pomorska, oddana.

Korzystamy z tej ulicy już w tej chwili w części. Dodatkowe 4 552 000 zł. Łącznie, to jest, jak sprawdziłem 78 000 000 zł. Spore wydatki. W roku 2023, to było 36 000 000 zł. To jest zadanie wieloletnie, które jest zapisane w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Odrębnie duża rzecz, dodatkowe środki jeszcze w związku z pozytywną decyzją możemy te środki dodatkowe zapisać w budżecie. Kolejna rzecz, to również środki europejskie, również środki zewnętrzne, w tym przypadku europejskie. 3 863 000 zł program Wielki Mały Przedszkolak. Jak dobrze pamiętam w dwóch placówkach poprzez modernizację, poprzez zmiany będziemy powiększać ilość miejsc, ale też zwiększamy w kolejnych siedmiu, jak dobrze pamiętam, placówkach ilość tych miejsc przedszkolnych. Więc te środki będą na ten cel wydatkowane. Po drugiej stronie, oczywiście odpowiednie środki są zabezpieczone, wydatkowe równolegle. 1 500 000 zł, to są dodatkowe środki z tytułu opłat, wpływów do Miejskiego Centrum Sportu. I te środki pozostawiamy. Tu prosimy o pozostawienie tych środków w tej instytucji. One zabezpieczą te pilne i bieżące potrzeby eksploatacyjne, remontowe w obiektach, którymi zarządza Miejskie Centrum Sportu. Rzecz, o której powiem również przy okazji Wieloletniego Planu Finansowego, w latach chcemy zapewnić dodatkowe środki dla wrocławskiego MPK. Po to, żeby mogło ubiegać się o kolejne projekty europejskie, na zakup taboru. Tu chodzi o 33 nowe tramwaje, które w kolejnym podejściu chcielibyśmy zabezpieczyć dla naszego miasta. Mamy korzystną sytuację, ponieważ w aktualnej umowie na 24 tramwaje

z bydgoską PESA mamy dodatkową możliwość zamówienia tramwajów dodatkowych, więc chcemy z tej opcji skorzystać. Oczywiście będziemy aplikować o kolejne. Myślimy też o niskoemisyjnych autobusach, więc to zabezpiecza wieloletnią sytuację MPK w prognozie finansowej. Tak, jak powiedziałem, w ciągu 10 lat łącznie 680 mln zł, czyli w budżecie bieżącym ponad 81 ml zł, a w latach łącznie 680 mln zł. W tym obszarze związanym z zarządzaniem drogami publicznymi, dodatkowe inwestycje związane z poprawą nawierzchni dróg wrocławskich 36 000 000 zł na ten cel. Ale również w zasobie mieszkaniowym na potrzeby remontowe, ale również na kolejne projekty, na kolejne remonty kamienic wrocławskich, jak również podwórek wrocławskich. Bo to oczywiście wszystko zaczyna się od przygotowania projektów. Potem wchodzimy w tę fazę realizacji. Zabezpieczamy dodatkowe środki na ten cel. Kolejne zadania modernizacja energetyczna wybranych zabytkowych budynków oświatowych. Tutaj dodatkowo 3 123 000 zł. Jak zawsze staramy się też wspierać zarówno komendę miejską Państwowej Straży Pożarnej, ale również policję. Funkcjonują od wielu lat fundusze państwowe, które wymagają udziału samorządu lokalnego, po to, żeby te zewnętrzne instytucje mogły korzystać i modernizować też swój sprzęt. Od lat wspieramy policję. Od lat wspieramy straż pożarną, czy tak jak tutaj jeszcze dodatkowo ochotniczą straż pożarną. I te środki asygnujemy po to, żeby oni mogli skutecznie zaaplikować i zamówić sprzęt, stąd te zmiany. Również wspieramy wrocławskie szpitale. Tutaj dodatkowe 490 000 zł chcemy przeznaczyć dla inwestycji szpitala klinicznego na zakup USG. Kolejna rzecz - to, co powiedziałem - my dodajemy w trakcie roku środki. Na wszystko mamy od razu te pieniądze zabezpieczone. W roku 2023 ponad 12 000 000 zł przeznaczyliśmy na wsparcie sportu wrocławskiego. Dotujemy, wspieramy zarówno te zajęcia dla dzieci, młodzieży, jak również sport na najwyższych pozycjach. Więc zabezpieczyliśmy w tym roku, jakby nieco większą połowę tych środków. Teraz chcielibyśmy dodatkowo przeznaczyć na to 6 800 000 zł. To będzie

kwota nieco powyżej tej kwoty zrealizowanej w roku 2023. Ale również mówiłem o drogach. Mówiłem o remontach, inwestycjach drogowych, ale również te eksploatacyjne kwestie są istotne. Na oznakowania pionowe, poziome, szczególnie właśnie przed okresem wakacyjnym, zawsze zwiększamy i zabezpieczamy dodatkowe środki. One najczęściej pochodzą z monitoringu, tak jak powiedziałem, z tych przesunięć. Gdzie wiemy, że możemy pewne rzeczy przesunąć w czasie. Wtedy powstaje możliwość przesunięcia tych środków. Chociażby na takie potrzebne wydatki. Ale i konserwacja zieleni miejskiej, i jesienne nasadzenia też dodatkowe 2 600 000 na ten cel, w tym też drzewa zagrożone. Chodzi tutaj też o bezpieczeństwo w mieście. Również w ramach tej kwoty będzie zabezpieczone. Ostatnia pozycja na tym slajdzie, to dodatkowe środki na poprawę stanu technicznego Mostu Milenijnego, również na wniosek Zarządu Dróg i Komunikacji. Dodatkowe środki na funkcjonowanie rad osiedli, realizację programów społecznych. Wystąpił o te środki dodatkowe WCRS 1 256 000 zł. 800 000 zł z kolei na organizację Dolnośląskiego Kongresu Kobiet, ale też upamiętnienie 80-rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Dodatkowe środki na ten cel łącznie 800 000 zł. Kolejne środki na remonty pustostanów. Ostatnio na posiedzeniu komisji Pan dyrektor Jan Bujak prezentował. Sporą część udało się w roku 2023 już wyremontować, oddać kolejne te, które jeszcze pozostały. Jak dobrze pamiętam 400, tak? Nie zawsze jest to od razu możliwe, bo są różne kwestie, powiedzmy prawne, własnościowe, związane z tymi lokalami bardzo często, ale staramy się te dodatkowe środki wyasygnować i konsekwentnie te lokale będziemy remontować. Ochrona obiektów będących w Zarządzie Zieleni Miejskiej, Ogród Japoński, park Mikołaja Kopernika. Dodatkowe środki na utrzymanie 473 000 zł na ten cel, chcielibyśmy zwiększyć. O tym zadaniu, o dofinansowaniu Województwa Dolnośląskiego w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego. To są środki, o których dzisiaj będzie jeszcze uchwała. Pani Dyrektor Paulina Tyniec będzie referowała. Żeby podjąć tę uchwałę musimy

najpierw w tych zmianach zabezpieczyć te środki. To też czynimy, stąd te dodatkowe zadanie. Jeszcze jedna rzecz związana ze zdrowiem w ramach programu *Bądź Bezpieczna* mobilne KTG dla mieszkanki Wrocławia, ponad 217 000 złotych na ten cel dodatkowo chcielibyśmy przeznaczyć łącznie. Mamy jeszcze zadanie związane z monitorowaniem czystości wody we Wrocławiu. W ramach tej pozycji. Magazynowanie, wytwarzanie energii elektrycznej. Tu dodatkowe środki 500 000 zł. Fundusz, którym chcemy wspierać tych mieszkańców, mieszkanki, które inwestują i będą takie inwestycje realizowali. Wiem, że pani dyrektor Szymczak-Pomianowska na ten temat będzie z Państwem rozmawiała. Taki program będzie we Wrocławiu funkcjonował. I w ramach autopoprawki tutaj kilka pozycji. Dodatkowe środki z tytułu darowizny, które wpłynęły do rady osiedla Kowale. Te środki oczywiście formalnie musimy uwzględnić po to, żeby one mogły być wydatkowane przez radę. Ponad 234 000 zł dla Centrum Zarządzania Ruchem, Transportem Publicznym, wydatki, koszty związane z utrzymaniem. Dodatkowe środki dla Ośrodka Pamięć i Przyszłość 70 000 zł na Pojednanie dla Europy. Wystawa, którą ten ośrodek chce jeszcze w tym roku zorganizować. I ostatnia pozycja. Opłata związana ze zdarzeniami losowymi. Chodzi tutaj o zabezpieczenie tramwajów zabytkowych, które są przy ul. Legnickiej w zajezdni 10 724 zł. I rzecz, która dotyczy kolejnej uchwały. Na początku mówiłem o tym na posiedzeniach komisji, że najczęściej, ponieważ ta uchwała dodatkowa o WPF towarzyszy zmianom do budżetu, bo mamy wiele zadań wieloletnich, jak ul. Pomorska, chociażby, gdzie to jest w wieloletniej prognozie zapisywane. Czy właśnie kwestie związane z zabezpieczeniem środków na system roweru miejskiego. Wtedy mówię, że oczywiście te zmiany w Wieloletniej Prognozie są konsekwencją roku bieżącego. Dodatkowo w trybie autopoprawki Pan Dyrektor Gonciarz poprosił o zabezpieczenie środków po stronie na razie miasta. Oczywiście wszyscy doskonale znamy jak on funkcjonuje. Mniej więcej około 12 000 000 zł rocznie wydajemy od wielu lat na ten system. Podchodzimy do nowej

umowy. Wiem też, że pojawią się nowe stacje, ale takie novum, które tutaj wprowadzamy, to współpraca z innymi gminami, sześcioma czy siedmioma gminami. Tymi, które z nami sąsiadują. Zaprosiliśmy ich do współpracy. Na razie zabezpieczamy nasze środki. Będziemy prowadzić postępowanie przetargowe na wybór operatora tego systemu. Jeżeli, oczywiście gminy poszczególnych sąsiednich gmin zaakceptują i zgodzą się na wspólne ponoszenie tych kosztów. Ostatecznie do tego programu jeszcze dodamy 8 000 000 zł, jak dobrze pamiętam, bo to jest wartość udziałów pozostałych gmin w tym projekcie. Na razie wprowadzamy nasze środki po to, żeby zabezpieczyć i żeby można było wystartować z kolejnym postępowaniem, po to, aby ten rower miejski dalej w naszym mieście funkcjonował. Już nie będę referował Wieloletniej Prognozy Finansowej. Zrobiłem to razem, tak jak powiedziałem. Dziękuję bardzo.

Opinie Klubów:

- Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej - opinia pozytywna

- Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości – Przewodniczący Klubu-

Łukasz Kasztelowicz: Myślę, że radny Kilijanek zadał bardzo istotne pytanie na posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów. Klub Prawa i Sprawiedliwości zamierza wstrzymać się od głosowania, bo raz, że mamy nieustanne zwiększanie wydatków na niektóre wydatki, a po stronie przychodowej praktycznie budżet już mamy prawie ośmiomiliardowy. Natomiast nie wydaje się, że w tym roku Wrocław przeprowadził jakiś nadzwyczajne inwestycje, a wręcz przeciwnie. Widzimy np. program wymiany nawierzchni, czyli np. ul. Królewiecką, została ta nawierzchnia wymieniona. Natomiast brak jest np. remontów ul. Maślickiej, ul. Brodzkiej. Mówię tu oczywiście, na swoim osobistym przykładzie. Natomiast budżet zbliża się do 8 000 000 000 zł. Natomiast nie widać jakichś nadzwyczajnych sukcesów ze strony pana prezydenta. Natomiast radny Kilijanek zadał pytanie na ostatnim posiedzeniu Komisji Budżetowej,

które może nawet skutkować tym, że zdecydujemy się zagłosować przeciwko tym zmianom. Dlatego uzależniamy to od odpowiedzi dzisiaj na to pytanie, które myślę, że radny Kilijanek zada za chwilę, czy wstrzymamy się od głosowania, czy zagłosujemy przeciw.

- **Klub Radnych Lewicy** - opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

- **Komisja Budżetu i Finansów** – opinia pozytywna

- **Komisja Edukacji i Młodzieży** – opinia pozytywna

- **Komisja Sportu, Rekreacji i Turystyki** – opinia pozytywna

- **Komisja Kultury i Nauki** – opinia pozytywna

- **Komisja Zdrowia, Spraw Społecznych, Równego Traktowania** -
opinia pozytywna

- **Komisja Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego** - opinia pozytywna

- **Komisja Polityki Transportowej i Zrównoważonej Mobilności** -
opinia pozytywna

- **Komisja Ochrony Środowiska, Klimatu i Zrównoważonego Rozwoju** – opinia pozytywna

- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** -
opinia pozytywna

Dyskusja:

Radny Andrzej Kilijanek: Szanowni Państwo, wiele ciekawych pozycji

godnych poparcia. Natomiast naszą uwagę zwróciły dwie, które znajdują także konsekwencje w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym. Mianowicie opracowanie strategii implementacji zielonego ładu poprzez program lokalny Zielony Ład. Oraz druga kwestia, czyli integracji imigrantów, program na lata 2024-2027. Zapoznaliśmy się z modelem polityki włączania migrantów, czyli wrocławską strategią dialogu międzykulturowego. I tam mianowicie mamy takie sformułowania. W tej chwili cytuję. Komentarz, który został zamieszczony w samym tym dokumencie, a który jest wynikiem pracy razem z organizacjami pozarządowymi, uczestniczącymi w procesie tworzenia tego dokumentu. Głosy, że miejskie strategie to dokumenty pozwalające na realizację działań, które nie mieszczą się w ramach polityki rządu. Podczas gdy ten ostatni narzuca rozwiązania różnicujące migrantów na lepszych i gorszych, tych bardziej i mniej zasługujących na pomoc. Miejskie strategie mogą temu przeciwdziałać, traktując wszystkich migrantów jako mile widzianych w mieście. Sugerowano, że w strategii miasto powinno przeciwstawiać się takiej narracji i promować szeroki program migrancki, który jest włączający i niedyskryminujący. Przedstawiciele organizacji społecznych podkreślali wagę tego, jak przedstawiana jest w strategii rola społeczeństwa przyjmującego. Czy jest ono otwarte dla mieszkańców, czy też nie? W samym programie chodzi o to, aby osoby, które przyjeżdżają do nas z zagranicy, są imigrantami, włączać w życie społeczne, włączać, aktywizować ich zawodowo, a także przeciwdziałać ich wykluczeniu. W największym skrócie. Natomiast z uwagi na to, że w ostatnich dniach mamy informację o tym, że jest przyjmowanych 3,5 tysiąca migrantów do Polski bez wiedzy, po prostu obywateli. My nie wiemy, czemu ten program tak naprawdę służy. Wczoraj na posiedzeniu Komisji Budżetu Pan Dyrektor nie potrafił mi odpowiedzieć, czemu ten program służy, chociażby dlatego, że powiedział, że był współtworzony z Biurem Prezydenta. Na moje pytanie dlaczego tam jest umieszczona społeczność LGBT, jedyną informacją, jaką zawiera model, jest informacja o tym, że powołaliśmy

pełnomocnika. Poddąłem pod dyskusję, niestety nie uzyskałem odpowiedzi, w jaki sposób ma tworzyć warunki dla osób LGBT. W jaki sposób będziemy różnicować te osoby? Skąd to będą osoby? Bo przecież imigranci w zasadzie z Ukrainy już zaczynają wyjeżdżać, jest ich coraz mniej, a jesteśmy w przeddzień tak naprawdę realizacji paktu migracyjnego.

Radny Bartłomiej Ciążyński: Chciałem poruszyć dwie kwestie, ale po wypowiedzi Pana Radnego Kilijanka zrobią się z niej trzy. Najpierw chciałem Pana Skarbnika zapytać, co do tego punktu, w którym przeznaczamy 6,8 mln zł na profesjonalne kluby sportowe. Prosiłbym o precyzyjną informację. Bo informacja m. in. na kluby siatkarskie i inne tam wymienione, nie pamiętam, jest, w mojej ocenie, niewystarczająca. Bo to chyba nie jest satysfakcjonująca dla nas informacja. Na jakie kluby i w jakich kwotach chcielibyśmy wiedzieć, są przeznaczone z tej puli 6,8 mln zł? I druga kwestia jest taka, mam pytanie natury techniczno-legislacyjnej, na które sam sobie nie udzieliłem odpowiedzi. Może mi Pan Skarbnik pomoże. Czy możemy w nowelizacji budżetu otrzymywać w kilku uchwałach? Bo chodzi mi po głowie taka sprawa, że jeżeli procedujemy zmianę budżetu, tak ogromną, gdzie jeden punkt opiewa na kwotę 80 000 000 zł, tak jak w dzisiejszym projekcie uchwały, to może warto by było na przyszłość, żeby pojawiło się kilka uchwał nowelizujących budżet Wrocławia na daną sesję? Biorąc pod uwagę kwotę albo takie pogrupowanie, powiedzmy, branżowe. Bo umieszczenie w jednej uchwale takiej zmiany z różnych obszarów działania miasta, nie jest po pierwsze do końca transparentne, a po drugie też nam wiąże ręce. Dlatego, że my może chcielibyśmy zająć dane stanowisko pozytywne przy takiej zmianie, a może w innej nie? I to było moje pytanie. Oczywiście, z pewnym wytłumaczeniem, skąd to pytanie. Ale pytanie brzmi, czy jest od strony techniczno- legislacyjno- prawnej możliwe, żebyśmy otrzymywali jako Rada Miejska kilka, czy parę, a może, w zależności od zmiany w budżecie uchwał, do których będziemy jako radni mogli się ustosunkować?

Że tak powiem na raty? I trzecia rzecz, komentarz bardziej do Pana Radnego Andrzeja Kilijanka. Mnie się wydaje, że powinienes, Andrzej, tę sprawę poruszać choćby na posiedzeniu Komisji Spraw Społecznych i Równego Traktowania, z podkreśleniem na równe traktowanie, bo taką utworzyliśmy w zeszłym miesiącu jako Rada Miejska. Bo nie sądzę, żeby Pan Skarbnik miał wiedzę na temat strategii dialogu międzykulturowego, skądinąd potrzebnego, dobrego i pożytecznego dokumentu, ale nie rodzącego jakichś wielkich skutków finansowych, a już co do tej chyba uchwały, to już w ogóle. Więc jakby nie rozumiem, o co ci chodzi.

Pan Radny Robert Suligowski: Ja mam zasadniczo jedno krótkie pytanie. W sumie w nawiązaniu do tego, co Pan Radny Bartłomiej Ciążyński poruszył, czyli kwestii wydatkowania środków na sport zawodowy. Szczególnie w kontekście żużla, ponieważ Wrocław od wielu lat duże kwoty przekazuje na zawodową drużynę żużlową, która jest rentowna, co jest dość nietypowe, jeżeli chodzi o sport zawodowy. I pytanie też o celowość przekazywania środków publicznych na rentowne drużyny zawodowe?

Radna Ewa Wolak: Mam pytania związane z wydatkami przeznaczonymi na dwie imprezy organizowane w kwocie 800 000 zł. To jest Kongres Kobiet i drugie dotyczy organizacji uroczystości związanych z Powstaniem Warszawskim. I chciałam zapytać, bo to jest bardzo duża kwota, 800 000 zł, bo na remont mieszkań też przeznaczamy 800 000 zł. Czy mogłabym dopytać, jakie są proporcje, jeśli chodzi o te dwa przedsięwzięcia? I też jakieś szczegóły, bo naprawdę to są ogromne pieniądze. Chciałam też odnieść się do słów Pana Radnego Bartłomieja Ciążyńskiego, który był przez tyle lat wiceprezydentem. I jakoś przez te pięć lat nie wnioskowaliśmy właśnie o dzielenie tych wniosków do budżetu. Trochę jestem tym zdziwiona, ale to jest moja osobista uwaga. A co do sportu, to chciałam powiedzieć, że przyglądając się, zresztą będąc też członkiem

Komisji Edukacji i Sportu w poprzedniej kadencji, to powiem, że wyjątkowo dobrze były dzielone środki, wydatkowane na przedsięwzięcia sportowe. A jeśli chodzi o żużel, to też wyrażę swoje zdanie. Uważam, że to jest też brand wrocławski i ten żużel jest naprawdę wyjątkowo popularny. Widzimy, jak szybko rozchodzą się bilety. Jest to dobra impreza sportowa we Wrocławiu i uważam, że środki przeznaczone na żużel, to są dobrze wydane pieniądze.

Radny Andrzej Kilijanek [ad vocem]: do Pana Radnego Ciążyńskiego. Nie chcę się obudzić w dniu, w którym jestem stawiany przed faktem dokonanym i jestem informowany, że przyjęliśmy imigrantów, przez niektórych nazywanych nielegalnymi, innych w ramach systemu relokacji, jeszcze innych w jeszcze inny sposób. Natomiast po to czytamy, po to konstruujemy dokumenty, po to pracujemy, żeby informować mieszkańców. Jeżeli tworzymy program integracji imigrantów do Wrocławia, to ja chcę wiedzieć, czym on się będzie zajmował. Jest tam hasło, także o LGBT, ale ja szczerze mówiąc, teraz mówię czysto z przyczyn technicznych, jak my będziemy różnicowali te osoby? Jak będziemy przeciwdziałali nadużyciom? Jeżeli nie możemy ewidencjonować osób ze względu na ich preferencję, bo mają tutaj konstytucyjne prawo do wolności, prawda? To są rzeczy techniczne. Natomiast ja najbardziej się obawiam w tej chwili tego, że za chwilę dowiemy się, że przyjęliśmy imigrantów wbrew woli wrocławian, wbrew woli Polaków, bo tego nie chcą i na ten temat już było wiele sondaży.

Radny Sławomir Czerwiński: Ja tylko ad vocem do Radnego Łukasza Kasztelowicza, a propos ulic wyremontowanych, czy mających być remontowanych. Jeżeli chodzi o ul. Brodzką, to obecnie ma być przygotowana dokumentacja projektowa i ma być remontowana w przyszłym roku. Jeżeli chodzi o ul. Maślicką, jest przygotowany projekt i wspólnie z tramwajem ma być ona realizowana 2026-2027, a wymiana nawierzchni na ul. Królewieckiej służyła właśnie temu, żeby tą ulicą był

prowadzony główny tranzyt i cały transport przy remoncie ul. Maślickiej i też częściowo przy ul. Brockiej. I jest to wymiana, która we fragmentach by była bardzo potrzebna. I jeżeli Pan się uda do rady osiedla, np. na dyżur, to Pan uzyska więcej informacji, które też są zamieszczane na profilu Facebook-owym rady osiedla.

Radny Bartłomiej Ciążyński: [ad vocem] Chciałbym uprzejmie poinformować Panią Radną Ewę Wolak, że nie byłem pięć lat wiceprezydentem Wrocławia tylko rok i dwa miesiące, to po pierwsze. Po drugie zadałem konkretne techniczno-legislacyjne pytanie: czy coś stoi na przeszkodzie, żeby procedować w ten sposób? Myślę, że nie ma w tym nic wielkiego, żebyśmy się dowiedzieli czy jest w ogóle możliwe od strony statutowej, legislacyjnej, ustawowej takie procedowanie zmian w budżecie?

Radny Łukasz Kasztelowicz: Pragnę wskazać, że ileś milionów złotych zostało wydane na remont ul. Królewieckiej. W trakcie tego remontu ul. Maślicka, która pamięta czasy już minione, prowadziła tranzytem praktycznie cały ruch na Stabłowice i na Maślice, na Pracze Odrzańskie. Kilkadzieciąt, kilkanaście milionów złotych zostało wydanych na ul. Królewiecką. Niech Pan, Panie Radny spyta się mieszkańców Stabłowic, mieszkańców Maślic, którzy teraz jeżdżą z ul. Królewiecką, a tak naprawdę efektu nie widać praktycznie żadnego, a widzą, że ul. Maślicka, czy ul. Brodzka wołają o pomstę do nieba. To po co wydaliśmy te miliony złotych? A mówimy o tym, że w przyszłości ul. Maślicka, czy ul. Brocka będą wyremontowane. To jest po prostu niezrozumiałe. To jest wydawanie środków finansowych w sposób absolutnie niezrozumiały. Ponad siedniomiliardowy budżet, my w tej chwili 100-kilkadzieciąt milionów złotych dodajemy do tego budżetu, również właśnie na tzw. szybki program wymiany nawierzchni, a to absolutnie nie była szybka wymiana. Ja absolutnie tego nie rozumiem. Mieszkańcy tego nie rozumieją. My nie możemy się zgodzić na poparcie tego typu uchwały. Pytanie oczywiście,

czy Pan Skarbnik w jakiś sposób wytłumaczy, czy właśnie ta kwestia zmiany budżetowej dotyczy tego programu, o której mówił Pan Andrzej Kilijanek?

Radny Piotr Uhle: Dwie sprawy. Pierwsza, wspólnym zobowiązaniem klubu, który ma 23 osoby tutaj w radzie, jest to, aby prace nad budżetem były dokonywane w taki sposób, aby były przejrzyste, jasne, jawne i zrozumiałe dla każdego z mieszkańców. I w ten sposób interpretuję dołączenie się niejako do tego nurtu, bo wprost na pewno nie dotyczyło tego postulatu. Głos Przewodniczącego Ciążyńskiego i myślę, że to powinno być w ogóle takim przedmiotem pracy właściwie Komisji Budżetu i Finansów, żeby przeanalizować to, w jaki sposób to uzasadnienie i w ogóle budżet powinien wyglądać. Ze względu na to, że mieszkańcy zasługują na pełną informację dokumentów, nad którymi my głosujemy, na co te pieniądze fizycznie pójdą. I myślę, że to jest temat do dużej pracy. Chociaż oczywiście z tego, co wiem, to możliwości głosowania indywidualnie poszczególnych kwestii, czy zmian nie mamy tutaj, wyłączną właściwość na prezydent. Druga kwestia i ja do tego jeszcze wrócę pewnie pod koniec sesji. Rozumiem, że w niedzielę jest bardzo ważne wydarzenie dla Polskiej Europejskiej demokracji i że każdy ma jakąś agendę, którą tutaj realizuję. Natomiast wydaje mi się, że jesteśmy w stanie prowadzić pracę tej Rady, tak, aby nie mieszać tych wątków, bo mamy w tym budżecie dużo więcej ważnych rzeczy. Na przykład przesunięcie środków na tramwaj na Jagodno ze względu na zmiany legislacyjne, ale o tym pewnie słyszeliście Państwo więcej.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Dziękuję za to nawiązanie do tramwaju, bo by nie było w ogóle o budżecie.

Radny Robert Pieńkowski: Chciałbym Pana Skarbnika dopytać, w nawiązaniu do wcześniejszego pytania Radnego Kilijanka. Jak się można

domyślać, jakieś przymiarki Pan Skarbnik czyni co do wydatków dotyczących owych nielegalnych migrantów potencjalnych we Wrocławiu, których ani większość wrocławian pewnie niespecjalnie oczekuje, ani sami zresztą ci migranci nie marzą o tym, aby we Wrocławiu wylądować. Natomiast pytanie inne jest zupełnie. W nawiązaniu do wieloletniego programu miasta Wrocławia, który jest jak najbardziej godny pochwały, dotyczący zaproszeń dla rodzin Polaków w latach totalitaryzmu sowieckiego, stalinowskiego. Tych, którzy byli gdzieś tam wywożeni na nieludzką ziemię i w tej chwili, w ramach tego programu można powiedzieć reemigracji, my ich tutaj zapraszamy. I można powiedzieć, gościmy i też ponosimy pewne środki. Jak tutaj sytuacja z tymi środkami na owych Polaków sprowadzanych gdzieś z dalekiego zazwyczaj Wschodu, czy z Kazachstanu, czy też z innych krajów dawnego Związku Sowieckiego? Jeśli Pan Skarbnik ma jakąś wiedzę na tę chwilę, to też prosiłbym o informację.

Radny Sebastian Lorenc: Wydawałoby się, że poprawka do budżetu czy przyjęcie przez nas albo odrzucenie tej poprawki, to czynność absolutnie techniczna. Natomiast dyskusja została zdominowana przez kwestie wirtualnych imigrantów, migrantów legalnych, nielegalnych. Natomiast chciałem do Radnego Kilijanka tutaj skierować dwa słowa, bo nie widzę na sali Pana Ministra Wawrzyka. W związku z czym myślę, taka pogłębiona odpowiedź na to pytanie raczej nie będzie dzisiaj możliwa. A w związku z tym, że Pan Minister nie pofatygował się do nas na sesję Rady Miejskiej Wrocławia, to bardzo proszę i składam wniosek formalny o zamknięcie dyskusji.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak: Nie widzę więcej zgłoszeń, więc dyskusja i tak zostaje zamknięta. W związku z tym, że padło wiele szczegółowych pytań, które wymagają bardzo merytorycznych odpowiedzi, takich przedmiotowych, a nie stricte budżetowych, finansowych. Aby takie odpowiedzi mogły Państwu zostać

dzisiaj udzielone, ogłaszam godzinę przerwy.

[red.- w tym miejscu Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak ogłosiła godzinę przerwy, do godz. 15.30].

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, wznawiamy obrady. Jesteśmy w punkcie po zakończonej dyskusji i bardzo bym prosiła Pana Skarbnika o odniesienie się do zadanych pytań.

Skarbnik Miasta Marcin Urban: Bardzo dziękuję. Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado. Zacznę od tych technicznych rzeczy związanych z możliwością procedowania. Akurat no szczęśliwie był doktor Korczak, rozmawiałem z nim. Jedyną formułą, która jest możliwa, ponieważ nie jest możliwe faktycznie procedowanie równoległe z czterema, pięcioma uchwałami w sprawie zmian do budżetu, dlatego że równoległe musi być formalnie procedowana uchwała o Wieloletniej Prognozie Finansowej. To musi być spójne, a te dokumenty muszą być przekazane łącznie, i to w tym samym momencie. Więc to jest, to niestety technicznie jest niewykonalne. Ja już pomijam kwestię rzeczywiście techniczną i ten czas, żeby to uporządkować w tym jednym dokumencie. Więc rozwiązanie jedyne jakie jest, bo tak jak rozmawiałem z Panem profesorem i rzeczywiście tak też myślałem, to jest no wspólne wypracowanie na klubach, spotkaniach z Państwem. Ja muszę po prostu wiedzieć w trakcie tych rozmów, przed sesją, które punkty są, jakby to powiedzieć problematyczne. I w tym momencie ja w imieniu Prezydenta referując uchwałę mogę w trybie autopoprawki oczywiście te punkty po prostu zdjąć. Więc jest taka ścieżka, więc prosiłbym o współpracę na poziomie klubów, komisji, tak żebym wcześniej mógł zareagować i mieć to przekonsultowane i przygotowane. Więc taka jest propozycja tutaj ze strony mojej i Prezydenta, tak jak z tym możemy sobie poradzić. Potrzebowaliśmy chwilę czasu, bo chciałem żebyście Państwo usłyszeli

z ust wnioskodawców te poszczególne punkty. Zaraz poproszę o konkretne tutaj odpowiedzi. Na wniosek Pana Pieńkowskiego, to nie dotyczy w ogóle dzisiaj zmian bo w zmianach nie ma na ten temat ani zdania. Natomiast my mamy 3 685 000 zł dla tych rodzin repatriantów, które chcemy sprowadzić i jest przewidziane to wsparcie dla dziewięciu rodzin. Otrzymamy, spodziewamy się na ten cel dotacji 2 000 739 zł bo też pozyskujemy środki na ten cel, więc taki jest plan na ten rok. Zobaczmy, zawsze jak Pan Radny pamięta też w trakcie roku, jak rzeczywiście była możliwość, to tę pulę zwiększaliśmy. Ja dzisiaj tego nie deklaruję, żeby było jasne. Zobaczmy jakie będą możliwości. A teraz przechodząc już do konkretnych punktów. W uzasadnieniu nr 9 wniosek Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego. Chodzi o te środki 46 000 zł, mówimy o 46 277 zł dofinansowanie ze środków programu wspólnotowego Funduszu Azylu Migracji, Integracji. To tu bym prosił o komentarz Panią Dorotę Feliks, która była wnioskodawczynią.

Dorota Feliks Dyrektor Wrocławskiego Centrum Rozwoju

Społecznego: Dzień dobry Państwu, witam wszystkich serdecznie, niektórych po raz pierwszy, to przy okazji gratuluję od całego WCRS-u i przechodzę do rzeczy. My prosimy o wpisanie do planu finansowego na 24 rok, czyli na ten jeszcze rok, aktualizację naszego planu. Dokładnie to jest 46 277 zł z czego około 5 000 zł to są nasze środki własne, gminne, a cała reszta to są środki unijne, które otrzymamy na realizację tego projektu i analogicznie rzecz się ma w kolejnych latach 2025, 2026 i 2027. Pozyskujemy od Unii Europejskiej 226 993 zł, w tym 22 000 zł na te wymienione cztery lata, to są środki gminne. Stąd nasza prośba, żeby zaktualizować nasz budżet tegoroczny oraz wpisać do WPF-u te kwoty. Jeszcze raz mówię, w każdej z tych kwot nasza gminna, to jest około 5 000 zł. No raz jest to tam cztery ileś, a raz jest to pięć więcej. To jest 10% całych środków, które otrzymujemy od Unii. Czy coś jeszcze wymaga wyjaśnienia?

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak: My jesteśmy już po dyskusji. Więc czas na zadawanie pytań minął. Bardzo dziękuję.

Skarbnik Miasta Marcin Urban: Przechodzimy do wniosku wydziału klimatu i energii. I tutaj jeśli chodzi o kwotę związaną z realizacją zadania lokalny Zielony Ład, opracowanie procedury wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu na poziomie lokalnym. Kwota 12 931zł . Tutaj Pani Małgorzata Brykarz, Pani Dyrektor zapraszam.

Wydział Klimatu i Energii Małgorzata Brykarz: Dzień dobry Państwu, dzień dobry Pani Przewodnicząca, ja chciałabym może na początek wyjaśnić. Wrocław wraz z czterema europejskimi miastami: Gandawą, Walencją, Vitoria-Gasteiz i Łodzią, jest realizatorem projektu „Fair Local Green Deal”, którego liderem i organizatorem jest organizacja IKLEI, a finansowanym przez Fundację Posticus. Każdy z tych miast realizuje inny element związany z kształtowaniem środowiska, z zadaniami klimatycznymi, na przykład Łódź bioróżnorodność, natomiast Wrocław skupił się na żywności, bezpieczeństwie żywnościowemu. Dlatego też tutaj ten wniosek, który dzisiaj składamy do Państwa dotyczy niewykorzystanych środków z zeszłego roku. To są środki stricte unijne, nie nasze budżetowe, których nie wykorzystaliśmy w ramach prowadzonych warsztatów, żeby przenieść je na ten rok w celu dalszej realizacji działań informacyjno-edukacyjnych i związanych z konferencją, którą mamy zamiar na koniec tego projektu zorganizować w tym roku. Jeszcze jako tak gwoli wyjaśnienia chciałam Państwu powiedzieć, że w zeszłym roku zorganizowaliśmy cztery warsztaty dla szerokiej grupy interesariuszy w ramach właśnie tego „Fair Local Green Deal”, gdzie mogliśmy porozmawiać z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, ze środowiskami naukowymi, z dostawcami żywności właśnie na temat żywności i bezpieczeństwa żywnościowego i wdrażania naszej strategii od pola do stołu. Tam też wypracowaliśmy na zakończenie tych warsztatów,

taki wrocławski manifest żywnościowy, gdzie wszyscy interesariusze zobowiązali się do tego, że będą wspólnie działać na rzecz budowania bezpieczeństwa żywności. I stąd dzisiejszy wniosek to przeniesienie tych niewykorzystanych środków, które nam się udało w zeszłym roku zaoszczędzić na ten rok abyśmy mogli dalej realizować ten projekt.

Skarbnik Miasta Marcin Urban: Szanowni Państwo, kolejny punkt dotyczy wniosku Pani Ewy Wolak. Chodzi o kwestię tych środków na upamiętnienie 80-rocznicy Powstania Warszawskiego, a także 300 000 na Kongres Kobiet. Poproszę Panią Joannę Nyczak, zreferuje ten punkt.

Dyrektor Wydziału Zdrowia Joanna Nyczak: Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado, Pani Prezydent. Ja co prawda w imieniu Biura Prezydenta, bo oni technicznie o to wnioskowali, ale ze względu na to, że jestem, czy byłam przewodniczącą Wrocławskiej Rady Kobiet i Sprawy Kobiet, w związku z tym też Kongres Kobiet jest mi bliskim tematem. Zgodziłam się wystąpić w tym zakresie, tutaj powiedział Pan Skarbnik, że 300 000 na Dolnośląski Kongres Kobiet, a 500 000 zł na upamiętnienie 80-rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Kongres Kobiet po raz kolejny we Wrocławiu jest to w ramach działań wyrównywanie równych szans kobiet i mężczyzn w życiu lokalnym, sieciowania się środowisk kobiecych, zachęcania kobiet do aktywności społecznej, ekonomicznej i politycznym udziału w życiu takim. Więc jeśli jest więcej pytań, to. Tyle mam do powiedzenia.

Skarbnik Miasta Marcin Urban: Szanowni Państwo, o kwestii związanej z podziałem środków na sport dodatkowych 6 800 zł. Tam nie ma, żeby było jasne, wsparcia Śląska Wrocław piłkarskiego, to też trzeba przy tej okazji powiedzieć.

Dyrektor Biura Sportu i Rekreacji Piotr Mazur: Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado, Pani Prezydent. Bardzo witam wszystkich serdecznie i chciałem przedstawić się na początek. Odpowiadam za Biuro Sportu

i Rekreacji w Urzędzie Miejskim. Biuro Sportu, które finansuje wrocławski sport, zarówno sport dzieci i młodzieży, jak i sport profesjonalny. Wiem, że pytanie dotyczy sportu profesjonalnego, to opowiem pokrótce, jak to wygląda. W ramach uchwały Rady Miejskiej przyznajemy klubom profesjonalnym dotacje. Są to zarówno kluby występujące w najwyższych klasach rozgrywkowych, jak również kluby w niższych klasach rozgrywkowych. Ale w zależności od tego, jakie są to klasy rozgrywkowe i dyscypliny ich popularność, te kwoty się różnią. W budżecie sportu na bieżący rok udało się zapisać środki, które nie były wystarczające do pokrycia 100% zaplanowanych wydatków, które odpowiadają tej kwocie, którą wydatkowaliśmy również w zeszłym roku na te kluby profesjonalne. W związku z tym zwróciliśmy się z wnioskiem o zwiększenie budżetu o kwotę około 6 800 000 zł. To nie jest cała kwota, która będzie wydatkowana na drugie półrocze kluby profesjonalne. Ponieważ w ramach limitu udało się część tej kwoty na drugie półrocze zapisać. Główne kluby, które otrzymują najwyższe dotacje, to w pierwszym półroczu otrzymały. To jest Sparta Wrocław 1 600 000 zł. Volley Bulls Wrocław, to jest 1 000 000 zł. Śląza Wrocław, tutaj mamy dwie dyscypliny koszykówka i piłka nożna kobiet, to jest 1 300 000 zł. Wrocławski Klub Sportowy Śląsk Wrocław Koszykówka 2 000 000 zł. I mamy teraz mniejsze kluby występujące w niższych klasach rozgrywkowych, to jest WKS Wrocław Koszykówka 550 000 zł na pierwsze półrocze. Gwardia Wrocław 500 000 zł. Mamy tutaj jeszcze kluby takie koszykarskie jak Gimbasket, które otrzymało, to jest druga liga i to jest dofinansowanie 250 000 zł, ale na cały rok, więc oni w drugim półroczu już nie będą uwzględniani. Mamy między innymi tenis stołowy AZS środowiskowy 265 000 zł na półrocze. Wrocławski Klub Sportowy Śląsk Wrocław sekcja handball otrzymała 700 000 zł. Awansowała do wyższej klasy rozgrywkowej, co za tym idzie, po rozstrzygnięciu konkursu najprawdopodobniej kwota dofinansowania będzie wyższa w drugim półroczu. Panthers Wrocław 750 000 zł, to jest futbol amerykański i oprócz tego mam jeszcze program wrocławski futbol,

to jest 500 000 zł dofinansowania rocznie, 250 000 zł w skali półrocza dla klubów z niższych lig. No tutaj to są tak naprawdę w większości opłaty za startowe, opłaty sędziowskie. Jest taki program, który kilka lat temu wprowadziliśmy w porozumieniu z Dolnośląskim Związkiem Piłki Nożnej. Mamy również mniejsze kluby z mniej popularnych dyscyplin, rozwijających się tak jak baseball 100 000 zł na rok. Kolarstwo, taka popularna dyscyplina, ATOM Wrocław 100 000 zł na rok. Te dyscypliny również i te kluby nie otrzymają dofinansowania w drugim półroczu, ponieważ mają umowy całoroczne. Oprócz tego około 130 000 zł na umowy całoroczne dodatkowo przeznaczaliśmy na takie dyscypliny jak szachy, brydż, rugby i jeszcze kilka mniejszych. Dziękuję.

Skarbnik Miasta Marcin Urban: Na zakończenie jeszcze poproszę Tomasza Staruchowicza Dyrektora Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, żeby się odniósł do kwestii ulicy Królewieckiej, tak, i opowiedział nam o tych inwestycjach związanych z tym zadaniem na 36 000 000 zł, czyli te wymiany nawierzchni.

Dyrektor Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta Tomasz Staruchowicz: Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo. Tak gwoili uzupełnienia wiedzy na temat ulicy Królewieckiej. To nie jest to tak, że ulice, które kwalifikujemy do wymian nawierzchni są, nie ma na to klucza. Kluczem pierwszym jest to, że jako Zarząd Dróg jesteśmy zobowiązani ustawą o drogach publicznych do przeglądów rocznych i pięcioletnich. Z sierpnia 23 roku mam protokół przy sobie, który wskazuje na to, że stan jest ostrzegawczy. Co to znaczy? To znaczy, że nie tyle komfort jazdy po nawierzchni, ale jej zużycie i spękania powodują to, że w kolejnych najbliższych latach droga zacznie ulegać szybszej degradacji. W związku z tym, mając na uwadze, że za około dwa lata będzie budowana trasa autobusowo-tramwajowa na Maślice i cały ruch będzie przerzucony na Królewiecką, wydaje się najrozsądniejszym żeby w tym momencie wyremontować ulicę Królewiecką w zakresie warstwy ścieralnej, bo za dwa

lata nie kosztowałoby to 2 300 000 zł, tylko musielibyśmy ingerować w kolejną warstwę bitumiczną i mogłoby to być co najmniej dwa razy droższe. Stąd ulica Królewiecka została przeznaczona właśnie do wymiany nawierzchni. To jest pierwszy powód. Drugi powód to jest to, że mieliśmy sygnały z Rad Osiedli od mieszkańców, którzy zgłaszali nam tą ulicę do remontu. Kolejną rzeczą jest to, że mimo jak już dwa pierwsze warunki są spełnione, czyli pierwszy techniczny, drugi społeczny, to pytamy MPWiK, czy na tym odcinku mają przewidziane w najbliższym czasie prace lub mają dużo ilość awarii, żeby nie było robót traconych. Tak, że wejdziemy, zrobimy co się za chwilę, okaże się, że trzeba robić rozbiórki, bo będzie kopanie. Mieliśmy to zdiagnozowane, zielone światło z MPWiK i dlatego ta ulica weszła w ten program. Chciałem tylko powiedzieć, że wymiana nawierzchni i przywrócenie do ruchu dwukierunkowego trwało 3,5 tygodnia. Czy to dużo, czy mało? Moim zdaniem nie jest to dużo, a mam 17 lat doświadczenia w tym zawodzie, więc uważam, że to w miarę szybko poszło, biorąc pod uwagę jeszcze 2 dni, które wypadły nam, ponieważ były opady deszczu i w takich warunkach nie układa się zgodnie ze specyfikacją mas bitumicznych. Tak gwoli wyjaśnienia, dlaczego pewne ulice są przeznaczone do tego programu, wymiana nawierzchni. Teraz, wracając do wniosku o kolejne pieniądze na właśnie pójście tym tokiem remontów nawierzchni ulic Wrocławia. Chciałem tylko przypomnieć, że we Wrocławiu mamy ponad 1500 kilometrów dróg, czyli spokojnie można dojechać do Chorwacji. To jest bardzo duży obszar, a wśród tych dróg mamy około 67% jeszcze dróg gruntowych, czyli ponad 100 kilometrów. Ponieważ już wcześniej, bo to nie jest program wymian nawierzchni, który został zainicjowany w tym roku. My już mamy doświadczenia z ubiegłych lat. Robiliśmy, chodził plac społeczny, ulicy centralną, chińską i doszliśmy do wniosku, że to daje dobre efekty przy niedużym nakładzie finansowym, stosunkowo nie dużym, ale powoduje też ograniczenie środków eksploatacyjnych i remontowych w latach kolejnych. Ten rok był wyjątkowy jeśli chodzi o ilość zadań, które przeprowadziliśmy

w okresie wiosennym i początkiem lata, ponieważ tych zadań było 22. 22 zadań na 15 ulicach. Kolejne pieniądze, które, o które proszę wnioskuję, mają za zadanie poprawę również nawierzchni bitumicznych. Ale widząc progres tego programu chcieliśmy go rozszerzyć i to jest też ujęte w tych środkach o po pierwsze nie tylko wymianę nawierzchni, może też przeczytam, na jakich ulicach, żeby państwo wiedzieli, skąd się biorą takie kwoty. To jest ulica Kozanowska, Balonowa, Bierutowska, Błogosławionego, Czesława Oławska, Marszowicka, Wolska, Raclawicka, odcinek od Jastrzębiej do Gałowickiej razem z tym rondem, ulica Kuronia, Na Grobli, Mościckiego, Ołtaszyńska, Brocka, Lubczaka, Bezpieczna. To są właśnie ulice, które zostało wytypowanym kluczem, o którym wcześniej mówiłem. Chcemy również w tym rozszerzyć właśnie ten projekt, który rozpoczęliśmy parę lat temu. O poprawę stanu nawierzchni gruntowych przy wykorzystaniu frezowiny, jako podbudowy pomocniczej i wykonaniu na tej frezowie nakładki bitumicznej. Co to daje? To daje to, że komfort osób, które mieszkają dzisiaj przy ulicach gruntowych znacząco się poprawi ponieważ uciekniemy od kurzu, od znacznych środków finansowych, którym musimy wydatkować na równanie nawierzchni gruntowych. Nawierzchnie gruntowe nie są trwałe, one wymagają permanentnej pracy i permanentnych środków. Takie wykorzystanie materiałów pochodzącego z rozbiórki pozwoli po pierwsze obniżyć koszty samej realizacji, ponieważ nie ma tej utylizacji. Koszt utylizacji materiałów bitumicznych też jest znaczny. Wykorzystujemy ten materiał i wprowadzamy na wybranych ulicach. Zaraz je przeczytam. Nawierzchnię bitumiczną, czyli ludzie mają już dostęp, po drodze utwardzenie do swoich posesji i dzieci też mogą bezpiecznie z domu dostać się, czy do przystanku autobusowego, czy do szkoły. Taki jest cel tego przedsięwzięcia. Wytypowaliśmy 5 ulic, które chcemy, w tej technologii poprawić ich stan. To jest ulica Białostocka od Łukawskiej do szkoły, Gostyńska, Okólna, Lechitów, Radkowska. Ale też rozwijamy dalej ten program. Tak, biorąc, wykorzystując potencjał, ten bitumiczny, który mamy, tych brygad, które

angażujemy do tak dużych projektów. Chcemy również wymienić chodniki bitumiczne przy ulicach, które będziemy realizować w ramach remontów nawierzchni i to jest przy ulicy Mościckiego i Balonowej. Tak, czyli chcemy zrobić i ulice, poprawić jej stan, komfort jazdy, bezpieczeństwo. Jeżeli mamy obok chodnik bitumiczny, to jego również chcemy wymienić na nowy, bo jest to też przestrzeń, z której korzystają dzieci jeżdżąc na rolkach. Uważam, że to jest słuszne, tym bardziej i tak to trzeba naprawiać, tak i tak to trzeba robić. A w momencie, kiedy mamy duży przetarg, to ceny jednostkowe są niższe, niż gdybyśmy startowali z samym chodnikiem. Na tym też się nie zatrzymujemy. Jeżeli mówimy o poprawie, pewne komfortu życia w jakimś obszarze, tak i weźmy sobie pod uwagę Kozanowską, to jest duża ulica, która jest drogą, która zbiera ruch i go rozprowadza z osiedla, która, 1000 ludzi tam mieszka. Tak jest rozszerzenie zadania z ulicy Litewskiej. Teraz robiliśmy ulicę Litewską, ona też służy takiemu dużemu osiedlu, dzisiaj mówimy o Kozanowskiej, czyli jeszcze wyżej w lewo idziemy, mówimy tutaj o nawierzchni, ale też w ramach tego przedsięwzięcia chcemy wyremontować, a wręcz wymienić zatoki autobusowe, tam jest sześć zatok autobusowych, tak, żeby ludzie, nie tylko ci, którzy korzystają z jezdni, ale również ci, którzy korzystają z komunikacji zbiorowej mieli po pierwsze komfort i bezpieczeństwo. Jak było podniesiona, bo sama konstrukcja zatoki akurat, zatok przy ulicy Kazanowskiej, to są stare zatoki, one już są zdegradowane. Jesień, zima podjeżdża autobus ,chlapie wodą, błotem. To po prostu czujemy, że nie osiągnęlibyśmy tego efektu, który zamierzamy robiąc tylko jeden fragment takiej ulicy, bo zatoka ma być w żelbecie, bo to jest najtrwalszy z naszego doświadczenia materiał, który się najlepiej sprawdza we Wrocławiu. Wyregulowany ma być krawężnik a także wymieniona nawierzchnia peronu. I wtedy mówimy o jakimś podejściu kompleksowym tych zatok. Oprócz Kozanowskiej w ilości 6 sztuk, na Balonowej chcemy wyremontować jedną, ale oprócz tych dużych rzeczy, o których tutaj mówię teraz, mamy szereg elementów choćby w strefach płatnego

parkowania, które widzimy z biegiem lat, że należy uzupełnić dla ich prawidłowego funkcjonowania. To znaczy uporządkowanie miejsc parkingowych, poprawa bezpieczeństwa pieszych, bo proszę pamiętać o tym że my nie tylko wyznaczamy miejsca, które są dedykowane do parkowania. Wprowadzamy martwe pola, porządkujemy ruch, uspokajamy go w wielu miejscach, poprawiamy przejścia dla pieszych, to wszystko tworzy pewną całość. Natomiast widzimy, że z biegiem lat należy uzupełniać to o elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego, a ponieważ nasza strefa w mieście się cały czas rozwija, na dzień dzisiejszy mamy 9,5 tysięcy miejsc płatnych. Jest konieczność uzupełnienia tej infrastruktury, żeby ona nie podlegała degradacji przez rozjeżdżanie, nieprawidłowe parkowanie. I tak do tego mamy jeszcze projekty związane z Komisją Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, które również wpływają do nas, jako potrzeba mieszkańców, uwagi z policji. To są duże pakiety przedsięwzięć związanych z oznakowaniami, z wyniesieniem dodatkowych elementów, które też znajdują się w tych pieniądzach, to wszystko łącznie właśnie przekłada się na tę kwotę, którą wnioskuje pan skarbnik. I uważam, że to jest, opowiedziałem państwu o tym, żebyście też jakby poczul, o co w tym chodzi, tak że kiedyś robiliśmy coś małego, uczyliśmy się na tym, patrzyliśmy, jaki jest odbiór społeczny, jak to się sprawdza w terenie. W kolejnym, w kolejnych latach rozwinęliśmy troszeczkę ten projekt, ale dalej trzymaliśmy się jezdni. Dzisiaj to są też znaczne środki, ale też chcę państwu powiedzieć, dlaczego o nie wnioskuje i jaki efekt mają one przynieść finalnie. Dziękuję za uwagę.

Skarbnik Miasta Marcin Urban: Szanowni Państwo podtrzymujemy wszystkie wnioski łącznie z autopoprawkami i proszę o przegłosowanie.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 43/24

Wyniki głosowania: za – 26, przeciw – 7, wstrzymało się – 1

W wyniku głosowania uchwała nr III/6/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

2. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr LXXVI/1970/23 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta - druk nr 44/24 (wraz z autopoprawką)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów**- opinia pozytywna
- **Komisja Edukacji i Młodzieży** - opinia pozytywna
- **Komisja Sportu, Rekreacji i Turystyki** - opinia pozytywna
- **Komisja Kultury i Nauki** - opinia pozytywna
- **Komisja Zdrowia, Spraw Społecznych i Równego Traktowania** -
opinia pozytywna
- **Komisja Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego** - opinia pozytywna
- **Komisja Polityki Transportowej i Zrównoważonej Mobilności** -
opinia pozytywna
- **Komisja Ochrony Środowiska, Klimatu i Zrównoważonego Rozwoju** - opinia pozytywna

- Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych -
opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 44/24

Wyniki głosowania: za – 28, przeciw – 7, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/7/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

[red. w trakcie głosowania uległ awarii rzutnik służący do wyświetlania prezentacji i wyników głosowań].

3. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr XIII/316/19 Rady

Miejskiej Wrocławia w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła - druk nr 22/24

Skarbnik Miasta Marcin Urban: Szanowni Państwo, w zasadzie od 2004 roku bardzo aktywnie wprowadzamy programy pomocowe. Tu rozmawiamy o dwóch z nich, jeden dotyczy popularny zresztą kwestii związanych właśnie z promowaniem tych ekologicznych źródeł ciepła. Nie zmieniamy zarówno w tej, jak i w drugiej uchwale żadnych zasad tej merytoryki, nie dotykamy. Te rozwiązania są dobre i dobrze funkcjonują, mamy dobre doświadczenia, jeśli chodzi o te kwestie. Nasze spółdzielnie mieszkaniowe, jak Państwo pewnie wiedzą, też instalują takie instalacje fotowoltaiczne. Mieszkańcy korzystają z tych rozwiązań. Także warto te programy kontynuować. No i właśnie kwestia jest techniczna, związana z powołanym rozporządzeniem unijnym w sprawie pomocy de minimis. Musimy zmienić ten przepis, te przepisy, na szczęście one idą, są korzystniejsze dla mieszkańców. Chodzi o zmianę wysokości z 200 na 300 000 euro pomocy de minimis może otrzymać przedsiębiorca. Więc

w jednej i w drugiej uchwale, tak w tej za chwilę, o której powiem również i chcemy przedłużyć, przede wszystkim to jest też ważne, chcemy przedłużyć okres działania tych programów, możemy z nich korzystać do końca czerwca. Chcielibyśmy, żeby przedłużyć ten okres do końca roku 2025 i to wszystko. Bardzo dziękuję. Proszę o przyjęcie tych zmian.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów**- opinia pozytywna
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** -
opinia pozytywna
- **Komisja Ochrony Środowiska, Klimatu i Zrównoważonego
Rozwoju** - opinia pozytywna

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Zanim przejdziemy do głosowania, to taka uwaga techniczna, że niestety mamy kłopot z tym rzutnikiem, który jest za moimi plecami, więc musimy pracować na tym, który jest za Państwa plecami. Przepraszam za niedogodność, ale ona jest niezależna od nas. Po prostu złośliwość rzeczy martwych.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 22/24

Wyniki głosowania: za – 35, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/8/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

4. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Wrocław lub jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych - druk nr 23/24

Skarbnik Miasta Marcin Urban: Podobnie jak w tej poprzedniej uchwale zmieniamy, wprowadzamy te nowe rozporządzenie unijne i wydłużamy ten okres możliwości ubiegania się o tą pomoc publiczną do końca 2025 roku. Bardzo proszę o przyjęcie również tej zmiany.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów** - opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 23/24

Wyniki głosowania: za – 34, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/9/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

5. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr XLIX/697/98 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław - druk nr 24/24

Dyrektor Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji Jan Bujak:

Witam Pani Przewodniczącą, witam Państwa, Panie Prezydencie, Pani Prezydent, myśmy też oczywiście tą uchwałę, wiem, wielokrotnie omawialiśmy, czy na klubach, czy też na komisjach stosownych Rady Miejskiej. Generalnie, Drodzy Państwo, dostosowanie naszych przepisów do Ustawy o gospodarce nieruchomościami, jeśli chodzi o art. 37 ust. 3, punkt 2, Ustawy o gospodarce nieruchomościami, która dopuszcza zastosowanie trybu sprzedaży bezprzetargowej nieruchomości gminnej, na której osoba zgodnie z pozwoleniem na budowę wybudowała obiekt. I jednocześnie minimum 10 lat miała umowę dzierżawy na ten grunt. I tutaj jest prośba o taką zmianę, aby dostosować to do istniejącej Ustawy o gospodarce nieruchomościami, żeby to było spójne i to jednocześnie też wychodzi naprzeciw właśnie mieszkańcom miasta, pod kątem takich sytuacji, gdzie na gruncie, właśnie gminnym, zgodnie z pozwoleniem na budowę lub legalizacją samowoli budowlanej, właśnie wybudowali jakiś obiekt gospodarczy, czy to garaż, czy jakąś inną formę. Także bardzo bym prosił o przyjęcie tej zmian.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

- Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych -
opinia pozytywna

- Komisja Polityki Mieszkaniowej – opinia pozytywna

**- Komisja Ochrony Środowiska, Klimatu i Zrównoważonego
Rozwoju -** opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 24/24

Wyniki głosowania: za – 34, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/10/24 z dnia 6 czerwca 2024 r.
została podjęta.

**6. Projekt uchwały w sprawie zgody na przekazanie w nieodpłatne
użytkowanie na czas nieoznaczony, na rzecz Polskiego Związku
Działkowców, nieruchomości stanowiącej własność Gminy
Wrocław, położonej we Wrocławiu, w obrębie Stabłowice -
druk nr 25/24**

Dyrektor Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji Jan Bujak:

Ten projekt żeśmy Państwu wielokrotnie prezentowali. Generalnie są takie przepisy prawa, że w przypadku gdy Gmina Wrocław realizuje inwestycję drogową i likwiduje ogrody działkowe, to zobowiązana jest w ramach w pewnym sensie odszkodowania zapewnić działkowcom grunt zamienny. No i to właśnie z racji tego, że ustawodawca zobowiązuje, żeby to było w formie uchwały Rady Miejskiej, to po prostu jest kolejna, jak jakiś etap naszych działań miejskich i tutaj też jesteśmy zawsze w porozumieniu z Polskim Związkiem Działkowców i to jest ich też propozycja, oni wskazali ten grunt gminny, więc tutaj też jest prośba o głosowanie nad tym projektem, abyśmy mogli dalej działać i przekazać ten grunt.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** -
opinia pozytywna
- **Komisja Architektury i Rozwoju Przestrzennego** – opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 25/24

Wyniki głosowania: za – 34, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/11/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

7. Projekt uchwały w sprawie zgody na obniżenie bonifikaty od ceny sprzedaży lokali znajdujących się w budynkach wpisanych do rejestru zabytków oraz od ceny sprzedaży udziału w nieruchomości zabudowanej wpisanej do rejestru zabytków - druk nr 26/24

Dyrektor Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości Roman

Bednarek: Dzień dobry, Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Wysoka Rado. Przedłożony projekt uchwały zawiera propozycję dostosowania prawa miejscowego do aktualnego brzmienia Ustawy o gospodarce nieruchomościami. Przypomnę, że dzisiaj w tym aktualnym brzmieniu, w przypadku zamiaru sprzedaży nieruchomości, która jest wpisana do rejestru zabytków, powinniśmy cenę ustaloną zgodnie z ustawą obniżyć o 50%. Natomiast właściwy organ, za zgodą Rady, może tą bonifikatę

zmienić i ta uchwała zawiera właśnie propozycję ustalenia tej bonifikaty dla nieruchomości wskazanych w załączniku pierwszym i drugim tej uchwały. Sprawdziliśmy, jak to jest w innych miastach. Wszystkie miasta też odchodzą od takiej wysokiej bonifikat. Dzisiaj głównie to są właśnie bonifikaty w wysokości 1% do 5%. Szczegółowo ten projekt omawiałem na komisjach. Także bardzo proszę o przyjęcie tej uchwały.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów**- opinia pozytywna
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** -
opinia pozytywna
- **Komisja Polityki Mieszkaniowej** - opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 26/24

Wyniki głosowania: za – 35, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/12/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

8. Projekt uchwały w sprawie udzielenia przez Gminę Wrocław pomocy finansowej Województwu Dolnośląskiemu na realizację zadania w zakresie organizowania publicznego transportu

zbiorowego w wojewódzkich kolejowych przewozach pasażerskich
- druk nr 40/24

Dyrektor Wydziału Transportu Paulina Tyniec-Piszczyńska: Szanowna Pani Przewodnicząca, Pani Prezydent, Panie Prezydencie, Szanowni Państwo. W imieniu Prezydenta Wrocławia proszę o podjęcie uchwały, z którą to pojawimy się na Radzie Miejskiej. W zasadzie co roku, od 2017 roku współpracujemy z samorządami aglomeracji wrocławskiej, szczebla gminnego, szczebla powiatowego i przekazujemy środki finansowe, które umożliwiają rozszerzenie oferty przewozów kolejowych służących mieszkańcom aglomeracji wrocławskiej, również mieszkańcom Wrocławia. Co roku te środki są przekazywane w formie dotacji, w tym roku ta kwota jest obliczona na łączną kwotę 3 800 000 złotych. To są dodatkowe połączenia na 10 liniach kolejowych, aby móc przekazać te środki samorządowi województwa dolnośląskiego wymagane jest podjęcie uchwały przez Państwa jako Wysoką Radę. w związku z powyższym proszę o podjęcie tej uchwały. Umożliwi ona zawarcie umów dotacyjnych i przekazanie tych środków samorządowi województwa dolnośląskiego.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów**- opinia pozytywna
- **Komisja Polityki Transportowej i Zrównoważonej Mobilności** -
opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 40/24

Wyniki głosowania: za – 36, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/13/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

9. Projekt uchwały w sprawie zgody na zawarcie z Gminami: Czernica, Długoleka, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Siechnice i Wisznia Mała porozumień międzygminnych powierzających Gminie Wrocław prowadzenie zadania własnego Gminy w zakresie organizacji i prowadzenia systemu wypożyczalni rowerów publicznych - druk nr 35/24

Zastępca Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Transportu

Sławomir Gonciarz: Panie Prezydencie, Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo. Pan Skarbnik omawiając zmiany w WPF-ie, już dosyć dużo powiedział o naszym systemie roweru miejskiego. Tak że ja tylko dodam, że obecna umowa, którą zawarliśmy na 2 lata, dobiega końca z końcem tego roku. W związku z tym przygotowujemy się już do ogłoszenia kolejnego przetargu, w tym jak, tak jak powiedział Pan Skarbnik, wspólnie z 6 gminami sąsiednimi, które wyraziły chęć wzięcia udziału w tym przedsięwzięciu. Żeby jednak przeprowadzić przetarg w imieniu naszym własnym i tych 6 gmin, potrzebne jest zawarcie porozumień międzygminnych. Uregulują wszystkie zasady dotyczące płatności i zarządzania tym systemem. A żeby takie porozumienia podpisać, musimy mieć oczywiście zgodę Państwa oraz stosowną uchwałę. I to jest właśnie ta uchwała, która pozwoli nam na zawarcie tych porozumień z 6 gminami, oczywiście po ich stronie są dokładnie takie same czynności, czyli też podobna uchwała w każdej z tych gmin, która pozwoli nam współpracować i później już będziemy przygotowywać się już tak ostatecznie do przetargu i mam nadzieję, że sprawnie wyłonimy

wykonawcę na kolejne 5 lat funkcjonowania systemu. Tym razem już nie we Wrocławiu, ale również w tych 6 sąsiednich gminach.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Sportu, Rekreacji i Turystyki**- opinia pozytywna
- **Komisja Polityki Transportowej i Zrównoważonej Mobilności** -
opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 35/24

Wyniki głosowania: za – 36, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/14/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

10. Projekt uchwały w sprawie utworzenia Branżowego Centrum Umiejętności nr 1 we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej 43 i nadania statutu - druk nr 38/24

Dyrektor Departamentu Edukacji Jarosław Delewski: Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Wysoka Rado. Proszę o przyjęcie uchwały o stworzeniu Branżowego Centrum Umiejętności nowej placówki w systemie oświaty, będącej de facto wysoko wyspecjalizowanymi pracownikami dla szkolnictwa branżowego, technicznego. Proszę też

skorzystać ze swojego uprawnienia i nadać pierwszy statut szkoły, tejże nowej, powołanej placówce. Dziękuję.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Edukacji i Młodzieży** - opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 38/24

Wyniki głosowania: za – 35, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/15/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

11. Projekt uchwały w sprawie utworzenia Branżowego Centrum Umiejętności nr 3 we Wrocławiu przy ul. Strzegomskiej 49a i nadania statutu - druk nr 39/24

Dyrektor Departamentu Edukacji Jarosław Delewski: Dziękuję bardzo. Wysoka Rado zrobmy to samo z Branżowym Centrum Umiejętności numer 3. Kiełczowska już ma niech ma i Strzegomska.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna

- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

- **Komisja Edukacji i Młodzieży** - opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 39/24

Wyniki głosowania: za – 36, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/16/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

12. Projekt uchwały w sprawie kryteriów wraz z liczbą punktów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych placówek oświatowo-wychowawczych prowadzonych przez Miasto Wrocław - druk nr 36/24

Dyrektor Departamentu Edukacji Jarosław Delewski: W związku z zapisami w prawie oświatowym, proszę Wysoką Radę o przyjęcie kryteriów do drugiego etapu naboru, do de facto domów kultury, młodzieżowych domów kultury. Będzie to czysto techniczna czynność, ponieważ domy kultury zapewniają odpowiednią ilość miejsc dla wszystkich, którzy chcą się zapisać w pierwszym naborze. Niemniej jednak wymogi prawa oświatowego stanowią, że poproszę radę o przyjęcie tychże kryteriów.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna

- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna

- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Edukacji i Młodzieży** - opinia pozytywna
- **Komisja Kultury i Nauki** - opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 36/24

Wyniki głosowania: za – 36, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/17/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

13. Projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr LVII/1513/22 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę - druk nr 37/24

Dyrektor Departamentu Edukacji Jarosław Delewski: Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado. W związku z ukazaniem się Obwieszczenia Ministra Edukacji, które ogłasza możliwość rewaloryzacji stawki za każdą godzinę, powyżej 5 bezpłatnych, proszę o przyjęcie uchwały, która zmieni nasze prawo miejscowe i wtedy godzina powyżej 5 bezpłatnych będzie kosztowała rodzica, złoty czterdzieści cztery. Dziękuję bardzo.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Budżetu i Finansów** – opinia pozytywna
- **Komisja Edukacji i Młodzieży** - opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 37/24

Wyniki głosowania: za – 29, przeciw – 2, wstrzymało się – 5

W wyniku głosowania uchwała nr III/18/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

14. Projekt uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Gajowickiej, Kruczej, Jemiołowej, Żelaznej i Skwierzyńskiej we Wrocławiu - druk nr 27/24 (wraz z autopoprawką)

Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju Miasta Jacek Barski:

[red. Dyrektor w trakcie wystąpienia posiłkował się prezentacją] Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Wysoka Rado. No niestety ten ekran raz działa raz nie działa. Na szczęście projekty były omawiane na komisjach i klubach, więc mam nadzieję, że część z Państwa ma to w pamięci jeszcze. Pierwsza uchwała, tak jak Pani Przewodnicząca byłaby uprzejma przeczytać. Autopoprawka dotyczy brzmienia ust. 1 w § 1 w treści uchwały. Tam w tytule jest wymienionych pięć ulic, w treści uchwały były trzy, dwie pominięto. Chodzi o wprowadzenie tam zgodnie z tytułem ulicy Kruczej, Jemiołowej. Natomiast samo przystąpienie, proszę o ekran mimo wszystko, bo gdyby ktoś z Państwa chciał jednak się obejrzeć, to przynajmniej będzie można to zobaczyć. Jesteśmy właściwie w centralnej części miasta. Tutaj widzą Państwo na slajdzie załącznik graficzny do projektu uchwały w sprawie przystąpienia. Tak, jak rozmawialiśmy, to jest uchwała, która inicjuje prace nad planem

miejscowym. Te prace zgodnie z całą procedurą opisaną w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym będą się kończyły inną uchwałą. Uchwałą w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Tak jak referowaliśmy na komisjach podstawowym powodem przystąpienia do planu miejscowego jest chęć ustalenia zasad zagospodarowania terenu poprzez właśnie plan miejscowy, a nie poprzez decyzję o warunkach zabudowy, która wpłynęła na centralnie położony teren przy skrzyżowaniu ulicy Grochowej i Gajowickiej. Także zatem razem z autopoprawką, bardzo proszę wysoką Radę o podjęcie stosownej uchwały.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Architektury i Rozwoju Przestrzennego** – opinia pozytywna
- **Komisja Ochrony Środowiska, Klimatu i Zrównoważonego Rozwoju** – opinia pozytywna
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** – opinia pozytywna

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 27/24

Wyniki głosowania: za – 36, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/19/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

15. Projekt uchwały w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Tatarakowej we Wrocławiu - druk nr 41/24

Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju Miasta Jacek Barski:

Poproszę, czynny rzutnik. Szanowni Państwo, niestety za plecami za chwilę będzie rysunek planu. Jesteśmy we wschodniej części miasta. Tutaj widzą Państwo w kolorach załącznik graficzny do uchwały w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jesteśmy w obszarze, w którym centralnym miejscu znajduje się kościół na Strachocinie. Kolory, które Państwo widzą na tym załączniku graficznym, odpowiadają żargonowo mówiąc funkcją czyli kategorią przeznaczenia terenu, które są wskazane w poszczególnych obszarach. Przeważające obszarowo tereny jasnego brązu są to tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, wolnostojącą i bliźniaczą. Zielenie to są tereny zielone, ten ciemniejszy to jest kolor zieleni leśnej, kolor taki paskowany to są tereny usług, sportu i rekreacji. Czerwone przestrzenie to są tereny usług, w tym jest właśnie kościół, ale też na południowy wschód dwa mniejsze tereny, które dzisiaj są niezabudowane, jeszcze są na gruntach miejskich jako rezerwa pod usługi dla mieszkańców, a tereny szary i białe to są rezerwy komunikacyjne na prowadzenie ciągów ulicznych. Ten projekt planu miejscowego był czterokrotnie wykładany. Dlatego czterokrotnie, że trzy razy po wyłożeniach były przyjmowane, uwzględniane niektóre z uwag. W związku z tym, tak jak stanowi ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym musiało nastąpić cofnięcie procedury. W tym przypadku wystarczyło, bo czasem trzeba głębiej mówiąc kolokwialnie, ale w tych przypadkach wystarczyło do wyłożenia do ponownego wglądu. Niezależnie od tego, że po ostatnim wyłożeniu tego planu wpłynęła tylko jedna uwaga i to nie złożona przez osoby bezpośrednio mieszkające w sąsiedztwie lub będące właścicielami terenów na tym obszarze, tylko przez mieszkańca naszego miasta, który składa uwagi do bardzo wielu planów miejscowych,

ale nie jest związany bezpośrednio z tym terenem. To mimo to, że użyję takiego sformułowania, wypaliły się te kwestie, które, które pojawiały się przy pierwszych trzech wyłożeniach, to ze względu właśnie na sprawy formalne jestem zobowiązany przedstawić Państwu zagadnienia, których składane we wszystkich wyłożeniach w trakcie zbierania uwag. Uwagi dotyczyły i te kwestie, które dotyczyły nieuwzględnionych uwag odnosiły się do linii zabudowy. Dopuszczenia zabudowy jednorodzinnej w układzie bliźniaczym i szeregowym. Podniesienia wysokości budynków. Dopisania zapisów dotyczących stacji transformatorowej i linii napowietrznej. Dopuszczenia we wskazanym terenie 1UKK elementów edukacji, gastronomii. Zaprojektowania bardziej czytelnej, przemyślanej struktury wnętrza urbanistycznego. Zmiany sposobu zagospodarowania terenów sąsiadujących z terenami usługowymi i zielonymi. Przeniesienia funkcji sportowej „ryneczku” na teren sportowy boiska. Zignorowania istnienia okazałych drzew. Dopuszczenia produkcji. Zniwelowania rozmywania zabudowy. Wykreowania ciągłego korytarza terenów zielonych. Zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej. Zarzutu nieracjonalnego gospodarowania terenem. Odsunięcia linii zabudowy od ulicy Strachocińskiej. Zmniejszenia strefy ochrony konserwatorskiej. Zmian projektowane układu komunikacyjnego, w tym dostosowania do istniejących uwarunkowań. Zmiany obsługi komunikacyjnej. Zagadnienia dotyczące uwagi nieuwzględnionej po ostatnim, czwartym wyłożeniu związane były z dostosowaniem zapisów dotyczących wskaźników przeznaczeń, przebiegu linii zabudowy, kolorystyki zabudowy, zielonych dachów, elewacji, wysokości zabudowy oraz organizacji ruchu. Do pomysłu składającego uwagę zawarcia w prognozie oddziaływania na środowisko wpływu zacieniania przez kościół domów jednorodzinnych oraz objęcia scalaniem i podziałem nieruchomości działki na terenach 5 MN 6 MN wraz z ulicami otaczającym. Szanowni Państwo, informuję, że projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń studium i kierunków studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego Wrocławia. Bardzo proszę Państwa o uchwalenie tego planu wraz z załącznikami, w tym w szczególności traktując o sposobie rozpatrzenia uwag do planu.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Architektury i Rozwoju Przestrzennego** – opinia pozytywna
- **Komisja Ochrony Środowiska, Klimatu i Zrównoważonego Rozwoju** – opinia pozytywna
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** – opinia pozytywna

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, do wymienionego planu zgłoszone zostały uwagi, które nie zostały uwzględnione przez prezydenta, stwierdzam, że nie wpłynął żaden wniosek o indywidualne rozpatrzenie uwag przez radę. Uznaje zatem, że wolą rady jest rozpatrzenie uwag łącznie z przedstawionym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z propozycją przedstawioną w załączniku numer 3.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 41/24

Wyniki głosowania: za – 35, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/20/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

**16. Projekt uchwały w sprawie ustalenia kierunków działania
Prezydenta Wrocławia w zakresie wspólnego biletu -
druk nr 42/24 (wraz z autopoprawką)**

Radny Jakub Janas: Wysoka Rado, Pani Przewodnicząca, Pani Prezydent, Panie Prezydencie. Temat, mam przekonanie, że wszystkim nam znany. Wspólny bilet na MPK i kolej, który funkcjonował do 2021 roku, do czerwca, a później z różnych przyczyn ta forma nie była we Wrocławiu obecna. Ta uchwała jest wyznaczeniem kierunków działania Prezydenta, aby ten wspólny, umowny wspólnym bilet przywrócić, żeby też dążyć do zintegrowanego pełnego systemu biletowego dla tych wszystkich środków komunikacji po Wrocławiu. Sprawa bardzo ważna dla mieszkańców i mieszkanki, którzy w licznych petycjach, wnioskach i obywatelskich inicjatywach uchwałodawczych pokazali swoje poparcie i wagę tego zagadnienia. Tutaj też dwie autopoprawki, które zostały wprowadzone do oryginalnego projektu. Jedna to jest korekta w podstawie prawnej, gdzie pojawiła się w międzyczasie nowa pozycja z Dz.U. a druga autopoprawka to kwestia brakujących słów w pierwszym paragrafie, a bez których po prostu zdanie nie miałaby większego sensu. Tak naprawdę to tyle myślę, że tutaj i na komisjach, i na klubie dużo o tym rozmawialiśmy, a więc jeśli będą jakiegokolwiek pytania, bardzo chętnie na nie odpowiem.

Opinie Klubów:

Klub Radnych Koalicja Obywatelska – opinia pozytywna

Przewodniczący Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Łukasz

Kasztelowicz: Szanowni Państwo, pomimo tego, że jest to projekt złożony przez radnych Koalicji Obywatelskiej, to jest to projekt, który jak najbardziej należy poprzeć. My jako Klub Prawa i Sprawiedliwości chcemy

być konstruktywną opozycją i nawet jeżeli to pochodzi ze strony Klubu Koalicji Obywatelskiej, to jest po prostu dobry, merytoryczny projekt. W przeciwieństwie do projektu, który niedługo będziemy głosowali, projektu Klubu Lewicy, czyli projektu, który ma za zadanie, no apelu, ale to też jest uchwała, jak powiedział doktor Korczak dzisiaj, który zamierza skłócać mieszkańców Wrocławia, który jest wynikiem pewnej bezsilności. [red. Przewodnicząca Rady miejskiej poprosiła radnego o wypowiedź na temat]. Dlatego tu w przeciwieństwie do tego typu projektów, który, a ten projekt łączy wszystkich mieszkańców Wrocławia. Myślę, że wszystkich mieszkańcom Wrocławia zależy na tym, żeby tego typu działania były podejmowane. Apel czy podjęcie uchwały kierunkowej jest jak najbardziej zasadne. Klub Prawa i Sprawiedliwości wydaje opinię pozytywną.

Przewodniczący Klubu Radnych LEWICA Bartłomiej Ciężynski: Nie mając absolutnie żadnych zastrzeżeń co do autorów projektu i zastrzeżeń co do autorstwa projektu, mamy opinię pozytywną.

Opinie komisji:

- Komisja Statutowa - bez uwag

- Komisja Polityki Transportowej i Zrównoważonej Mobilności –
opinia pozytywna

Wiceprezydent Wrocławia Renata Granowska: Ja mam same dobre wiadomości, bo faktycznie we wtorek już mam spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim na temat tego biletu aglomeracyjnego. Mam wrażenie, że prawie już wszystko mamy ustalone. Gdyby wnioskodawcy spóźnili się tydzień myślę, że uchwała kierunkowa nie byłaby już potrzebna, ale myślę że jest dobra. Tak, bo tutaj nawet połączyła wszystkie środowiska w Radzie Miejskiej, za co bardzo dziękuję konstruktywnej opozycji w Radzie Miejskiej. Ale także myślę, że wrócę do Państwa jeszcze

w czerwcu z dobrymi wiadomościami. Porozumienie aglomeracyjne na pewno będzie bardzo szybko podpisane. Aczkolwiek w uchwale na końcu jest napisane w uzasadnieniu, że nie rodzi to skutków budżetowych. To ja powiem - rodzi skutki budżetowe. To jest nieprawda co wnioskodawca napisał, ponieważ wrócimy do Państwa z tematem zasilenia budżetu, nie wiem jeszcze w jakiej kwocie. Są środki zaplanowane. Patrzę na panią dyrektora Paulinę Tyniec-Piszcz. Mamy 27 000 000 zł, aczkolwiek ja tylko chcę powiedzieć, że tak kierunkowo będziemy dążyć do tego, żeby ten bilet aglomeracyjny był przynajmniej na pół kadencji, a nie na pół roku czy rok. No bo to wiadomo, zawsze jakaś tam stabilność tego będzie. Ze szczegółami wrócę do Państwa, myślę, że z dobrą informacją, aczkolwiek myślę, że też będziecie musieli Państwo liczyć się z jakimś tam dodatkowym kosztem, a myślę że w WPF już nie w tym budżecie na ten rok, ale jeżeli umowa będzie dłuższa niż ten budżet i następny, to pewnie do WPF-u. Pan Skarbnik będzie przychodził do Państwa z zabezpieczeniem dodatkowych środków. No i cóż, bilet będzie na pewno.

Dyskusja:

Radny Andrzej Kilijanek: W zasadzie technicznie, na podstawie szczegółowej informacji udzielonej przez Panią Prezydent. Zastanawiam się teraz, czy w związku z tym, że kwestia podania konsekwencji budżetowych dla uchwały jest obligatoryjna dla radnych. Czy nie powinniśmy przenieść uchwały do drugiego czytania? Albo w ramach autopoprawki. Tak, tak, dlatego mówię, że w autopoprawce, żeby nie było tak, że podejmujemy nieważny dokument.

Radny Piotr Uhle: Pośpieszę tylko odpowiedzieć. Oczywiście, pewnie to będzie potwierdzone stanowiskiem Komisji Statutowej, która takie sprawy opiniuje bezpośrednio. Uchwała kierunkowa nie generuje konsekwencji finansowych, konsekwencje finansowe generuje uchwała, którą docelowo na jej skutek podejmiemy na wniosek Prezydenta Wrocławia. Ja też

dziękuję Pani Prezydent za informacje na ten temat. Przez znaczną część poprzedniej kadencji, przy poprzednich władzach temat tutaj wraca. Liczę na to, że dzisiaj stawiamy kropkę i przechodzimy do dalszej pracy.

Radny Robert Leszczyński: Pani Przewodnicząca, Pani Prezydent również chciałbym podziękować za tę informację, którą teraz na gorąco otrzymaliśmy, że ten bilet już w najbliższym czasie może się sfinalizować. Tutaj do Pana radnego Kilijanka, no daleko idące wyciągane wnioski przez Was już mieliśmy okazję dzisiaj zobaczyć. Ta uchwała jest uchwałą kierunkową i nie skutkuje żadnymi dodatkowymi kosztami.

Radny Sebastian Lorenc: Dziękuję bardzo wnioskodawcy za przygotowanie dobrego projektu uchwały. Ona wyczerpuje jeden z punktów programowych Koalicji Obywatelskiej, z którym szliśmy do wyborów. Dlatego jej przyjęcie dzisiaj, które wydaje się w obliczu wsparcia Prawa i Sprawiedliwości w zasadzie pewne, jest aktem niezwykle istotnym, pokazującym intencje z jaką każdy z nas szedł do wyborów i kierunek, który każdy z nas będzie jako radny wykonywać. Wnoszę jednocześnie o zamknięcie dyskusji, bo już naprawdę nie ma dalej o czym dyskutować.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, ponieważ padło wniosek formalny o zamknięcie dyskusji, zobowiązana jestem do jego przegłosowania po wyczerpaniu zgłoszonych dotychczas mówców.

Głosowanie wniosku formalnego o zamknięcie dyskusji

Wyniki głosowania: za – 24, przeciw – 4, wstrzymało się – 5

Radny Andrzej Kilijanek: Zadałem pytanie stricte techniczne, więc nie uważam, żeby złośliwości z ust Przewodniczącego Klubu Koalicji Obywatelskiej były uzasadnione w tej kwestii, tak że proszę skupić się na

merytoryce, a nie na przygadywaniu, bo to jest nieeleganckie. Dziękuję bardzo.

Radny Robert Pieńkowski: Pani Prezydent, Pani Przewodnicząca, Wysoka Rado. Chciałbym podzielić się zadowoleniem, w związku z informacją Pani Prezydent. Aczkolwiek brawo będę bił jak już ta decyzja faktycznie zapadnie, gdyż od kilku lat to miałem okazję przyglądać się dość dziwnym, że tak powiem negocjacjom, nazwijmy to w ten sposób, które do chwili obecnej nie doprowadziły do owego porozumienia. Mam nadzieję, że to się zmieni i że faktycznie mieszkańcy Wrocławia i zwłaszcza aglomeracji będą mieli też tutaj szczęśliwy jakby dzień w nawiązaniu do tego, że będą mieli szansę na to, aby się komunikować z Wrocławiem, z centrum i z okolicą w sposób wygodny, komfortowy no i możliwie jak najtańszy. W każdym razie jak znam kulisy tych rozmów, no to delikatnie mówiąc, jeżeli вина gdzieś leży praktycznie po czyjejsz stronie, no to tą winą podzieliłbym obie strony tych wcześniejszych negocjacji. Miejmy nadzieję, że te przeszkody już w tej chwili zniknęły i faktycznie w końcu doczekamy się owego porozumienia i wtedy faktycznie chętnie nawet pójde przybić piątkę z Panią Prezydent.

Radny Dominik Kłosowski: Szanowni Państwo, z ogromną przyjemnością poprę ten projekt uchwały. Zawsze byłem zwolennikiem wspólnego biletu. Widzę, że matek i ojców sukcesu jest wielu, ale Szanowni Państwo coraz większy ruch na Dworcu Głównym będzie generował coraz większy ruch pociągów i my wszyscy musimy pracować nad tym, żeby doprowadzić do remontu wrocławskiego węzła kolejowego, mówię o Dworcu Głównym, ponieważ poprzednia ekipa rządząca, mówię o Prawie i Sprawiedliwości, pomimo obietnic nie znalazła na to pieniędzy i sobie z tym nie poradziła. Dziękuję bardzo.

Radny Jakub Janas: Tak szybko odnosząc się do tej kwestii budżetowej, o której wspomniała i Pani Prezydent i Pan Radny. Z racji tego, że jest to

uchwała kierunkowa, jakby ona bezpośrednio nie rodzi obciążeń dla budżetu, co jest zapisane w uzasadnieniu, natomiast kolejne zdanie w uzasadnieniu mówi o tym, że ewentualne kwestie obciążenia budżetu, które wynikają z działań podjętych przez Prezydenta, w związku z tą uchwałą leżą po stronie Prezydenta, co jest jak najbardziej, myślę, logiczne. I też bardzo dziękuję za te informacje, które Pani Prezydent przyniosła.

Wiceprezydent Wrocławia Renata Granowska: Ja tylko tak Panie Radny powiem, leżą po stronie prezydenta, ale to Pan też głosuje ten budżet, więc mi nie chodziło, że konkretnie te rodzaj konsekwencje, natomiast to Pan też będzie głosował za tym, żeby to zadanie zostało sfinansowane z budżetu miasta.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Bardzo dziękuję. Mamy zatem pełną zgodę, że bez funduszy nie będziemy mieli tego biletu z całą pewnością, a natomiast przy tej uchwale skutków budżetowych wprost nie ma.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 42/24

Wyniki głosowania: za – 34, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/21/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

17. Projekt uchwały w sprawie upoważnienia Wiceprzewodniczącej Rady Miejskiej Wrocławia do dokonywania w stosunku do Przewodniczącej Rady Miejskiej Wrocławia czynności związanych z delegowaniem w podróż służbową - druk nr 28/24 (wraz z autopoprawką)

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Niniejszy projekt uchwały upoważnia Wiceprzewodniczącą Rady Miejskiej

Wrocławia, radną Dorotę Pędziwiatr, do czynności związanych z delegowaniem w podróż służbową w stosunku do mnie jako Przewodniczącej Rady Miejskiej Wrocławia. Podstawą prawną do takiego działania jest u.s.g. oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 roku, które wymagają takiego wskazania od Rady.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 28/24

Wyniki głosowania: za – 34, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/22/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

18. Projekt uchwały w sprawie delegowania radnych Rady Miejskiej Wrocławia do Komisji Bezpieczeństwa i Porządku przy Prezydencie Wrocławia - druk nr 34/24

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, w świetle postanowień art. 38 a ust. 1 oraz ust. 5 pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym w skład komisji Bezpieczeństwa i Porządku, działającej przy Prezydencie Wrocławia, wchodzi dwóch radnych delegowanych przez Radę Miejską Wrocławia. Pismem z dnia 9 maja 2024 roku Prezydent Wrocławia zwrócił się do mnie w tej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, przedłożony projekt uchwały w § 1 deleguje dwóch radnych do składu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, działającej przy Prezydencie Wrocławia w celu realizacji zadań starosty w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. W porozumieniu klubowym zgłoszone zostały dwie kandydatury Pani radnej Ewy Wolak oraz Pana radnego Roberta Leszczyńskiego. Czy Pani radna Ewa Wolak wyraża zgodę? *[red. radna Ewa Wolak i radny Robert Leszczyński wyrazili zgodę]*. Bardzo dziękuję. Szanowni Państwo, czy są jeszcze jakieś inne kandydatury do tej komisji? Nie widzę zgłoszeń, zatem poproszę o opinię do całego projektu uchwały, czyli łącznie z tymi wskazanymi kandydatami poproszę kluby radnych o opinię.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – opinia pozytywna
- **Klub Radnych LEWICA** – opinia pozytywna

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 34/24

Wyniki głosowania: za – 35, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/23/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, teraz przechodzimy do bloku uchwał, które dotyczą zaopiniowania lokalizacji kasyn. Jest to 15 projektów, które zostało

przygotowanych na wnioski, na wnioski złożone przez firmy ubiegające się o udzielenie koncesji na działanie kasyna gry na terenie Wrocławia. Całość dokumentacji związanej ze złożonymi wnioskami udostępniona została dla Państwa w programie e-sesja. Jednocześnie informuję, że Prezydent w swoim stanowisku pozostawił wszystkie wnioski bez opinii. Chciałabym dla porządku w kilku zdaniach przedstawić krótką informację o stanie faktycznym i prawnym dotyczącym funkcjonowania kasyn gry we Wrocławiu. I kilka słów o roli Rady Miejskiej w procedurze ubiegania się o koncesję na ich prowadzenie. Zgodnie z ustawą o grach hazardowych liczba kasyn gry jest ograniczona. Dozwolona liczba kasyn w Województwie Dolnośląskim, ta liczba zależy od liczby mieszkańców, wynosi 4 i taka jest też liczba działających kasyn na terenie województwa. We Wrocławiu działają obecnie trzy kasyna na podstawie koncesji udzielonych podmiotom gospodarczym i jedno kasyno działa w Bielawie. We Wrocławiu mamy te działające kasyno umiejscowione w hotelu Grand City, to jest hotel przy ulicy Ruska 6/7 i Rzeźnicza 1, w Art Hotelu przy ulicy Kiełbaśniczej 21/22 oraz w Hotelu Polonia przy ulicy Piłsudskiego 66. Skąd te wnioski, którymi się dzisiaj będziemy zajmować? Otóż 6 marca 2025 roku wygasa koncesja dla spółki Cassino Spółka z o.o. dla lokalizacji przy ulicy Kiełbaśniczej 21/22. W związku z tym podmioty gospodarcze zajmujące się prowadzeniem kasyn, mogą ubiegać się u ministra właściwego do spraw finansów publicznych o udzielenie koncesji we wskazanej przez siebie lokalizacji. Ustawa o grach hazardowych wymaga, aby wniosek o udzielenie koncesji na prowadzenie kasyna gry zawierał m.in. pozytywną opinię Rady Gminy o lokalizacji kasyna. Rada Gminy opiniując lokalizację powinna wziąć pod uwagę m.in. czy wnioskowana lokalizacja nie jest sprzeczna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a także z faktycznym zagospodarowaniem terenów sąsiednich, np. sąsiedztwo szkół, placówek szkolno-wychowawczych, szpitali, kościołów, cmentarzy i tym podobnych. Podkreślić należy, że opinia rady może dotyczyć wyłącznie wnioskowanych lokalizacji. Rada

nie ma kompetencji do oceny innych elementów wymaganych wnioskiem, wnioskiem koncesyjnym. Czyli pamiętajmy, że opiniujemy tylko i wyłącznie lokalizację. O udzielenie koncesji w danej lokalizacji może ubiegać się więcej podmiotów gospodarczych i właśnie z taką sytuacją mamy do czynienia na dzisiejszej sesji. W materiałach w programie e-sesja otrzymaliście Państwo w ramach stanowiska Prezydenta informację z Departamentu Strategii i Rozwoju Miasta oraz opinię Komendy Miejskiej Policji oraz Straży Miejskiej Wrocławia. Tak jak wspominałam opinia, stanowisko Prezydenta było bez opinii, natomiast opinię zarówno Komendy Miejskiej Policji czy Straży Miejskiej Wrocławia, jak również zgodność lokalizacji tych proponowanych z miejscowymi planami zagospodarowania opinie były pozytywne i była zgodność z planami. Jedyną wątpliwość może budzić lokalizacja kasyna przy ulicy Menniczej 24, tam była również załączona opinia prawna, która pod rozważenie Państwa Radnych wskazywała, że w sąsiedztwie tej lokalizacji, w zasadzie w dosyć bezpośrednim sąsiedztwie posadowiona jest szkoła. Zatem Szanowni Państwo przechodzimy do omawiania, do procedowania poszczególnych projektów.

19. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 7/24

(Wintoro Sp. z o.o. – ul. św. Mikołaja 67, 69, 71, 72, 73-76, ul. Rzeźnicza 6-7 i ul. Kiełbaśnicza 26-27)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 7/24

Wyniki głosowania: za – 14, przeciw – 6, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/24/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

20. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 8/24

(Wintoro Sp. z o.o. – ul. Mennicza 24)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii

- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii

- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Dyskusja

Radny Sebastian Lorenc: Ja tylko chciałbym koleżankom i kolegom radnym przypomnieć, bo może nie wszyscy o tym wiedzą, że my jako rada nie zajmujemy się lokalizowaniem kasyn w określonym miejscu, czyli to, nad czym w tej chwili głosujemy, to nie jest decyzja o tym, czy kasyno

powstanie w budynku przy ulicy x, y czy z, tylko jest to nasza opinia dotycząca miejsca. Pamiętajmy, że my na całe miasto jest ograniczona ilość koncesji i te koncesje są wydawane w drodze z tego co pamiętam, tu można mnie skorygować, chyba jakiegoś konkursu, które organizuje ministerstwo, więc jedyne, czy my się tu dzisiaj zajmujemy to opinia, czy w danym miejscu, konkretnie w jakimś lokalu czy budynku może powstać kasyno. Więc ja przepraszam, mówię o tym, bo ten wynik głosowania był dość zaskakujący. My tylko decydujemy o tym, czy dany budynek, dana lokalizacja potencjalnie wg nas nadaje się na lokalizację kasyna, na jego powstanie nie mamy kompletnie żadnego wpływu.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 8/24

Wyniki głosowania: za – 11, przeciw – 11, wstrzymało się – 11

W wyniku głosowania uchwała nr III/25/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

21. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 9/24

(Wintoro Sp. z o.o. – ul. Oławska 2 i Rynek 29)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 9/24

Wyniki głosowania: za – 14, przeciw – 8, wstrzymało się – 13

W wyniku głosowania uchwała nr III/26/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

22. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 10/24

(Optimum Sp. z o.o. – ul. św. Mikołaja 67, 69, 71, 72, 73-76, ul. Rzeźnicza 6-7 i ul. Kielbaśnicza 26-27)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 10/24

Wyniki głosowania: za – 14, przeciw – 7, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/27/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

23. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 11/24

(Optimum Sp. z o.o. – ul. Mennicza 24)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 11/24

Wyniki głosowania: za – 13, przeciw – 12, wstrzymało się – 11

W wyniku głosowania uchwała nr III/28/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

24. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 12/24

(Optimum Sp. z o.o. – ul. Oławska 2 i Rynek 29)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 12/24

Wyniki głosowania: za – 14, przeciw – 7, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/29/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

25. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 13/24

(Proent Sp. z o.o. – ul. św. Mikołaja 67, 69, 71, 72, 73-76, ul. Rzeźnicza 6-7 i ul. Kielbaśnicza 26-27)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii

- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii

- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 13/24

Wyniki głosowania: za – 13, przeciw – 7, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/30/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

26. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 14/24

(Proent Sp. z o.o. – ul. Mennicza 24)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 14/24

Wyniki głosowania: za – 13, przeciw – 14, wstrzymało się – 8

W wyniku głosowania uchwała nr III/31/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia negatywna).

27. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 15/24

(Proent Sp. z o.o. – ul. Oławska 2 i Rynek 29)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii

- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii

- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 15/24

Wyniki głosowania: za – 14, przeciw – 7, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/32/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

28. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 16/24

(Arminotto Sp. z o.o. – ul. Kiełbaśnicza 20 oraz 21/22)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii

- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii

- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 16/24

Wyniki głosowania: za – 14, przeciw – 7, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/33/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

29. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 17/24

(Provitel Sp. z o.o. – ul. Kiełbaśnicza 20 oraz 21/22)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 17/24

Wyniki głosowania: za – 15, przeciw – 6, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/34/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

30. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 18/24

(Bookmacher Sp. z o.o. – ul. Kiełbaśnicza 20 oraz 21/22)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 18/24

Wyniki głosowania: za – 14, przeciw – 7, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/35/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

31. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 19/24

(Proent Sp. z o.o. – ul. Szewska 3)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 19/24

Wyniki głosowania: za – 13, przeciw – 7, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/36/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

32. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 20/24

(Wintoro Sp. z o.o. – ul. Szewska 3A)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 20/24

Wyniki głosowania: za – 14, przeciw – 6, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/37/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (opinia pozytywna).

33. Projekt uchwały w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry na terenie Wrocławia - druk nr 21/24

(Optimum Sp. z o.o. – ul. Szewska 3A)

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – bez opinii
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – bez opinii

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 21/24

Wyniki głosowania: za – 14, przeciw – 7, wstrzymało się – 15

W wyniku głosowania uchwała nr III/38/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta (opinia pozytywna).

34. Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu na uchwałę nr LXXVI/1990/23 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Kazimierza Michalczyka i Portowej we Wrocławiu - druk nr 6/24

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, w dniu 6 maja br. do Biura Rady Miejskiej wpłynęła skarga skierowana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu na wskazaną uchwałę. Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi skargę wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest

przedmiotem skargi. Daje to możliwość zastosowania przez Radę Gminy samokontroli w trybie art. 54 § 3 wymienionej ustawy. Nawet w razie uwzględnienia przez Radę Gminy skargi na uchwały i uchylenia tej uchwały akta sprawy wraz ze skargą i odpowiedzią należy zgodnie z art. 54 § 2 przekazać do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. To w kompetencjach sądu leży dokonanie oceny co do prawidłowości zastosowanego trybu autokontroli oraz zasadności samej skargi. Poproszę w tym miejscu Dyrektora Jacka Barskiego o przedstawienie stanowiska Prezydenta w tej sprawie.

Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju Miasta Jacek Barski:

Szanowni Państwo. Bardzo długie, obszerne stanowisko w odpowiedzi na skargę Państwo otrzymali w materiałach. Ja tego nie będę cytować ani czytać, bo każdy z Państwa mógł się z tym zapoznać. Ale spróbuję w krótkich słowach powiedzieć, czego merytorycznie dotyczy skarga. To jest plan miejscowy, uchwalony niecały rok temu w grudniu 2023 roku. Na linii takiego zielonego połączenia, zielonego paska, zielonego klina przebiega podział terenu w studium, który w stronę zachodnią, czyli w lewo, pozwala na wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej, w stronę wschodnią czyli w prawo wprowadza aktywność gospodarczą, czyli usługi i produkcję. Teraz teren, którego dotyczy skarga, to jest teren 4U i 2Z, na który poprzedni właściciel tego terenu 7 lat temu pozyskał decyzję o warunkach zabudowy na zabudowę usługową. Obecny właściciel na etapie opracowania planu wnosi o zabudowę mieszkaniową, co było niemożliwe do uwzględnienia ze względu na zapisy studium, ale nawet w swoim wniosku wskazywał wartościowy zespół zieleni, który na dole Państwo mają obwiedzione tu na rysunku. Na etapie opracowania planu miejscowego objęto ochroną ten teren zieleni, widać to na polu 2Z i o wykreślenie tego zapisu dotyczącego pola zieleni występuje skarżący. Jeśli chodzi o wątek pewnego wolumenu zabudowy, która jest dopuszczona, to poprzez wprowadzenie, to widać na terenie 4U jest taki prostokąt zakropkowany na nim jest tak napis 4U i tam powierzchnia

terenu, obszaru dominanty, czyli podniesienia w tym przypadku podniesienia zabudowy po to, żeby możliwą, docelową kubaturą i powierzchnią użytkową kompensować ten wolumen mniej więcej, który był określony w decyzji o warunkach zabudowy, nawet nieco więcej. Zatem bilansowo w całym terenie, na którym możliwe jest prowadzenie inwestycji, nie ma uszczerbku dla właściciela, chronimy zieleni. A rzeczą zupełnie wtórną i dlatego, ale to już jest kwestia do sądu bo w imieniu Prezydenta wnoszę o nieuwzględnianie skargi. Natomiast w samym stanowisku już dla sądu w pierwszych krokach wnosimy o odrzucenie skargi, czyli to jest ta czynność formalna, która wskazuje, że nie pojawiły się przesłanki, żeby w ogóle rozpatrywać skargę, ale jeżeli sąd nie przychylił się do takiego stanowiska, to w następnej kolejności wnosimy o oddalenie skargi wskazując merytoryczne powody, które w bardzo wielkim skrócie omówiłem Państwu przed chwilą. Zatem za nieuwzględnieniem skargi proszę.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – za oddaleniem skargi
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – za oddaleniem skargi
- **Klub Radnych LEWICA** – za oddaleniem skargi

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag
- **Komisja Gospodarki Komunalnej i Inicjatyw Gospodarczych** - bez opinii.

Przewodniczący Komisji Architektury i Rozwoju Przestrzennego

Sebastian Lorenc: Panie Prezydencie, Panie Dyrektorze, Szanowni Państwo. My zaproponowaliśmy, aby przychylić się do wniosku Pana Prezydenta. Natomiast do wiadomości koleżanek i kolegów radnych

chciałbym przekazać informację, że my trochę zmienimy sposób procedowania, jeśli chodzi o ten tryb skargowy. Podejrzewam, że tego typu sytuacji nie będzie dużo, natomiast po to, bo tę dyskusję przecież mieliśmy na komisji, część z Państwa w tej dyskusji uczestniczyła, po to abyśmy mogli rzetelnie ocenić, czy skarżący tak naprawdę ma rację, czy nie ma racji, żebyśmy mogli również wysłuchać jego argumentów. Poprosiłem, aby te skargi były procedowane przez komisję w takim dość szybkim trybie od momentu ich wpłynięcia, bo tam jest oczywiście termin 30 dniowy, w którym musimy zdecydować co z tą skargą robimy. I uzupełniając jeszcze wypowiedź Pana Dyrektora oczywiście jest tak, że ta skarga składana jest za naszym pośrednictwem do sądu, natomiast w sytuacji gdy Rada Miejska uwzględni tę skargę, czyli nie będzie ona oddalona, to tak naprawdę oznacza rozpoczęcie procedury planistycznej na nowo. Sąd, mówiąc krótko, ma dość uproszczone posiedzenie, jak rozumiem, cała sprawa wraca do Pana Dyrektora i procedura planistyczna rozpoczyna się na nowo, więc to jest skutek uwzględnienia tej skargi. Tak że dzisiaj, w ten sposób tu prośba moja do koleżanek i kolegów radnych, natomiast informuję, że tryb się po prostu zmieni. Dziękuję bardzo.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 6/24

Wyniki głosowania: za – 36, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania uchwała nr III/39/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (głosowanie za oddaleniem skargi).

35. Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na Prezydenta Wrocławia - druk nr 30/24

Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Martyna

Stachowiak: Szanowni Państwo, Wysoka Rado, Panie Prezydencie, druk nr 30/24 w sprawie rozpatrzenia skargi na Prezydenta Wrocławia.

Szanowni Państwo, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na ostatnim

posiedzeniu komisji zapoznała się z zebranymi materiałami. Państwo również macie taką możliwość, ponieważ wszelkie materiały związane z tą skargą znajdują się w programie e-sesja. I Szanowni Państwo, tak w ramach podsumowania rozpoznaliśmy skargę. Skarżący w ramach swojej skargi sformułował dwa zarzuty w tej sprawie. Pierwszy względem dyrektora PUP-u, drugi względem Prezydenta Wrocławia. Oczywiście zasadniczo rozpoznajemy skargę na Prezydenta Wrocławia, ponieważ mamy tutaj do czynienia z dewolucją kompetencji tak, dlatego w obu przypadkach będzie to de facto skarga na Prezydenta Wrocławia. Po zapoznaniu się z wyjaśnieniami organu oraz po zapoznaniu się ze wszelkimi materiałami, komisja jednogłośnie postanowiła zarekomendować Państwu nieuwzględnienie tej skargi.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – za wnioskiem komisji
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – za wnioskiem komisji
- **Klub Radnych LEWICA** – za wnioskiem komisji

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

Opinia Prezydenta Wrocławia – opinia negatywna

Dyskusja

Radny Andrzej Kilijanek: Szanowni Państwo, mamy sytuację tutaj z klasycznym nadużyciem instytucji powołanych do tego, aby służyć społeczeństwu. Dlatego że skorzystano z pomocy PUP-u, ale nie spełniono kryterium, które miały być gwarantem tego, że ta pomoc mogła być skuteczna. Skarżący przyjął pieniądze na sprzęt i został przeszkolony. Natomiast przez okres 12 miesięcy był zobowiązany prowadzić działalność

gospodarczą. Nie potrafił realnie wykazać ani jednej usługi wykonanej, ani jednej transakcji która miała miejsce. Pomimo tego, że jest to skarga obywatela, gdzie zazwyczaj się wstrzymuję to uważam że powinniśmy ją odrzucić.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 30/24

Wyniki głosowania: za – 28, przeciw – 2, wstrzymało się – 4

W wyniku głosowania uchwała nr III/40/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (głosowanie za nieuwzględnieniem skargi).

36. Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Liceum Ogólnokształcącego nr XIV we Wrocławiu - druk nr 31/24

Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Martyna

Stachowiak: Szanowni Państwo, Wysoka Rada, Panie Prezydencie, ponownie wszelkie materiały zostały zawarte w programie e-sesja.

Natomiast tytułem podsumowania przedmiotem skargi były niezgodne zdaniem skarżącego działania Dyrektora LO 14 i zaniechania związane z rozpatrzeniem wniosku Rady Rodziców o powołanie Rady Szkoły.

I komisja na ostatnim swoim posiedzeniu zapoznała się ze stanowiskiem Dyrektora, ze stanowiskiem skarżącego oraz zebrany materiał w sprawie. I Szanowni Państwo, jednogłośnie komisja rekomenduje Państwu uwzględnienie skargi na druku nr 31/24.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – za wnioskiem komisji
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – za wnioskiem komisji

Opinie komisji:

- Komisja Statutowa - bez uwag

Dyskusja:

Radny Robert Pieńkowski: Panie Prezydencie, Wysoka Rado. Tutaj jest sprawa, która no może nie jest moim zdaniem szczególnie bulwersująca, zwłaszcza jeżeli przeczytamy mimo wszystko wyjaśnienie Pani Dyrektor. Natomiast wydaje mi się, że stanowisko takie bardzo jednoznaczne stanowisko komisji jest chyba jednak troszeczkę za daleko idące. Mam takie wrażenie i co najmniej no ta w cudzysłowie wina leży pośrodku i no na pewno nie obarczałbym wyłącznie Dyrekcji za zaistniałą sytuację. Więc ja na pewno nie poprę tego stanowiska komisji. Dziękuję za uwagę.

Radny Andrzej Kilijanek: Odnosząc się także do przedmówcy. Albo najpierw - technicznie głosując „za” teraz głosujemy za przyjęciem skargi, czyli odwrotnie. To dla nowych radnych. Natomiast ja jestem tutaj całym sercem z Panią Dyrektor i wierzę, że działała w dobrej wierze. Popełniła niestety błąd proceduralny, który polegał na tym, że nie przeprowadziła głosowania do którego została zobowiązana przez Radę Rodziców. Owszem, miało miejsce zebranie Rady Pedagogicznej, która powinna przegłosować lub nie powstanie Rady Szkoły. Natomiast do takiego głosowania nie doszło. Pani Dyrektor tłumaczy, że doszło do badania opinii, czy jest chętny nauczyciel do zasiadania w takim gremium. I ja naprawdę tutaj nie mam żadnych wątpliwości co do szczerych i dobrych intencji Pani Dyrektor. Niestety, procedura została tutaj jednoznacznie niedochowana więc uważam, że należy tę skargę przyjąć.

Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Martyna

Stachowiak: Szanowna Pani Przewodnicząca, tak tytułem wyjaśnienia, chciałam Szanowni Państwo podkreślić, żeby to bardzo mocno wybrzmiało. To, co powiedział radny Andrzej Kilijanek, to nie jest skarga na osobę Dyrektora. My tutaj nie będziemy oceniać osoby Dyrektora, będziemy oceniać to, co zdaniem skarżącego było wadliwe, czyli zdaniem skarżącego

naruszenie procedury. Procedura związana z utworzeniem Rady Szkoły polega na tym, że w momencie, w którym wpłynę wniosek do Dyrektora szkoły, Dyrektor szkoły jest zobowiązany podjąć działania organizacyjne. Prawo oświatowe mówi jasno, że zasadą jest zmiana statutu szkoły, o ile statut ten nie odnosi się do Rady Szkoły. Stąd też taki jednoznaczny wniosek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 31/24

Wyniki głosowania: za – 26, przeciw – 3, wstrzymało się – 4

W wyniku głosowania uchwała nr III/41/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (głosowanie za uwzględnieniem skargi).

37. Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu - druk nr 32/24

Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Martyna

Stachowiak: Szanowni Państwo, Wysoka Rado, Panie Prezydencie.

Komisja zapoznała się ze skargą na działania dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu. Skarżący sformułował zarzut dotyczący niewłaściwego obsłużenia jego osoby w trakcie wizyty w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, mieszczącym się przy ulicy Strzegomskiej 6. Komisja, tak, jak Państwo, zapoznała się z materiałami zebranymi w sprawie i tutaj ponownie jednogłośnie rekomendujemy Państwu nieuwzględnienie skargi na dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu na druku nr 32/24. Bardzo dziękuję.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – za wnioskiem komisji
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii

- Klub Radnych LEWICA – za wnioskiem komisji

Opinie komisji:

- Komisja Statutowa - bez uwag

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 32/24

Wyniki głosowania: za – 29, przeciw – 0, wstrzymało się – 3

W wyniku głosowania uchwała nr III/42/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta (głosowanie za nieuwzględnieniem skargi).

38. Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu - druk nr 33/24

Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Martyna

Stachowiak: Szanowni Państwo, komisja na ostatnim posiedzeniu zapoznała się z materiałem zebrany w sprawie, zapoznała się ze stanowiskiem dyrektora ZDiUM-u, zapoznała się wnikliwie ze skargą. W ramach tej skargi skarżący sformułował liczne zarzuty i roszczenia związane z uszkodzeniem pojazdu, które nastąpiło w ocenie skarżącego wskutek ubytków w nawierzchni drogowej na ulicy osiedlowej. Tak na marginesie, chciałam Państwu zaznaczyć, że będziemy mieć tutaj do czynienia ze skargą, ze sprawą, w głównej mierze o charakterze cywilnym. I po głosowaniu komisja jednogłośnie rekomenduje Państwu nieuwzględnienie skargi na dyrektora ZDiUM na druku nr 33/24.

Opinie Klubów:

- Klub Radnych Koalicja Obywatelska – za wnioskiem komisji

- Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość – bez opinii

- Klub Radnych LEWICA – za wnioskiem komisji

Opinie komisji:

- Komisja Statutowa - bez uwag

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 33/24

Wyniki głosowania: za – 27, przeciw – 0, wstrzymało się – 7

W wyniku głosowania uchwała nr III/43/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta, (głosowanie za nieuwzględnieniem skargi).

39. Projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia wniosku w przedmiocie wprowadzenia zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - druk nr 29/24

Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Martyna

Stachowiak: Szanowni Państwo, przedmiotem omawianego wniosku było uchwalenie przez nas, czyli przez Radę Miejską Wrocławia przepisów prawa, które zwalniają z opłat lub obniżają stawkę za wywóz śmieci.

I tutaj wnioskodawca zaproponował następujący katalog: wyłączenie wobec osób niepełnosprawnych, seniorów, którzy ukończyli 65 rok życia, prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe oraz osób, które nie pobierają dodatków mieszkaniowych. Wnioskodawca wskazał przy tym, że tego typu ulgi obowiązują w innych miastach, w tym w Warszawie, we Wrocławiu obowiązuje natomiast ulga dla rodzin wielodzietnych oraz dla osób, które posiadają kompostowniki. Jak Państwo zauważyliście, zapoznając się materiałami w programie e-sesja wnioskodawca wskazał także, że osoby niepełnosprawne oraz seniorzy, czyli ci, którzy mieliby zostać objęci tym wnioskiem, tym zwolnieniem, w konsekwencji przyjęcia tego wniosku, podlegają szczególnej ochronie celu załatwienia im spraw życia codziennego, stawki za wywóz śmieci we Wrocławiu są w ocenie wnioskodawcy bardzo wysokie. I Szanowni Państwo, komisja zapoznała się z wnioskiem i z aktami zgromadzonymi w sprawie, zapoznała się też w tym zakresie z podstawami prawnymi i doszła do wniosku, że proponowany zakres nie mieści się w zakresie przeznaczonym do

unormowania przez Radę Miejską Wrocławia. Mówiąc wprost, nie mamy po prostu takich kompetencji, w związku z czym jednogłośnie Szanowni Państwo, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rekomenduje Państwu nieuwzględnienie powyższego wniosku, druk nr 29/24.

Opinie Klubów:

- **Klub Radnych Koalicja Obywatelska** – za wnioskiem komisji
- **Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość** – bez opinii
- **Klub Radnych LEWICA** – za wnioskiem komisji

Opinie komisji:

- **Komisja Statutowa** - bez uwag

Prezydent Wrocławia – opinia negatywna

Dyskusja:

Radny Piotr Uhle: Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie. Choć z intencją i z celem wnioskodawcy trudno się nie zgodzić, bo wielokrotnie też rozmawialiśmy, ja wypowiadałem zdanie, że stawka jest za wysoka. Jednakże zakres ulg, szczególnie w zakresie takim podmiotowym jest zbyt szeroki, wszystkie osoby, które nie korzystają z dodatku mieszkaniowego, to jest naprawdę bardzo szeroki katalog. Dlatego ja chciałem tylko, żeby w protokole znalazło się moja wypowiedź, że co do intencji to jest oczywiście słuszne, ale w ten sposób nie możemy poprzeć takiego wniosku. Dziękuję bardzo.

Radny Łukasz Kasztelowicz: Ja mam dokładnie takie samo zdanie, jak Pan Radny Uhle przed chwilą, ale takie zdanie Klubu Prawa i Sprawiedliwości, co do intencji, jak najbardziej popieramy obywatela w tym względzie, natomiast wiemy, jak są przepisy ustawowe, stąd ja osobiście przynajmniej wstrzymam się od głosu.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu uchwały – druk nr 29/24

Wyniki głosowania: za – 25, przeciw – 0, wstrzymało się – 10

W wyniku głosowania uchwała nr III/44/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. została podjęta (głosowanie za nieuwzględnieniem skargi).

[red. – W tym miejscu Przewodnicząca RMW ogłosiła 5 minut technicznej przerwy]

V. Projekt apelu w sprawie neutralności religijnej w Urzędzie Miejskim Wrocławia - druk nr 45/24

Przewodniczący Klubu Radnych Lewica Bartłomiej Ciążyński: Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Koleżanki i Koledzy, Wysoka Rado, Szanowni Mieszkańcy, którzy może słuchają nas w transmisji online. Mam przyjemność w imieniu Klubu Radnych Lewicy zaprezentować uchwałę, apel w sprawie neutralności religijnej w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Chciałbym drodzy i drogie zacząć od kwestii formalnych, może też, żeby tak było profesjonalnie na początku, i tak zostało do końca. Więc, po pierwsze, chciałem powiedzieć, że my, radni, radne na podstawie statutu art. 36 mamy absolutnie prawo i kompetencje do tego, żeby zabierać stanowiska, rezolucję czy też apelować w różnych sprawach, które dotyczą naszych mieszkańców, mieszkank naszego miasta. Chcę też z całą mocą podkreślić, że od kierowania Urzędem Miejskim Wrocławia, od ustalania zasad pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia jest oczywiście prezydent Wrocławia. Stąd zdecydowaliśmy się, zresztą, myślę, że ta moja wypowiedź wpisuje się w to, co nauczał nas dzisiaj rano profesor Korczak, stąd, zdecydowaliśmy się na taką oto formułę uchwały, czyli apel, bo innej możliwości nie mamy. Choć my, moje środowisko polityczne i partyjne, Lewica chciałoby tę sprawę przesądzić, może i w Radzie Miejskiej Wrocławia, przynajmniej poprosić Państwa o to, natomiast my możemy korzystając z tych uprawnień, apelować o to,

żeby coś się w Urzędzie Miejskim Wrocławia zadziało. I już tłumaczę, jaka jest nasza intencja. Chcielibyśmy, żeby Pan prezydent Jacek Sutryk wprowadził we Wrocławiu zarządzeniem standard, standard neutralności religijnej, na podstawie którego Urząd Miejski Wrocławia w swoich relacjach z mieszkańcami i mieszkankami, z klientami nie eksponował symboli religijnych i tyle. Nie eksponował symboli religijnych i nie organizował czy współorganizował uroczystości, które były miały charakter religijny, to, po pierwsze, to jest treść tego apelu i nic więcej w nim się nie zawiera. Po drugie, chcę powiedzieć, że mając na względzie jakość legislacji dotyczącej aktów prawa miejscowego, myśmy przychyłili się do bardzo drobnych, chcę to podkreślić, bardzo drobnych, tak naprawdę technicznych zastrzeżeń eksperta Komisji Statutowej, które dotyczyły tam wykropkowania akapitu, braku Dz.U. Biję się w pierś, i stąd autopoprawka, którą macie Państwo dostępną w systemie esesja. Ale dlaczego o tym mówię? Może zbyt długo? Bo my chcemy nie tylko recenzować, komentować to, co się dzieje w naszym otoczeniu we Wrocławiu, ale też tę rzeczywistość kształtować, i stąd pozwalamy sobie na takie właśnie gesty, ale też chcemy robić to mądrze, chcemy robić jakościowo. I gwarantuję Wam, i to mówię też jako prawnik, radca prawny, że ta oto uchwała, tę jakość prawną, legislacyjną przedstawia. Kończąc wątek formalny, zaraz do argumentów merytorycznych przejdę. Chcę jeszcze tylko podkreślić, że ten projekt uchwały, tenże projekt apelu, ma pozytywną opinię komisji merytorycznej, czyli komisji spraw społecznych, zdrowia i spraw społecznych oraz równego traktowania. Stawiam podkreślnik czy podkreślenie na równe traktowanie. Taką żeśmy tutaj komisję w zeszłym miesiącu ustanowili i komisja statutowa nie miała uwag do tego apelu. To chciałem wszystko powiedzieć, dbając właśnie o jakość prawa miejscowego, który tutaj tworzymy i za które jesteśmy odpowiedzialni. Dlaczego zdecydowaliśmy się na zaproponowanie Państwu tego apelu, tej uchwały, bo państwo polskie 35 lat temu, prawie że dokładnie 35 lat temu, bo ta ustawa jest z 17 maja 1989 roku.,

postanowiło, że będzie państwem świeckim i neutralnym. W kwestii religii wyznań ustawodawca zapisał to wprost w artykule ustawy, właśnie z 17 maja 1989. roku, który pozwoliliśmy sobie Państwu przytoczyć w treści właśnie tego apelu. I to jest główny powód, dlaczego proponujemy taki akt prawa miejscowego. Bo Polska od 35 lat jest państwem świeckim, i uważamy, że władze państwowe, władze publiczne, w tym władze samorządowe, gminne, mają powinność, żeby te zasady państwa świeckiego przestrzegać, realizować, dbać o nią, a także ją ukonkretnić. Mam głębokie przekonanie wraz z koleżankami i kolegami z klubu, że to jest właśnie doprecyzowanie, ukonkretnienie tejże właśnie zasady, wyrażone już 35 lat temu. Jest to też efekt dbałości o tę zasadę tu, bo my zajmujemy się prawem miejscowym, nie prawem ogólnokrajowym. I chcielibyśmy tę zasadę, która obowiązuje w Polsce, żeby była przestrzegana we Wrocławiu, w Urzędzie Miejskim Wrocławia, z całą mocą podkreślić, że gdyby taki standard, takie zarządzenie zostało przez Pana prezydenta podjęte, w żaden sposób nie narusza zasady czy wolności wyznania i sumienia urzędników i urzędniczek, bo taki standard zresztą wzorując się, ja to o tym zaraz powiem na zarządzeniu prezydenta Warszawy. Nie dotyczy tego, co na przykład urzędnik czy urzędniczka nosi w ramach swojego ubioru, czy ozdoby. Tylko dotyczy relacji z klientem, dotyczy przestrzeni otwartych, przestrzeni publicznych, dotyczy relacji urzędu, urzędników, urzędniczek z mieszkańcami, mieszkankami. To chciałbym uspokoić, nikt tu w zasady wolności, wyznania sumienia, a także zasady wolności, manifestowania, manifestowania osobistego, swojego przywiązania do religii czy wyznania nie narusza. Proszę być w tej sprawie spokojnym, bo, po trzecie, chyba, jeżeli chodzi o warstwę merytoryczną, chciałbym Państwa też przekonać w ten sposób, że to jest też element dostępności i otwartości tego Urzędu Miejskiego, tej przestrzeni, która jest i powinna być publiczna, bo zgadzamy się z badaniami, które podpowiadają nam, że jeżeli klient, mieszkaniec, mieszkanka, obywatel, obywatelka przychodzi do urzędu, tego czy innego

i widzi symbol religijny, to może spotkać się z tak zwaną barierą psychologiczną. I to nie są pojęcia, które ja sobie wymyśliłem, tylko to są pojęcia z nauk społecznych. Jeżeli ktoś przychodzi do urzędu i widzi, że tenże urząd, ta władza czy tenże urzędnik, urzędnicza jest przywiązany do danej wartości, do danej religii czy wyznania, a jest na przykład wyznania innego, to może odczuć tak zwaną barierę psychologiczną. Więc, po pierwsze, koniecznością, w naszej ocenie, realizacji, dbania i ukonkretnienia wiania w treści, w zasadę państwa świeckiego. Chodzi nam też o dostępność do urzędu, o której dużo mówimy i o którą cały czas walczymy i ją we Wrocławiu poszerzamy. Chcę Państwa zapewnić, że my nie walczymy z religią, my nie walczymy z kościołem takim czy innym. My chcemy państwa świeckiego i przedłużenia tego państwa w tym mieście i w tym urzędzie. My chcemy też, tak jak powiedziałem, jeszcze większej dostępności i otwartości tegoż urzędu na każdego, podkreślam, każdego mieszkańca i mieszkanki. Nie kryję, nie kryjemy, że wzorujemy się na rozwiązaniu, które od maja, nie pamiętam którego, ale od maja, czyli od bardzo niedawna na podstawie właśnie zarządzenia standardu, obowiązuje w urzędzie miejskim miasta stołecznego Warszawy. Wcześniej, bo tak trochę wyprzedzam te pytania, które mogą paść, nie wpadłem, ja osobiście ani jako środowisko polityczne na to, żeby taki standard można było wprowadzić, ale uważam, że dobre standardy, dobre rozwiązania, warto naśladować i nie trzeba się tego wstydić. Chcę też powiedzieć, uprzedzając, bo już byłem tyle razy w tym tygodniu w tej sprawie zaczepiany. I jakby przekonywany tym, że nie będziemy zdejmować herbu Wrocławia. Nie, nie będziemy wyprowadzać tych czy innych symboli. Herb Wrocławia, pragnę Państwa poinformować, przepraszam za to, nie poinformować, tylko przypomnieć, bo o tym zapewne wiecie, jest uregulowane statutem Wrocławia i żeby to zostało zmienione, to trzeba było zmienić statut Wrocławia. Absolutnie nam herb Wrocławia, uspokajam, nie przeszkadza, wręcz odwrotnie. Kończę, pozostając otwarty i chętny do odpowiedzi na pytania wraz z koleżankami

i kolegami z klubu. Apeluję o spokój i merytoryczną dyskusję.

I powtarzam, to jest prawo, to jest projekt jakościowo, legislacyjnie sprawdzony, dobry i nie podlega żadnej wątpliwości, że mógłby zostać uchylony. I przypomnieć, kieruje nami kwestia zasady świeckiego państwa, która, wierzę głęboko, że bardzo wielu z Was w nią po prostu wierzy. A na to wszystko uważam, że jest to też kwestia dostępności. Pięknie dziękuję i kłaniam się.

Opinie Klubów:

- Klub Radnych Koalicja Obywatelska – bez opinii - Pani

Przewodnicząca, Panie Prezydencie, jako Klub Radnych Koalicji Obywatelskiej zgłaszam wniosek formalny o głosowanie bez dyskusji. Chciałbym to umotywić tym, że o tym, co mówimy, jest to sprawa, przepraszam, światopoglądowa każdego z radnych, jest to indywidualna decyzja. Stąd też mój wniosek formalny o głosowanie bez dyskusji, zamknięcie dyskusji.

- Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość – Ja jeszcze oczywiście nie przedstawiam opinii, bo tę opinię, to za chwilę oczywiście o niej powiem. Natomiast ten wniosek przewodniczącego Klubu Platformy Obywatelskiej, no to jest nieuprawniona ingerencja w wolność dyskusji. Mieliśmy tu bardzo długi, pean ze strony przewodniczącego Klubu Lewicy. Jest to bardzo ważna, istotna kwestia, dla wielu wrocławian. Rada Miejska jest właśnie klubem, w którym powinniśmy dyskutować. Nie widzę jakiegokolwiek powodu, żeby w tym przypadku też takiej dyskusji nie przeprowadzić, bo to naprawdę przypomina czasy PRL. Zresztą przewodniczący Lewicy powoływał się na ustawę uchwaloną przez Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Myślę, że mentalnie nadal Pan przewodniczący Lewicy jest w czasach komunistycznych, tak, więc Szanowni Państwo, naprawdę jestem absolutnie przeciw temu, żeby ograniczać dyskusję w tym względzie. Ja rozumiem, że jeżeli ta

dyskusja będzie się przedłużała, to rozumiem taki wniosek, jeżeli dalsze głosy będą się powielaly, bądź nie będą wносиły nic już do dyskusji. Ale na samym początku likwidacja dyskusji to jest zaprzeczenie demokracji, zaprzeczenie do tego, do czego jesteśmy powołani.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Bardzo dziękuję za ten głos przeciw zgłoszonemu wnioskowi formalnemu. A dla porządku pragnę przypomnieć wszystkim Państwu, że jesteśmy na razie w punkcie opinii klubów, nie w dyskusji, więc zgłoszeń Państwa nie mogę uwzględnić, chyba że ktoś z Państwa, którzy się zgłosili jako mówcy, chce zająć stanowisko za zgłoszonym wnioskiem formalnym? Nie widzę takich zgłoszeń, w związku z tym przechodzimy do głosowania zgłoszonego wniosku formalnego.

Głosowanie nad wnioskiem o zamknięcie dyskusji

Wyniki głosowania: za – 19, przeciw – 14, wstrzymało się – 3

W wyniku głosowania wniosek został przyjęty.

- Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość – Radny Robert

Pieńkowski - Pani Przewodnicząca, Panie Prezydencie, Wysoka Rado, Wrocławianie i wszyscy, którzy nas tutaj słuchają. Przedstawiam stanowisko Klubu Prawa i Sprawiedliwości, ale także stanowisko w znaczącej części Wrocławian i Polaków. Myślę, że ogólnie osób, które są przywiązane, dla których wartości, zwłaszcza patriotyczne, narodowe, także chrześcijańskie, są po prostu drogie, dla których, czy, którzy o owe wartości walczyli, za które oddawali życie. Trudno mi w tym momencie powiedzieć, od czego zacząć, bo tutaj naprawdę można bardzo wiele różnych kwestii poruszyć, ale może kilka z nich spróbuję tutaj przytoczyć. Pan Radny sprawozdawca zapewnia, że oto nie będzie zmieniany herb Wrocławia, no to zapewnienie, oczywiście, można zmienić. Tego samego dnia, nawet 5 minut później, następnego dnia. Z całą pewnością można

śmiało zapomnieć o tym, co się mówiło dzień wcześniej. W każdym razie, gdyby być konsekwentnym, to z całą pewnością, gdyby przyjąć ten apel, herb Wrocławia powinien zostać zmieniony. No tutaj on jest częściowo zasłonięty, niemniej jednak w górnym polu widnieje Orzeł Śląski z przepaską przez skrzydła, na której to przepasce jest zaćwieczony krzyż. Więc, jak miemam, powinien zgodnie z intencją Waszej uchwały, stamtąd zniknąć. W dolnym lewym polu znajduje się głowa Świętego Jana Ewangelisty w nimbie, tutaj Państwo ją już widzą, więc symbol jak najbardziej, no jednak nawiązujący do wieloletniej historii Wrocławia, czy w zasadzie już prawie tysięcznej, 1000 lat historii Wrocławia, która związana jest właśnie z patronem, świętym Janem Chrzcicielem, który jest akurat na tarczy sercowej. Więc przyjęcie tego apelu i bycie konsekwentnym, nakazuje podjęcie dalszych kroków. Co prawda Pan Radny zapewnia, że nie ma takich intencji, że statut Wrocławia, coś tam, że tak powiem zapewnia i gwarantuje. Niczego nie gwarantuje, dlatego że statut Wrocławia można zmienić, no też kolejną uchwałą de facto, więc niewiele nas tutaj dzieli od tego, żebyśmy, no może tutaj zamiast tych symboli, które obecne są od, znaczy sam herb jest od XVI wieku, ale akurat Święty Jan Chrzciciel, inne symbole są znacznie dłużej. Więc niewątpliwie, choćby z tego powodu uchwała nie może być zaakceptowana. Ale może kilka takich innego rodzaju refleksji. Pan Radny sprawozdawca tutaj powoływał się, przedstawiał się jako radca prawdy. I powiem szczerze, znaczy wierząc w to, że radny Bartłomiej Ciężyński przygotowywał uzasadnienie. Natomiast jestem zdumiony, czy jesteśmy zdumieni, w ogóle nie rozumiem tego, nie wiem, z jakiego powodu, co im tam strzeliło do głowy, że oni w uzasadnieniu tego apelu powołują się na ustawę, która została uchwalona w maju 1989 roku. Kilka dni temu z wielką pompą, z wielkim hukiem, niektórzy świętowali kolejną rocznicę wyborów do Sejmu kontraktowego. Ale to nie ten Sejm kontraktowy też, skądinąd nie do końca demokratycznie wybrany, uchwalał tę ustawę, tylko uchwalał tę ustawę, na którą się sprawozdawca powołuje, Sejm, który

został wybrany w 1985 roku, czyli można powiedzieć, w takim środkowym okresie Jaruzelskiego, kiedy to już stan wojenny może formalnie nie funkcjonował, nie obowiązywał, ale nie był to dobry czas. Rok wcześniej został zamordowany ksiądz Jerzy Popiełuszko, więc 1985 rok, jako rok wyboru tego Sejmu, nie jest najlepszą rekomendacją dla tej ustawy, na którą się tutaj autorzy apelu powołują. Przypomnę, że Sejm czy wybory do Sejmu, tego z roku 1985, one były przez ówczesną, demokratyczną, antykomunistyczną opozycję, oprotestowane, one były zbojkotowane. Ten bojkot został wtedy oczywiście pomijając zwykłych Polaków, w tym moja skromna osoba, poparty ten bojkot z tamtego wyboru do tamtego parlamentu, on został poparty między innymi przez Barbarę Labudę. Zdaje się, że będziemy mieć za parę dni, tutaj wielkie święto i będziemy honorować ją honorowym obywatelstwem Wrocławia. Barbara Labuda wtedy w 1985 roku protestowała przeciwko wyborom niedemokratycznego Sejmu, który między innymi uchwalił ustawę, na którą się Kolega sprawozdawca powołuje.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak: Czy ja mogłabym jednak prosić o odnoszenie się do merytorycznych treści apelu? Wiem, że wystąpienia klubowe są nielimitowane, jednak zależałoby mi i nam... Proszę do merytorycznych kwestii nie robić nam wykładów o historii i o herbie Wrocławia.

Radny Robert Pieńkowski: Ależ ja się odnoszę wyłącznie do meritum. Okej, w każdym razie, ustawa, na którą się Państwo powołują, została uchwalona przez Sejm, który został wybrany w sposób niedemokratyczny, którym totalitarna Polska Zjednoczona Partia Robotnicza dzierżyła prym. I ci właśnie posłowie wtedy tę ustawę uchwalali. Nawiasem mówiąc, nie pojmuję, nie rozumiem, nie wiem, dlaczego Państwo nie powołują się na konstytucję. Mamy konstytucję z roku 1997, co prawda ja głosowałem wtedy przeciwko tej konstytucji, ale ona obowiązuje mnie również i nas wszystkich obowiązuje, więc ja może zacytuję przynajmniej jeden

z artykułów konstytucji nas obowiązującej. Art. 25, który stanowi, że władze publiczne Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym. Tutaj za mało czasu jest na to, aby wnikać, jak to dokładnie rozumieć, ale są pewne inne, że tak powiem, decyzje innych gremiów czy inne wnioski, które wynikają choćby z kwestii obecności krzyża w szkołach. I to nie chodzi tylko o ten krzyż w szkołach polskich, tylko w szkołach europejskich. Nawiasem mówiąc, kwestia obecności symboli religijnych w państwach europejskich, takich jak Austria, Belgia, Chorwacja, Dania Grecja, Irlandia, Niemcy, Litwa, Rumunia, Szwajcaria i inne, Wielka Brytania, jest rzeczą zupełnie normalną, wyjątkiem jest Francja.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Bardzo proszę odnosić się do treści apelu, do rzeczy, bardzo proszę.

Radny Robert Pieńkowski: Dobrze. Cóż, na naukę z całą pewnością nigdy nie jest za późno, więc mam nadzieję, że niniejszym nastąpi refleksja, która jednak uświadomi wysokiej Radzie, że wniosek jest delikatnie mówiąc, zbyt daleko idący. Ja się powołam na kilka decyzji, gremiów, które mają autorytet, na pewno u Państwa. Na przykład, w sprawie obecności krzyży akurat w szkołach włoskich była taka dość znana historia. 18 marca 2011 roku Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu w pełnym składzie tak zwanej, Wielkiej Izby, stosunkiem głosów 15 do 2, odrzucił wniosek o zdejmowanie krzyży w szkołach włoskich, ale także w innych szkołach czy innych miejscach publicznych w całej Europie. Powołam się jeszcze na inną sentencję, na sentencję wyroku Sądu Najwyższego polskiego Sądu Najwyższego z 20 września 2013 roku. Prawo i Sprawiedliwość jeszcze wtedy nie rządziło, tak przypomnę. Sąd Najwyższy Rzeczypospolitej Polskiej orzekł, że osoba, która deklaruje się jako niewierząca, nie może oczekiwać, że nie będzie miała kontaktu z osobami wierzącymi, ich praktykami i symbolami

religijnymi, bo w życiu społecznym byłoby to równoznaczne z ograniczeniem swobody sumienia osób wierzących. Była na przykład też sentencja z roku 2010, gdzie Sąd Najwyższy wypowiedział się na przykład, na temat obecności krzyży w lokalach wyborczych, no bo te lokale są najczęściej w szkołach. A w szkołach te krzyże, często, czy może prawie zawsze, wiszą. I na ten temat z kolei ktoś miał zastrzeżenie, że jak jest lokal wyborczy, to że powinien być zdjęty krzyż. I co na ten temat Sąd Najwyższy powiedział? Otóż stwierdził więc tak. Sąd stwierdził wprost, że pozostawienie krzyża w lokalu wyborczym, na który pomieszczenie udostępniła szkoła podstawowa, akurat konkretna szkoła, nie może być odczytane jako dyskryminacja innych wyznań. Ten krzyż tam po prostu był i tyle. 6 września 1990 roku sędziowie Sądu Najwyższego stanęli po stronie pracownika, który z kolei odmówił wykonania polecenia pracodawcy żądającego zdjęcia krzyża w zakładzie pracy. Sąd Najwyższy stwierdził w uzasadnieniu, że symbolika krzyża jest, uwaga, to będzie bardzo ciekawe dla wnioskodawców, „pozytywna dla kultury nie tylko chrześcijańskiej, lecz wręcz ogólnoludzkiej”. Oczywiście, takich jeszcze przykładów mógłbym podać kilka następnych, ale nie będę przedłużał. Niemniej jednak również się odniosę do jeszcze kilku kwestii. Otóż najwyższe i najstarsze odznaczenie polskie odznaczenie państwowe Order Orła Białego, nadawane za znamienite zasługi cywilnej i wojskowe dla Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju, w czasie wojny, oczywiście zawiera orła białego, ale ten orzeł biały, że tak powiem, rozpostarty jest na krzyżu. Tutaj Kolega...

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Panie Radny, ja bardzo proszę po raz kolejny odnosić się do treści przedstawionego apelu.

Radny Robert Pieńkowski: Kolega Radny Igor jest kawalerem, oficerem Orderu Odrodzenia Polski, który również ma kształt krzyża. Również inny, jak byśmy na cały garnitur orderowy zerknęli, to one wszystkie prawie,

że w tej części świata, w tym rejonie cywilizacji, powiedzmy grecko-rzymsko-łacińskiej, mają kształt krzyża. Ja tutaj dzisiaj celowo ubrałem akurat miniaturkę krzyża, wolności i Solidarności, którą otrzymałem za zasługi dla walki, dla obalenia totalitarnego systemu komunistycznego. No i niestety ta uchwała, jak dla mnie, zaczyna mi tutaj przypominać raczej najczarniejsze czasy z okresu komunistycznego. Niestety okresu, kiedy identyczne wnioski, identyczne, że tak powiem, przemyślenia znajdowały się, czy były realizowane przez państwa totalitarne, taki jak związek sowiecki. I faktem jest, że taki radykalny rozdział, można powiedzieć, państwa i kościoła, był wpisany do konstytucji Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich albo sowieckich, jak kto woli i także innych państw komunistycznych. A do dzisiaj istnieje na Białorusi. Więc wzorce białoruskie są tutaj, widzę, żywe, nie powiem, że wiecznie żywe, ale na razie są żywe. Co jeszcze mogę powiedzieć? Otóż już tak może puentując, przechodząc do puenty, wniosek, który tutaj się pojawił absolutnie nie może być zaakceptowany. Dlatego, że prawo do obecności symboli religijnych po prostu jest jednym z praw człowieka, na które Państwo się bardzo często powołują. Jest to jedno z podstawowych praw człowieka, zresztą obowiązuje to prawo do eksponowania tych symboli religijnych w większości krajów europejskich. I w większości krajów europejskich system prawny dopuszcza wywieszanie krzyży w budynkach instytucji publicznych, co jest właśnie traktowane jako istotny element wolności, manifestowania swych przekonań religijnych, no i jako jedno z podstawowych praw człowieka. Też się dziwię, że Państwo się powołują na zarządzenie prezydenta Trzaskowskiego, a tymczasem jest tyle innych przykładów z Europy i to tej Europy światłej, na którą się Państwo na pewno bardzo często powołują, a przecież tam takich pomysłów nie ma. Być może, w związku, z kolei z tym, że to, czego Państwo oczekują, oczywiście, może się stać, ziścić, zostać zrealizowane prędzej czy później, ale wobec, z kolei, innej Waszej, że tak powiem, innego pomysłu związanego z otwartością dla nielegalnej migracji, która jest przeważnie

islamska. Tutaj ci nachodźcy, nielegalni migranci, oni... dobrze nielegalni migranci.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Panie Przewodniczący Pieńkowski, bardzo proszę o rozmowę o apelu. Po raz kolejny apeluję.

Radny Robert Pieńkowski: Nielegalni migranci, przeważnie z krajów islamskich nie będą respektować tych, można powiedzieć, antyreligijnych zarządzeń. Na przykładzie Francji możemy to zaobserwować. Tam się toczy długa dyskusja na temat choćby strojów nawet kobiet, które w ten sposób manifestują swoje religijne podejście. Chociaż sam w sobie strój nie jest jakoś tam religijny, niemniej jednak chyba to się nie uda Państwu, czyli, być może uda Wam się zwyciężyć z krzyżem, uda się Wam go zniszczyć, zlikwidować, schować za kotarę, ale, naprawdę ciekaw jestem, czy w identycznie można taki zdeterminowany sposób będziecie się przeciwstawiać, niestety islamowi, który tutaj nam już nie tyle, że puka, ale wali drzwiami i oknami. No, a dzisiejsza informacja o tym, że zmarł żołnierz, który bronił polskiej granicy jest dla mnie wstrząsająca. Po prostu ten apel jest nie na miejscu. Żałuję, że nie ma radnego Piotra Maryńskiego. On by Wam wytłumaczył, dlaczego on jest, ten apel niestosowny, niemniej jednak ja też się przyłączam. Jako Klub również oczekujemy, że apel zostanie odrzucony, że Państwo wykażą się refleksją, liczę tutaj również na Pana prezydenta. Ufam w to, że Pan prezydent wykaże się również determinacją i zachowa kręgosłup i że ta uchwała, nawet jeżeli w sposób skandaliczny i niedopuszczalny i po prostu, nie znajduję słów, zostanie przyjęta, to jednak Pan prezydent stanie na wysokości zadania i po prostu tę uchwałę wrzuci do kosza. Opinia negatywna. Dziękuję za uwagę.

Opinie komisji:

- Komisja Statutowa - bez uwag

- Komisja Zdrowia, spraw społecznych i równego traktowania -
opinia pozytywna.

Radny Andrzej Kilijanek: Z szacunku do Wrocławian i wnioskodawców, składał wniosek formalny o przeprowadzenie tej dyskusji w wolnych wnioskach i do tego Państwa zachęcam. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Szanowni Państwo, z tego, co wiem, to procedować należy projekty w tym punkcie, w którym się one odbywają. Nie ma możliwości wracania.

Poproszę radcę prawnego, ewentualnie o odniesienie się do tej kwestii, ale w wolnych wnioskach nie ma możliwości przeprowadzania dyskusji nad projektami, które zostały już przepracowane. Można się wypowiadać na dowolny temat. Szanowni Państwo, jest możliwość przepracowania uchwały po zgłoszeniu wniosku formalnego o głosowanie bez dyskusji. To wynika z naszego statutu. Zatem Szanowni Państwo, przechodzimy do głosowania.

Głosowanie w sprawie przyjęcia projektu apelu – druk nr 45A/24

Wyniki głosowania: za – 14, przeciw – 10, wstrzymało się – 10

W wyniku głosowania apel nr III/1/24 z dnia 6 czerwca 2024 r. został przyjęty.

VI. Obwieszczenia o tekstach jednolitych uchwał Rady Miejskiej Wrocławia.

Szanowni Państwo, my przechodzimy teraz do obwieszczeń o tekstach jednolitych uchwał Rady Miejskiej Wrocławia. Chciałam Państwa poinformować, że punkt ten związany jest z obowiązkiem wynikającym z ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku, o ogłoszeniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Tekst jednolity aktu normatywnego, innego niż ustawa, czyli też uchwały Rady Miejskiej, ogłasza się nie

rzadziej niż raz na 12 miesięcy, jeżeli był on nowelizowany. Teksty jednolite aktów normatywnych innych, niż ustawa ogłasza organ właściwy do wydania aktu normatywnego, czyli w przypadku uchwał taką decyzję w drodze głosowania podejmuje Rada Gminy.

1) Ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr XXXIII/1087/01 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Ognisko Kultury Plastycznej im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu oraz nadania statutu

Głosowanie w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego

Wyniki głosowania: za – 30, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania tekst jednolity został przyjęty.

2) Ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr XXV/671/20 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie usług świadczonych w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Głosowanie w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego

Wyniki głosowania: za – 28, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania tekst jednolity został przyjęty.

3) Ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr XXV/672/20 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia

Głosowanie w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego

Wyniki głosowania: za – 27, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania tekst jednolity został przyjęty.

4) Ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr LII/1400/22 Rady

Miejskiej Wrocławia w sprawie górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz odbierania odpadów komunalnych

Głosowanie w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego

Wyniki głosowania: za – 26, przeciw – 0, wstrzymało się – 0

W wyniku głosowania tekst jednolity został przyjęty.

VII. Przyjęcie protokołów sesji nr I/24 oraz II/24.

Szanowni Państwo Radni, nie wpłynęły żadne uwagi do przedłożonych państwu protokołów sesji, w związku z tym protokoły numer I/24 oraz II/24 uważam za przyjęte.

VIII. Interpelacje i zapytania.

Informacja w tym zakresie została umieszczona w materiałach w programie esesja.

IX. Wolne wnioski i oświadczenia.

Radny Andrzej Kilijanek: Zgodnie z obietnicą, Szanowni Państwo, bo uważam, że to jest skandal, co się tutaj dzisiaj wydarzyło. Okazuje się, że radni Koalicji Obywatelskiej nie są zdolni do podejmowania trudnych debat, takich, które im nie pasują ze względów politycznych. Ale, choć się głęboko nie zgadzam z wnioskodawcą, to uważam, że zasługuje na szacunek jego praca i na debatę. Dlatego chciałbym powiedzieć, że gdybyśmy chcieli zaczynać w tej kwestii od początku, musielibyśmy się cofnąć do 966 roku i do chrztu Polski. Dlatego, że wtedy rozumiemy, że państwo polskie zaczęło istnieć. I chcę Wam powiedzieć, że krzyż nie jest dla nas tylko symbolem religijnym, ale jest dla nas elementem naszej

kultury, naszego dziedzictwa, i w końcu świadczy o przynależności do cywilizacji zachodnio-chrześcijańskiej, tak zwanej łacińskiej. My wtedy, przyjmując chrzest, przystąpiliśmy do cywilizacji. I on świadczy właśnie o tym, że dołączyliśmy do Zachodu. I ja nie chcę dzisiaj mówić, że musimy być państwem wyznaniowym, bo my tym państwem wyznaniowym nie jesteśmy. Nie spełniamy żadnego z kryteriów państwa wyznaniowego, z wyjątkiem dzisiejszego głosowania, które zostało, jak się okazuje, przyjęte i ten apel jest w mocy, dlatego że zajęliśmy stanowisko w sprawie religijnej, czyli de facto złamaliśmy zasadę świeckości państwa. Takie mam dzisiaj poczucie, po tym, co się wydarzyło na tej Sali. I robicie to bez dyskusji, bo się wstydzicie tego, co dzisiaj tutaj zaszło. I baliście się głosów, które będą miały miejsce. Na szczęście radny Robert Pieńkowski przygotował nam bardzo rzetelne omówienie sprawy. Ja mam takie poczucie, że radni Lewicy zachowują się dzisiaj trochę jak politycy Konfederacji, którzy poszli zgasić hanukę, czy jeden polityk, który poszedł zgasić hanukę. Wtedy protestowaliście. Mówiliście, że to jest złe, a dzisiaj robicie to samo z krzyżem, co poseł Braun z hanuką. Nie można tak postępować. I nie można mówić ludziom, że zdjęcie krzyża rozwiąże nasze problemy, tak naprawdę, problemy, które nie istnieją, bo to jest tylko, jak Wy to nazwaliście, barierą psychologiczną. A czytając zaproszenie, które dostałem dzisiaj od Pani przewodniczącej, okazuje się, że uroczystości rozpoczynają się w bazylice św. Elżbiety. Czy to może powodować barierę psychologiczną radnego, który zagłosował dzisiaj za tym apelem albo wrocławianina, który chce uczestniczyć w uroczystościach? Nie można w ten sposób stawiać sprawy. To jest zaprzeczenie cywilizacji, do której przystąpiliśmy w 966 roku. Dziękuję bardzo.

Radny Bartłomiej Ciężyński: Dziękuję, dziękuję pięknie, dziękuję za spokojny i wyważony głos radnego Kilijanka. Jest mi niezmiernie przykro, różne rzeczy mnie spotkały na tej sali, również w poprzedniej kadencji. Zdarzało się, że byłem tutaj obrażany przez radnych, też przez urzędników, ale nikt nigdy jeszcze ust mi nie zakneblował. To się dzisiaj

stało. Uważam to za niedopuszczalne i ubolewam nad tym, nad tym wnioskiem, który pan przewodniczący Leszczyński złożył i wynikiem tego głosowania. Mam nadzieję, że już tego nie zrobicie, że pozwolicie mieszkańcom i mieszkankom Wrocławia wysłuchać debaty jednak na każde tematy. Nieważne, czy rozmawiamy o trawnikach, wodociągach, czy o symbolach religijnych w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Mam nadzieję, że pozwolicie mieszkańcom, mieszkankom wysłuchać debaty na ten temat. Niezależnie od tego, jakie bzdury by padały z ust na przykład tego, czy innego radnego przypominam Wam, którzy głosowali za odebraniem głosu radnym, że on, ten czy inny radny jest przedstawicielem mieszkańców. Ktoś Go wybrał na ten urząd. I On chciał zabrać głos, ten czy inny radny, radna. I zostało Mu to dzisiaj uniemożliwione. Dziękuję.

Radny Dominik Kłosowski: Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo, chciałem powiedzieć, że jest mi przykro, że odebrano nam głos w debacie. Jesteśmy tutaj po to w Radzie Miejskiej, żeby czasami sprzeczać się, ale żeby wypracować takie rozwiązania, które będą dobre dla mieszkańców. I my, jako Lewica, mająca za sobą swoich wyborców, uznaliśmy, że dążenie do standardów świeckości urzędu jest dobrym rozwiązaniem. I mam nadzieję, że po raz ostatni kneblujecie nam usta. Mam nadzieję, że po raz ostatni nie pozwolicie nam się wypowiedzieć na ten temat. I tutaj właśnie wymieniać argumenty, bo to Rada Miejska, Sejmik, Sejm jest od tego, żeby wymieniać argumenty, nawet jeżeli te argumenty są sprzeczne ze sobą, nawet jak wzbudzają emocje, bo od tego są te gremia. Ubolewam, że głosami Koalicji Obywatelskiej zamknęliście tę dyskusję. Jest mi bardzo przykro. A teraz do rzeczy. Uważam, że ten apel, który przyjęliśmy, nie godzi w żadną religię. On jest właśnie po to, żeby człowiek wchodzący do urzędu czuł się tam, jak u siebie. Bo Wrocławianie wierzą w różnych bogów, mają różne światopoglądy. I zależało nam na tym, żeby człowiek, który wchodzi do urzędu, załatwiać sprawy, czy jest na uroczystości organizowanej przez Urząd Miasta, Prezydenta czy Radę, czuł się w sposób pozytywny w tym urzędzie, a nie

niał żadnych barier. Podczas święta Wrocławia, jak ktoś nie chce iść do kaplicy, do kościoła, to nie idzie. Ja na przykład nie idę. Przychodzę na sesję uroczystą i świętuję w taki sposób. Jest mi przykro z tego powodu. Dziękuję za wypowiedź radnego Kilijanka, bo była fajna, wyważona, mądra. Natomiast kompletnie nie zgadzam się z tymi bzdurami, które opowiadał radny Pieńkowski, który zaczął pływać po wielu tematach, kompletnie nie odnoszących się do sprawy. Bo jeszcze raz powtarzam. Nikt tu nie walczy z krzyżami. My dążymy do tego, żeby Urząd Miejski był świecki, a to, że urzędy, przestrzeń publiczna powinna być świecka, gwarantuje nam konstytucja i ustawa, o której rozmawialiśmy. I tylko o to nam chodzi. O żadną walkę z krzyżami. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:

Bardzo dziękuję. Nie widzę więcej zgłoszeń, zatem zamykam trzecią sesję Rady Miejskiej Wrocławia. Bardzo wszystkim dziękuję.

Przewodnicząca

Rady Miejskiej Wrocławia

Agnieszka Rybczak

Protokół sporządził(a):

Marcin Szeloch

Marcin Frąckiewicz

Agnieszka Zaborowska